

Ona

Quadern de debat

Número 55 - febrer 1998 - 600 pta.

Parlen
els alemanys
de Mallorca

Feina a
les Balears,
equilibri
inestable

MAJORICA[®]

Joyas y Perlas
Jewellery & Pearls

Visite Factoría y Exposición en
Manacor (Mallorca)

4-5

hemeroteca i editorial

6

borsa

Si un riu l'altre plora.

Entrevista a Epifanio Ibáñez, per Gina Garcías.

12

treball

Un mercat en equilibri inestable.
Informe de Sebastià Verd.

18

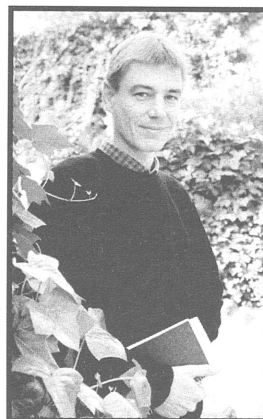
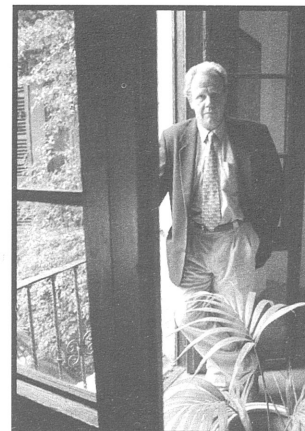
parlan el alemanys

Les orelles del llop.

Informe de Joana M. Roque.

24

Un venedor de Mallorca.
Entrevista a Matthias Kühn, per Maria Ferrer.

31

Integració sostenible.
Entrevista a Ralf Gelling, per Antoni Oliver.

36

taula rodona

Venguts del fred.
Amb Klaus Drobig, Ilse Christine

Hackbarth i Peter Rogalewski, per Magdalena F. Mulet

41

la clau d'ONA

ona Quadern de debat

n. 55, febrer 1998

Edita: Fundesba, S.L.

Directora gerent: Sinfo García Gómez.

Director: Sebastià Verd.

Consell assessor: Mateu Carrió (arquitecte). Antoni Fleixes (economista).
Jaume Garau (psicòleg). Sinfo García (dir. gerent Fundesba).
Pere Mascaró (economista). Francesc Obrador (tècnic turístic).
Empar Rocabruna (economista).

Secretària de redacció: Magdalena F. Mulet.

Redacció i col·laboradors: Gina Garcías. Maria Ferrer. Miquel Massutí.
Antoni Oliver. Joana M. Roque. Antoni Rosselló.

Disseny: A. Caro. - Impressió: Imp. Homar. Tel. 43 08 61 - Palma de Mallorca

Administració i Publicitat:

Fundesba, S.L. C. Joaquim Botia, 11, 1r, A - Tel. 71 16 61 - Fax 71 91 94.
07012-Palma de Mallorca.

Dipòsit legal: PM-608-1992

Preu: 600 pessetes - Subscripció: 5.000 pta. per any (10 números)

(Miquel Massutí és l'autor de totes les fotografies no signades)

Tarja de subscripció

En

Adreça

Ciutat Tel

C/c. Banc o Caixa d'Estalvis

Signatura:

Per a subscripcions, copiau aquesta tarja i adreçau-la a **Fundesba, S.L.**
Joaquim Botia, 11, 1r. A. 07012-Palma de Mallorca o telefonau al
71 16 61 - Fax 71 91 94 - e mail: fundesba@jet.es

PLA DE XOC PER A EDUCACIÓ

Amb el començament d'any el Govern balear ha assumit les competències d'Educació i ho va fer, tal com en dona fe aquest retall d'"El Día del Mundo" amb un pla de xoc: vint-i-cinc mesures per iniciar la seva aplicació en els primers cent dies, entre les quals s'hi compta la convocatòria d'oposició per cobrir la meitat de les places d'interins actualment existents a l'ensenyament públic, la construcció d'un nou institut a s'Arenal (ja s'ha signat el conveni corresponent amb l'Ajuntament de Lluçmajor) i el desenvolupament del decret de mínims del català.

Igualment el conseller ha convocat la mesa sectorial d'Educació per discutir aquest pla amb els sindicats i, en un altre ordre de coses, el Consell de Govern va decretar que l'educació infantil serà de franc a les Illes Balears. És la primera comunitat autònoma que pren una decisió en aquest sentit.

ILLES BALEARS

Ferrer pretende acabar con la precariedad laboral de los profesores interinos — El Govern iniciará un programa de oposiciones durante los primeros meses del año — La libre elección de centro es otro de los objetivos a corto o medio plazo

'Plan de Choque' del Govern para mejorar la Educación en 100 días

La Consejería quiere convertir en funcionarios a los interinos a la mitad de los 1.300 maestros interinos

L'ETERN PROBLEMA DELS RESIDUS SÒLIDS

Els residus sòlids, és a dir, el fems, continuen essent un problema sense solució o, més ben dit, sense solució immediata perquè el reciclatge i la reutilització, que són les úniques sortides racionals a la qüestió, són encara molt lluny d'universalitzar-se a Mallorca. En aquest sentit, tal com vàrem poder llegir al "Diario de Mallorca" la incineradora de Son Reus viurà enguany una situació de col·lapse si el Consell Insular de Mallorca i el Govern no arriben a un acord sobre el tractament que han de rebre els excedents, és a dir, aquells fems que Son Reus no pot incinerar i que es calculen en 150.000 tones.

Sobre aquesta tema, Enric Culat es lamenta que uns pels altres, ni Govern ni Consell decideixen sobre la solució. El periodista titula el seu article com "el perro del hortelano", aquell que, ja saben, ni menjava ni deixava menjar.

Los excedentes de residuos colapsarán la planta de Son Reus en el verano del 98

Time necesaria un mínimo de tres años para poner en marcha la tercera línea de la incineradora

El problema de los residuos sólidos en Mallorca es un tema que preocupa a los ciudadanos. En este artículo se analiza la situación de la planta de incineración de Son Reus, que está saturada por los excedentes de residuos que no pueden ser reciclados ni reutilizados. Se menciona que la planta no podrá absorber a partir del 1 de agosto de 1998, fecha en la que se prevé que comience a funcionar la tercera línea de la incineradora, los residuos que se generan en la isla. Se calcula que en 1998 se generarán en Mallorca unos 150.000 toneladas de residuos sólidos, de los cuales la planta de Son Reus solo podrá incinerar unos 100.000 toneladas. El resto, unos 50.000 toneladas, se acumularán en vertederos, lo que supone un grave problema ambiental. Se menciona que el Consell Insular de Mallorca y el Govern no han alcanzado un acuerdo sobre el tratamiento de estos residuos, lo que genera preocupación entre los ciudadanos.

La demanda elèctrica a les Balears s'ha incrementat enguany en un 7,5%

El novembre, l'augment registrat per GESA arribà al 9,2 per cent

En els últims mesos de l'any, la demanda elèctrica a les Balears ha augmentat significativament. Aquest augment es reflecteix en les dades de la demanda elèctrica i de gas, que són presentades en un gràfic de barres. El gràfic mostra les dades per mes, des de gener fins a novembre, per a les Illes Balears i per a les zones de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formigosa. Les dades indiquen un augment constant de la demanda elèctrica i de gas durant tot l'any, amb un augment notable en els últims mesos. Aquest augment es deu a diversos factors, com ara l'augment de la temperatura i l'augment de l'activitat turística.

DEMANDA DE ELECTRICITAT	NOVEMBRE 1997	DECEMBER 1997
Mallorca	191.142	203.337
Menorca	19.605	20.403
Eivissa-Formigosa	23.012	23.012
ILLES BALEARS	233.759	246.752

DEMANDA DE GAS	NOVEMBRE 1997	DECEMBER 1997
Mallorca	11.172	12.172
Menorca	1.172	1.172
Eivissa-Formigosa	1.172	1.172
ILLES BALEARS	13.516	14.516

CARTES

ESTIMAR MALLORCA, MALGRAT TOT

Rosemary Theodora Graves resideix a Mallorca des de 1962. És britànica i està disposada a continuar vivint a l'illa -ara a Felanitx, on ha comprat una casa al centre de la vila- a pesar de la incomprensió de molts mallorquins que -escriu- s'esforcen per fer malbé el paradís que ella va conèixer fa trenta-cinc anys.

Ens ha escrit una carta per fer-nos saber la seva odissea particular. Diu que no s'explica com ella mateixa, i molts d'altres britànics i sobretot alemanys, no abandonen les seves cases en lloc de comprar-ne cada vegada més.

És una llarga carta, de la qual, per una qüestió d'espai, només en podem destacar uns quants paràrrafs. Ella conta que amb el seu marit varen comprar una casa a Cala d'Or quan era un paradís, que després se'n varen anar a fora vila per continuar tranquils i que la mala sort els va dur prop des Pujol, on l'Ajuntament de Santanyí ha acceptat de fer una urbanització monstruosa i que ara, finalment, viu tota sola, vídua, a Felanitx.

"El 1962 vàrem comprar una casa a Cala d'Or, a cent metres d'una platja, envoltada de figueres i mates, i hi vàrem viure deu anys, fins que el meu marit, que va ser profeta, començà a dir que "tot això ho destruiran" (...) "Cala d'Or fa trenta anys era un paradís, una comunitat humana en vies de formar-se, ara no és més que una explotació comercial degenerada on ja no es pot viure ni, simplement, dur una vida normal".

"I a la casa de camp, hi he viscut quasi el doble (...) un refugi quasi idíl·lic si podies ignorar el làser ridícul i barater d'una discoteca de Cala d'Or que insultava les estrelles (...)

Mai no hem entès per què després de les inundacions del 89 varen venir a asfaltar el nostre camí (...) quan vaig saber a través del GOB de Santanyí que s'havia aprovat una urbanització de 1.556 places, amb una fita que només era a set metres de ca meua (...) he pogut vendre la finca a un preu satisfactori, no he perdut el capital, però sí, un fill que no m'ha perdonat la venda (...) me n'hagués pogut anar després de tants de disgusts, però ... on puc anar després d'haver viscut aquí trenta anys? (...) la solució ha estat una casa en el centre històric de Felanitx, on, pensava, no faran un hotel de cinc pisos ni un camp de golf, ni cap disneylandia i l'autopista només la veuré, si la fan, des de la terrassa (...) pensava que restava lliure d'amenaçes, però...i el renou, i la instal·lació d'aïres condicionats sobre les façanes de les cases antigues (...), el perill no m'ha semblat massa gros i he apostat de bell nou per Mallorca".

En qualsevol cas, la nostra intercolutora finalitza la seva carta afirmant que "essent anglesa i per tant neutral (davant la compra per parts dels alemanys, s'ha d'entendre) voldria insistir en un punt evident: perquè compri un alemany, ha de vendre un mallorquí (...) tampoc no veig molt clar que sigui preferible una casa en runes i uns terrenys abandonats però en mans mallorquines, que una casa restaurada i uns jardins ben cuidats en mans alemanyes (...) jo entenc perfectament per què els alemanys volen comprar palaus en el casc antic de Palma: allò que és inexplicable és que continuem aferats, que vulguin viure aquí on tan malament ens reben (...) serà per l'amistat que molts altres ens ofereixen"

LA DEMANDA ELÈCTRICA CONTINUA CREIXENT

A final o principi d'any és hora de fer balanços. És el que va fer el "Diari de Balears" en relació a la demanda elèctrica de les Illes que durant 1997 va créixer un 7'5 per cent, amb un augment puntual durant el mes de novembre que arribà a ser d'un 9'2 per cent. Unes dades que conviden a cercar solucions urgents per a un problema que és just a la cantonada del segle. En un apart editorial, el diari recorda que encara no hi ha una decisió presa sobre el subministrament elèctric del futur, que si gasoducte, que si cable o que, com voldrien els ecologistes, energies alternatives.

De moment GESA ha anunciat el final de les obres d'ampliació de la central des Murterar, en les quals s'han invertit 42.000 milions de pessetes. Quatre mil milions eren per a millores mediambientals.

Parlen els alemanys de Mallorca

L'intent, aparentment frustrat, de crear un partit alemany a les Illes Balears per participar a les eleccions autonòmiques i locals i, per tant, per influir a la política illenca, podria ser una anècdota sense importància en el context d'una societat culturalment i social normalitzada, però aquest -tal com hem exposat reiteradament des d'aquestes pàgines- no és el nostre cas. Això fa que aquesta sigui una qüestió que, com a mínim, s'ha de tractar amb seriositat i, sobretot, amb el seny suficient per no provocar enfrontaments culturals que, en qualsevol cas, serien contraproductius per a l'objectiu final: l'anhelada normalització. Què en pensem de tot això els mateixos alemanys, els alemanys de Mallorca? Des d'ONA, fins ara, hem ofert en diferents ocasions el parer dels amfitrions, és a dir, dels illencs, però segurament mancava conèixer quin és el parer d'aquells que han elegit la nostra terra per viure-hi. Això volem fer en aquest número, malgrat que -d'entrada- haguem dir, amb tota claredat i sinceritat, que mai no hem cregut ni oportuna, ni convenient, ni sols viable, la idea del partit alemany, una idea absolutament innecessària, d'altra banda, per garantir als alemanys que ho desitgin la seva participació en els afers locals.

Els alemanys no són al marge de la societat mallorquina. N'hi ha prou a rellegir les dades estadístiques que s'han publicat en els resums de cap d'any, per saber de quin peu calçam en aquest assumpte: trenta-cinc mil residents alemanys (aproximadament el cinc per cent de la població de Mallorca) constitueixen una important minoria, sobretot si tenim present el seu alt

poder adquisitiu. Però és que, endemés, les Balears són visitades cada any per cinc milions de turistes alemanys, una xifra absolutament impressionant que fa que allò que passa a les Illes, com és el cas del partit alemany i les opinions del seu promotor, tinguin un ampli ressò als mitjans de comunicació d'Alemanya, un ressò que s'amplia si parlem de premsa groga o, simplement, popular.

Més encara: les dades ofertes a conèixer pel director de Son Sant Joan diuen que enguany el nombre de passatgers alemanys que passaran per l'aeroport serà el quaranta per cent del total. El nombre d'alemanys quasi duplica els d'espanyols, amb l'agreujant que entre aquests s'inclouen tots els passatgers mallorquins quan entren a ca seva o en surten. Tot plegat fa que les expectatives creades per la presència alemanya a la nostra comunitat autònoma en lloc d'estabilitzar-se o disminuir creixen de cada dia més. Hi ha moltes immobiliàries, com restaurants o botigues que han passat a utilitzar l'alemany com a única llengua de comunicació amb el públic o que mai no n'han tengut d'altra. En definitiva, el procés de germanització d'una part de la societat mallorquina no és cap ficció, sinó tot el contrari, una realitat que, si no s'integra en el conjunt, pot arribar a crear seriosos problemes de convivència en un futur no massa llunyà.

És per això que el Govern balear anuncia des de fa més d'un any una campanya per fomentar la integració dels alemanys a les Illes, una campanya sobretot informativa que inclourà cursos de castellà i de català. El mateix president Matas va publicar un article en el periòdic sensacionalista *Bild*, el de major difusió d'Alemanya, en el qual apostava

per la integració. També el Consell Insular de Mallorca s'ha mostrat preocupat per aquesta qüestió i ha anunciat l'edició d'un llibre del lingüista alemany, Hans Ingo Radatz -relacionat familiarment amb Mallorca- per fer conèixer als seus compatriotes la realitat cultural i social del mallorquins. És a dir, hi ha prou consciència sobre la transcendència d'un fet, la massiva presència alemanya, que no admet cap tipus de frivolitació, ni per part dels alemanys (com seria la creació d'un partit alemany) ni per part dels mallorquins.

En aquest sentit una vegada més hem d'insistir que el millor favor que ens podem fer els illencs és respectar-nos a nosaltres mateixos tot potenciant la nostra pròpia identitat. Aquesta i no altra és la premissa per afavorir la integració no només dels alemanys, sinó de tots els altres col·lectius d'immigrants que, rics o no rics, conviuen a la societat balear. Hi ha competències per fer-ho i, sobretot, mesures adients que, sense haver de provocar conflictes ni alterar el sentit d'una ciutadania europea, que hem començat a sentir i a la qual de cap manera no volem renunciar, poden dur-se a la pràctica. Mesures lingüístiques, per exemple, per tal que tothom sàpiga de quina és la llengua pròpia de les Balears i fomentar així la necessitat del seu aprenentatge. I, també, una política de comunicació directa amb els col·lectius forans per saber què opinen i fer-los sentir com a propis els costums i la cultura de les Illes. Una acció directa pacífica i amable en les formes, però enèrgica en la voluntat de voler ser qui som, del "siau qui sou" que avui ha esdevingut més actual que mai.

INTERNACIONAL Última Hora

Martes, 13 de enero de 1998

Más de mil civiles muertos en Argelia durante trece días de Ramadán

Al menos 120 fallecidos en un pueblo cercano a Argel en una ataque integrado a balazos y machetazos en un lugar público

Masacre en Argelia

La nueva masacre se produjo en el pueblo de Sidi Hamet, situado a unos 20 km de Argel. Los habitantes de la zona de Sidi Hamet fueron asesinados por el ejército argelino durante el mes de Ramadán.

Las autoridades argelinas admiten 103 muertos en la última masacre

El ataque se inició al amanecer cuando una bomba estalló en un café donde se preparaban para se proyectado en las calles. La explosión causó el pánico en los soldados al exterior, un comando integrado disparó de forma indiscriminada

Otro de los grupos atacó al resto de habitantes de la ciudad cuando ya estaba oscuro

Tras una confusa sucesión de noticias periodísticas de los cuatros

MATANCES A 200 KILÒMETRES DE LES ILLES

El titular de la "Última Hora" del passat tretze de gener era prou clar: "Més de mil civils morts a Algèria durant tretze dies de ramadà". És una mostra entre els milers de pàgines que la premsa de les Illes i en general la premsa del món occidental ha dedicat els darrers mesos a la tragèdia d'Alger, una tragèdia que ens resulta incomprensible a pesar de la seva proximitat geogràfica, tal com va recordar el portaveu del Govern balear, Manuel Ferrer, que va fer una condemna institucional dels fets, al mateix temps que demanà a la Unió Europea la seva mediació en el conflicte.

Si un riu l'altre plora

Entevista a Epifanio Ibáñez

per Gina Garcías

A Epifanio Ibáñez se li il·lumina la mirada quan parla de poesia, de literatura, de música, de la creació que emana de les eternes pulsions de l'amor i de la mort, de la frugal felicitat o del dolor. Aquesta és la vida que li dona vida, perquè és impenitent lector, viatger, i humil però entusiasta escriptor. Tan entusiasta que sap que aquests tresors els ha de preservar de les devastadores esclavituts de la supervivència. I perquè Epifanio Ibáñez és, sobretot, un home intel·ligent, va entendre aviat que convenia ser molt pragmàtic per sobreviure i per poder fugir i volar després a l'espai de vida que li dona vida. Per tot això ara Epifanio Ibáñez, llicenciat en filosofia, poeta, lliurepensador solidari, és també un dels millors experts en el joc fred, dur i descarnat dels doblers, distingeix d'enfora i amb una exacta precisió l'inversor de l'especulador, l'estalviador i del depredador, coneix el dinamisme intern del joc empresarial, les caramboles derivades de la globalització de l'economia. Podríem haver parlat amb ell

de l'amor i de la mort, però l'hem citat per entendre i comprovar que al cor de la borsa no hi ha més poesia que la de la cruel fatalitat.

-El metall vil li romp els poemes?

-No. Les circumstàncies m'han dut a especialitzar-me en el món de l'economia, més concretament en les regles del joc de les inversions de risc. Però sempre m'acompanya la passió per la poesia.

-L'any passat vaig invertir a la borsa i vaig perdre doblers. Digui'm sense floritures: és que som un poc bleda?

-Potser no. Potser simplement tenguí un desconeixement molt gran dels mecanismes bursatils, o bé que l'ha assessorada el seu enemic. L'any passat va ser un any difícil, amb molts d'alts i baixos. Si vostè va entrar quan la borsa estava alta i va sortir-ne justament quan estava baixa, és que va anar contra corrent. Hauria estat de les poques persones que han perdut doblers. Perquè la borsa l'any passat es va revaloritzar un 40%. Molt malament ho ha hagut de fer per perdre doblers.

-I si li dic que a final de l'any passat, satisfeta amb el que havia guanyat, vaig vendre, també hauria fet una estupidesa?

-Hauria deixat de guanyar molts de doblers. La borsa va pujar l'any 95 un 12%. L'any 96, un 39% i l'any 97, un 42%. Pràcticament en tres anys ha pujat un 100%, i ho continuarà fent.

-Els tipus d'interès bancaris són baixos. L'economia va bé i per tant és lògic que els capitals vagin a la borsa i que la

borsa vagi bé. Però com s'explica que pugi tant i tant? És previsible que aquesta tendència continuï? Pot acabar en un puf?

-La borsa puja perquè es perfila com l'estrella dels mercats dels pròxims anys. La borsa és un mercat visitat pels inversors que estan una mica decepcionats per l'escassa oferta existent al mercat tradicional de la renda fixa. Fa només tres o quatre anys les Lletres del Tresor i les imposicions a termini fix eren al 10% o al 12%, i era interessant per a l'estalviador participar a unes inversions sense risc i amb una rendibilitat acceptable, a pesar de la inflació. Quan varen caure els tipus d'interès a Espanya d'una manera desaforada fins arribar al 4'75%, els estalviadors varen haver de cercar altres expectatives per a les seves inversions, i es dirigiren al mercat de risc.

A TIR SEGUR

-Quins valors són els més apreciats?

-Sempre se cerquen quatre objectius: la rendibilitat, la seguretat, la disponibilitat i la millor fiscalitat. Aquestes són les quatre potes sobre les quals se sustenta una inversió. El que passa és que algunes són inversament proporcionals. Si vull molta seguretat tindrè molt poca rendibilitat. El risc és mesurable. Es pot entrar a mercats de risc especulant amb valors que són, perdoni la redundància, molt especulatiu, de companyies que no tenen una gran solvència, però amb unes accions molt manipulades, i aconseguir bones expectatives. Uns altres opten per valors més segurs, com Telefónica, Endesa, les autopistes, els bancs... Aquí és molt difícil perdre doblers, quan la tendència general de la borsa és a l'alça.

-Però com explica que la borsa pugi tant i sense aturall?

-Bé. La borsa té cicles. Els deu darrers anys s'ha tornat a constatar. L'any 86 la borsa va pujar un 108%. L'any 87 -que va ser l'any del crac- a pesar de tot va pujar un 9%. L'any següent va pujar un 20%. L'altre un 8%. L'any 90 va baixar un 24%. Torna a pujar un 10%. Torna a baixar un 13% i a partir d'aquesta data, puja. L'any 93 va pujar un 50%, l'any 94 baixà una altra vegada, però a partir de llavors puja sempre. A pesar dels cicles, si ara treguéssim comptes veuríem que els darrers deu anys ha pujat un 19% de mitjana. Ara per ara, no hi ha cap altra inversió al mercat amb una rendibilitat tan bona.

Epifanio Ibáñez va néixer a Yecla (Múrcia) el 1940. Llicenciat en Filosofia i Lletres, va treballar primer de professor per passar en poc temps a fer feina successivament a dues empreses americanes, on es va especialitzar en màrqueting. Després va esser nomenat director comercial a les Balears d'una entitat bancària. El 1984, quan es varen crear les societats instrumentals d'agents de canvi i borsa va obrir a les Balears la primera Societat de Valors, la G.V.C., que ara presideix.

Però mai no ha deixat de sentir passió per la literatura, i especialment per la poesia. Devot de Juan Ramón Jiménez i d'Azorín, ha publicat un recull de poemes titulat "Momentos", prologat per Valentí Puig. També és autor de "Los niños y la vida", prologat per la reina Sofia, un llibre sobre la infància per a un públic adult, amb el qual ha aconseguit més de 21 milions de pessetes que ha destinat als nins més desprotegits. Periodista financer, col·labora en premsa i participa a tertúlies radiofòniques sobre temes econòmics, i escriu a "El Salmón", articles editorials, comentaris de borsa i poemes irònics.

EL CAMP DE L'ESPECULACIÓ

-Tot i això es diu que a les Balears és més productiu invertir en immobles que a la borsa.

-Són mercats molt diferents. També està per veure que un altre negoci proporcioni la rendibilitat mitjana que ha donat la borsa els darrers deu anys. El mercat immobiliari proporciona una bona sensació de seguretat. Les inversions immobiliàries tenen la mateixa imatge dels edificis, tenen ciments. Però els immobles també ocasionen problemes: des dels problemes fiscals, fins a la possible pujada i baixada de preus d'acord amb l'ímpetu de l'oferta. Hi ha hagut anys en els quals la gent ha comprat molts d'immobles per especular i després li han baixat de preu. Un habitatge que no és nou, es desvalora. Indubtablement el mercat immobiliari té els seus avantatges, però no és tan segur com sembla, i per suposat no proporciona la liquiditat del mercat bursàtil. Una inversió bursàtil es pot desfer en cinc minuts, vendre un pis pot ser una tasca de mesos, i no sempre es ven al preu que un voldria.

COM, QUAN, ON

-Vostè m'aconsella que inverteixi tots els meus estalvis en borsa, ara que va tan bé?

-No, de cap de les maneres. La nostra societat, que és integrada per experts i ha acumulat una llarga experiència des que es va posar en marxa, emet cada setmana una "cartera model" per tal que els inversors s'assessorin a l'hora d'anar a la borsa. En aquests moments, suposant que vostè tingués 10 milions de pessetes estalviats, jo li diria que no entràs a la borsa amb tot el seu capital, sinó amb la meitat, per exemple i els altres cinc milions els col·locàs a actius sense risc, com a Lletres del Tresor o Bonos de l'Estat, de manera que possiblement aconseguiria una rendibilitat mitjana global molt interessant, i a la vegada si vostè necessitès doblers podria vendre la renda fixa i no es veuria obligada a sortir de la renda variable en un moment que pot no ser el millor per a la seva inversió.

-Quan decidir-me a comprar?

-Els inversors han de fer sempre el contrari del que li dictin els seus sentiments. Hi ha una dita que diu: "Compra amb el remor i ven amb la notícia". S'ha de vendre quan el mercat està alt, que és quan tothom vol comprar. I s'ha de comprar quan tothom vol vendre i, per tant, baixa el mercat.

-Si inverteix en borsa, podré dormir tranquil·la?

-Una de cada tres famílies inverteix en borsa. Vol dir això que una de cada tres famílies ha d'estar insomne tot l'any? És com aquell que diu que el que té una barca a la mar ja no pot dormir amb tranquil·litat. Home, la borsa no té un risc tan absolut. Quan una persona ha planificat bé les seves inversions en companyies solvents com els bancs, la Telefónica, companyies amb milers de milions de capital i que sobretot són també companyies tarifàries, no té per què estar insomne. El que sí és cert és que l'any passat, tot i que la borsa va pujar un 42%, també vàrem passar moments de psicosi, com al mes d'octubre, quan caigué com a conseqüència de tot el tema de l'Orient mitjà, i ens va fer recordar a molts el crac de l'any 87. A vegades els clients es commocionen, perquè passen pena que tot s'esbuï. Però realment, s'ha de tenir en compte l'escenari econòmic en el qual ens movem. Som una economia en expansió, amb poca inflació, amb tipus d'interès baixos, amb una borsa a l'alça.

LES INFLUÈNCIES EXTERNES

-No fa encara ni dos anys, quan José María Aznar va guanyar les

eleccions amb més poca fortuna de l'esperada, va baixar la borsa. Va ser una reacció raonable?

-La borsa vol escenaris polítics normalitzats. No va ser el canvi del socialisme al centre-dreta el que va causar la baixada, sinó els moments d'incertesa. Si el rei patís un accident o un atemptat, també baixaria de cop la borsa. Però bé, també és previst que si falta el rei vengui el príncep... Si perd la dreta, torna el socialisme, i tots sabem que no passarà res dolent. En darrer terme el mercat es mou sempre en funció de la situació econòmica real. Les convulsions externes són només calfreds que duren poc temps. La malaltia de Yelstin o l'amenaça d'una altra guerra a Iraq també ens va posar circumstancialment nerviosos. És lògic perquè, a més, la borsa sempre ha de tenir alguna raó per pujar i per baixar. Si només pujàs no es podrien fer negocis. Jo crec que la borsa sempre cerca una excusa per tenir vida pròpia. Perquè, per exemple, què tenim a veure nosaltres amb Tailàndia com perquè la nostra borsa pugi o davalli segons li va a aquest país?

-Precisament ara li anava a demanar.

-Indirectament, sí. Si ens fixam, tots els "tigres asiàtics", Tailàndia, Malàsia, Indonèsia... tenen molt a veure amb el Japó. El Japó té molt a veure amb els Estats Units i els Estats Units amb nosaltres... Hi ha una corrent de transmissió que ens du tots els mals i tots els béns d'economies llunyanes, i que es deriva de la globalització de l'economia mundial.

-En qualsevol cas, què té a veure la bona marxa d'una empresa constructora o elèctrica espanyola, amb la situació econòmica de Malàsia?

-Si és una empresa sana, potent, amb bona gestió i perspectives, a la llarga s'imposarà a pesar de les tempestes externes. Perquè els analistes la recomanaran. Els doblers només es queden a empreses amb problemes si circumstancialment tenen possibilitats especulatives, però a la llarga sempre acaben donant suport a empreses sòlides. La borsa pot pujar o baixar per causes alienes a les empreses, però després sempre arriba el procés de normalització, en el qual cada empresa acaba imposant el seu propi valor.

UNA ECONOMIA "POPULAR"

-El fet que una de cada tres famílies espanyoles inverteixi a la borsa no deu ser símptoma de democràcia econòmica?

-Un 13% dels doblers existents a la borsa pertany a persones físiques, és a dir, a petits estalviadors, i un 12% correspon a fons d'inversió que és una forma col·lectiva d'anar a la borsa. Un dels grans fenòmens que existeixen ara a l'economia espanyola és el dels fons d'inversió, que ara representen més de 27 bilions de pessetes, i que corresponen a cinc milions d'usuaris. Els fons d'inversió han de col·locar tots els doblers que els arriben, a través dels partícips. A l'any 98 s'espera que arribin més de 3 bilions de pessetes a través dels fons d'inversió. Tot això vol dir que l'inversor privat s'ha despertat moltíssim per dues raons. En primer lloc perquè ha estat desallotjat dels mercats tradicionals de la renda fixa a causa de la caiguda dels tipus d'interès, però també a causa que hi ha una major cultura financera. La gent cada vegada llegeix més les pàgines d'economia. Basta veure que hi ha quatre diaris econòmics, i tots tenen força difusió, i els caps de setmana tots els diaris duen el seu suplement en paper salmó. Nosaltres som la Societat de Valors i Borsa degana de les Balears i hem vist com la gent ha anat passant dels Bonos del Tresor, del Deute Públic, a les accions i després a mercats molt més especialitzats com són els mercats d'opcions i futurs...

-Aquests, em resigna a no entendre'ls mai...

-Sí, aquests ja són una cosa especial, un estadi diferent de posicions...

Però hauria de veure aquí com persones que són cambrers o cuiners, vénen a veure les nostres pissarres electròniques per estar immediatament informats de les variacions dels valors i prendre posicions a actius financers d'aquest ordre. No és tan difícil. La borsa, com tots els mercats, es mou per la llei de l'oferta i la demanda.

ELS ASSESSORS

-Així i tot es diu que la majoria de la gent inverteix els seus estalvis en allò que els recomana el director de la seva sucursal bancària. Fan bé de fiar-se'n?

-Home, depèn de la confiança que els doni. Quan un client ve aquí nosaltres el primer que li demanam és quant està disposat a perdre. Si vol una seguretat total li donam una Lletra del Tresor i que vagi a casa seva a dormir tranquil. Si és un senyor major, colocam una part dels seus estalvis en accions que li donin una renda fixa cada mes, perquè probablement la necessitarà, i una altra part la posam en accions de més risc, per tal que obtengui en total una rendibilitat mitjana acceptable. Cada cas necessita una resposta diferent. Jo crec que ara els bancs encara no han obert els seus clients als mercats de risc. Els bancs entenen prioritàriament d'actius i passius, de fer crèdits i d'obtenir impositcions.

-Agències com la seva són necessàries?

-Les societats de valors tenen, per llei, dos objectius, el primer és assessorar els inversors, i a continuació, el d'intermediar en les seves accions. La comissió nacional del Mercat de Valors ha de tutelar i vigilar la transparència del mercat. I el Defensor de l'Inversor vetlla per la transparència del mercat.

BROKERVERAL

-Fa uns mesos Francesc Berga, gerent de la fallida "Brokerveral" deia a un article periodístic que si no l'haguessin denunciat, ara els seus clients haurien guanyat molts de doblers, perquè la pujada de la borsa li hagués facilitat la recuperació de la seva empresa i ningú no s'hagués adonat de la crisi que va travessar.

- "Brokerveral" ha desgastat bastant el nostre sector. Ha estat un problema desenfocat des del principi. Es va parlar d'un forat de 200 mil milions que després han quedat en quasi res. La crisi que va sacsejar el mercat l'any 94 va espantar alguns inversors i algunes operacions varen tornar fallides. Però, és clar, les operacions han de ser sempre transparents. No pot ser que un senyor et doni un milió de pessetes per invertir a Lletres del Tresor i tu li col·loquis a...

-Al túnel de Sóller.

-Realment els clients van a les societats de valors perquè els seus doblers els donin més rendibilitat que la que li donen als bancs. I una societat de valors els ha de donar la confiança que actuarà amb total lleialtat i transparència.

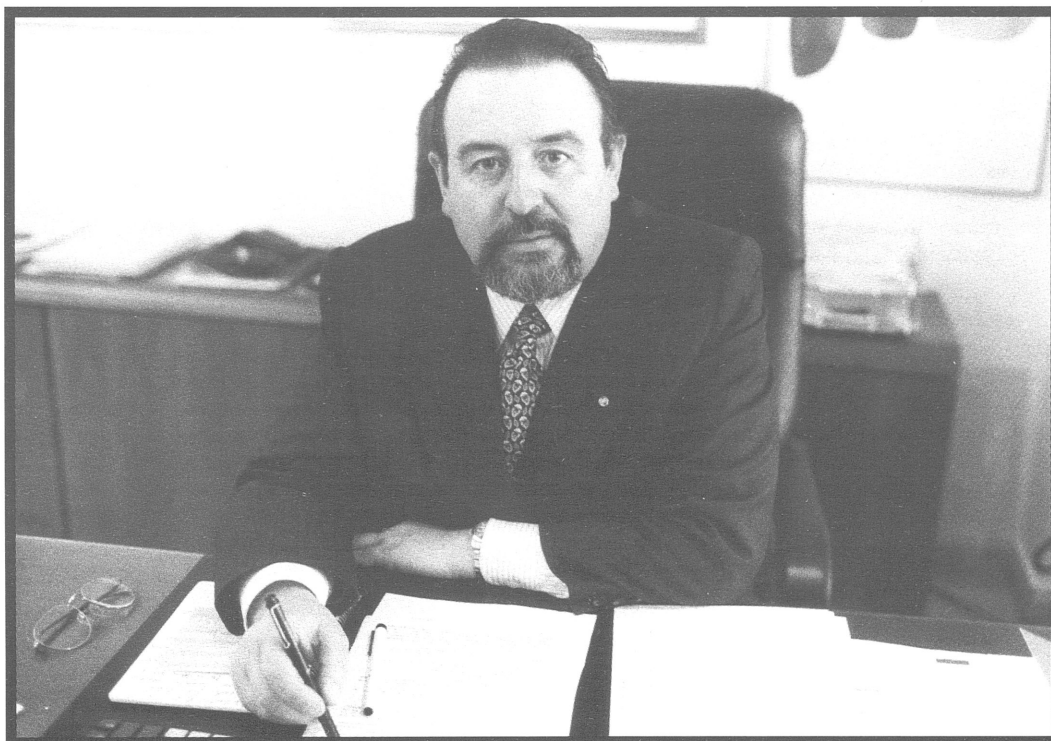
-Han aconseguit recuperar la confiança dels inversors?

-Nosaltres en catorze anys hem estat sempre en expansió. Per un capellà dolent no pots dir que l'Església és dolenta. Perquè un banc faci fallida no hem de desconfiar de la banca: entre els anys setanta i els noranta més de cinquanta bancs han passat per la UVI, i el sistema financer no ha fet fallida.

-Quina diferència hi ha entre invertir, especular i ser un ludòpata de la borsa?

-Des del moment que un valor un dia val mil, i l'altre mil cinquanta, i l'altre nou-centes pessetes, sempre hi haurà qui s'apunti a jugar per guanyar. Jo no vull dir que tots els que juguen a la borsa siguin especuladors, n'hi ha que simplement inverteixen. També hi ha persones que van a borsa a jugar-se tots els seus doblers, i a vegades guanyen i a vegades perden. A més a la borsa sempre passa una cosa, qualcú guanya perquè qualcú perd. Els doblers sempre són els mateixos.

-I n'hi ha qui es juga doblers que no són seus.

-Sí, el mercat admet comprar i vendre a crèdit. Això requereix ésser molt fred. Un jugador no juga a crèdit perquè duraria molt poc. A més jugar a crèdit requereix una bona posició prèvia.

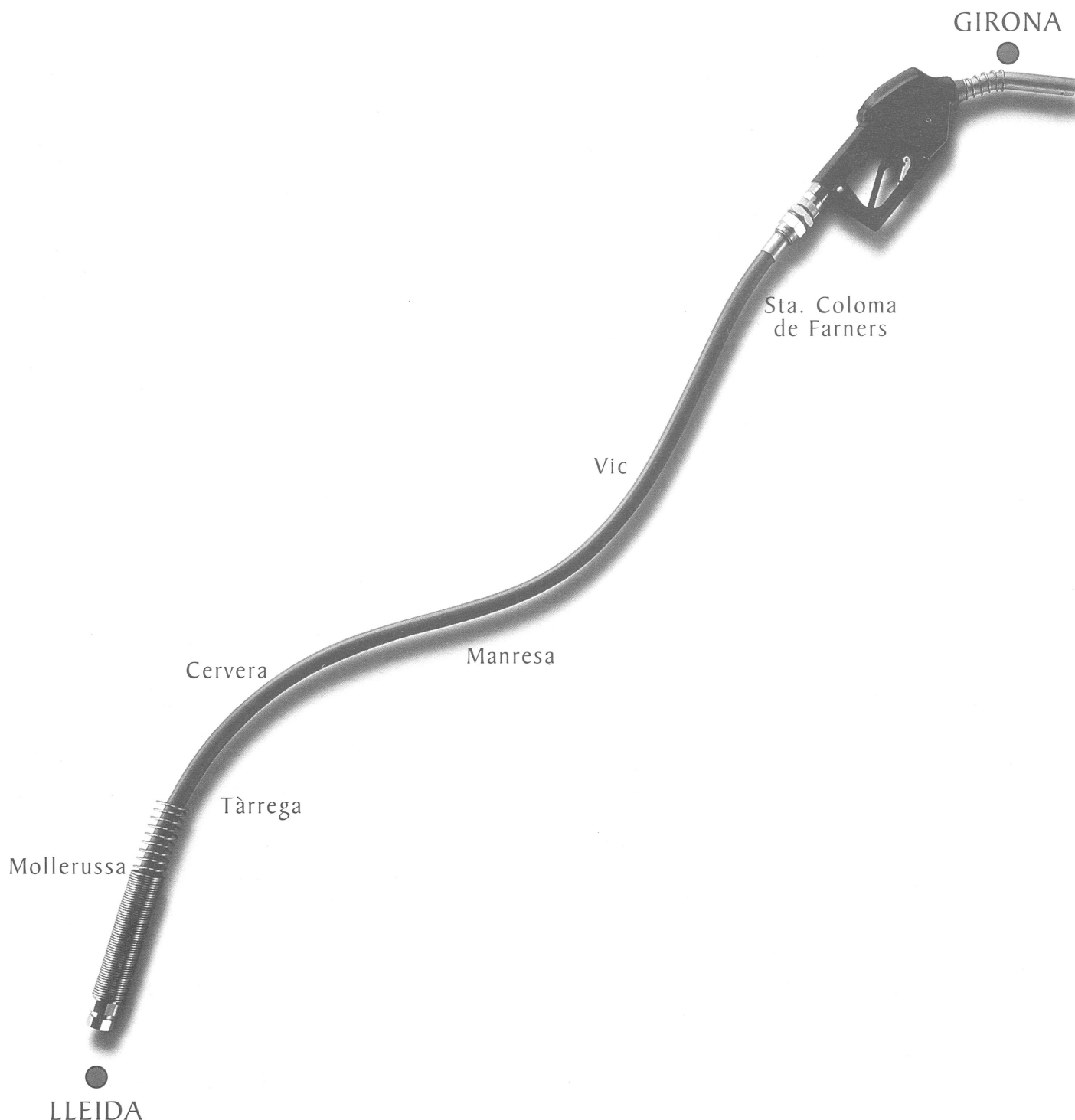
-Quan la borsa puja, jo puc pensar que es crea riquesa i que es crea ocupació?

-Home, el que significa és que les empreses que cotitzen tenen més capacitat de doblers efectius. Les empreses que cotitzen en borsa tenen aquest avantatge sobre les altres, que els permet finançar-se d'una forma molt més barata que la que els dona la banca. Ara, hi ha una economia productiva i una economia especulativa. L'economia especulativa no duraria molt si no hi hagués també una economia productiva. A més les empreses han de guanyar doblers per poder donar beneficis als seus accionistes.

-Ha pujat la borsa un 100% en tres anys i els índexs d'atur no han baixat pràcticament gens...

Eix Transversal.

Reduïm distàncies per fer Catalunya més gran.

Estalvi's combustible.

Avui ja és una realitat. L'Eix Transversal, la columna vertebral de la Catalunya interior, entra a formar part de la nostra xarxa viària. Neix com una de les carreteres més modernes, ràpides, segures i ecològiques, com una decisiva millora de qualitat en les comunicacions del país a través de les seves comarques interiors. Ha calgut creuar rius, pobles, ciutats, muntanyes..., sense canviar el seu aspecte. Reduir l'impacte ambiental ha estat en tot moment una de les màximes preocupacions. La integració d'aquesta via en el seu entorn natural ha estat el resultat d'un ampli conjunt de mesures correctores preses al llarg de la seva construcció. Des del principi a la fi. Així doncs, d'ara endavant ens estalviarem temps, quilòmetres, combustible i ensurts a la carretera, però el més important és que en la infraestructura del nostre país disposem d'un instrument cabdal d'equilibri territorial perquè junts continuem fent gran Catalunya. *Reduïm distàncies per fer Catalunya més gran.*

Generalitat de Catalunya

-Efectivament, hi ha hagut una capitalització bursàtil. El Banc de Santander ha passat de valer u a valer dos, en un any. El BCH ha fet el mateix. Vol dir això que tots els seus actius valen el doble? No. La duplicació dels números no correspon a una duplicació econòmica efectiva. Però tampoc no hi ha dubte que la pujada de la borsa acompanya realment situacions expansives de l'economia. I quan la borsa cau també mostra que l'economia és en una fase regressiva.

-El que no hi ha és una relació directa entre expansió de la borsa i ocupació.

-No, com tampoc no existeix entre expansió de l'economia i ocupació. Tot i que és evident que la bonança econòmica, l'expansió bursàtil, la baixada dels tipus d'interès i de la inflació proporcionen un bon escenari per lluitar contra l'atur. S'han creat 398.000 nous llocs de feina, el problema és que no han bastat per compensar la incorporació de joves, universitaris i dones -que afortunadament van deixant l'exclusivitat de les tasques domèstiques per incorporar-se a la població activa- al mercat de treball.

-Vostè creu que a totes les empreses sòlides els interessa cotitzar a la borsa?

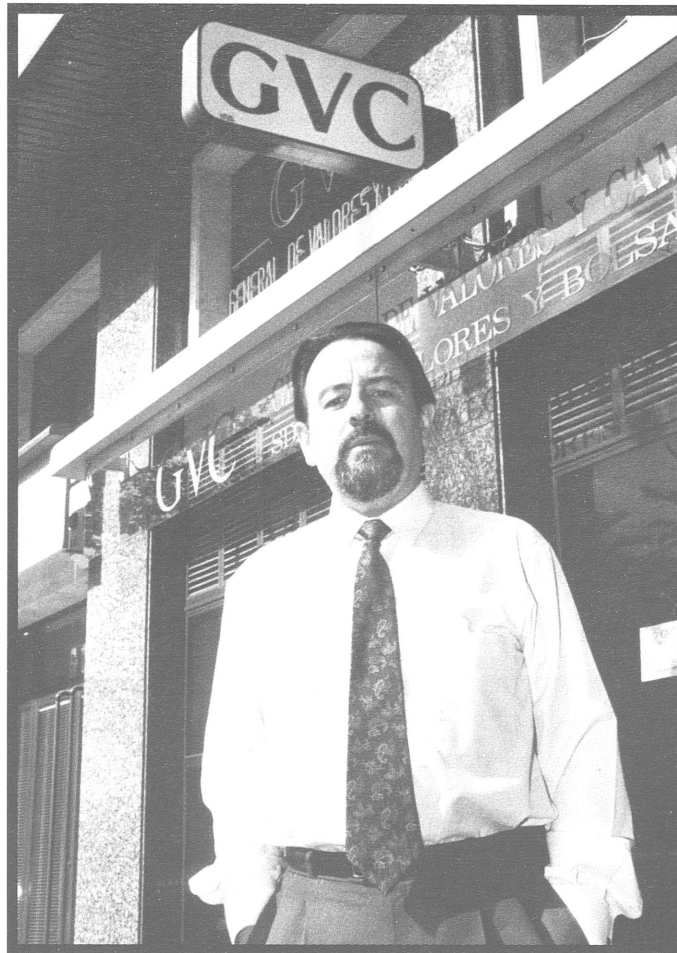
-A totes. Perquè l'empresa pot treballar per si mateixa independentment de les oscil·lacions de la borsa. I si és una empresa sòlida surarà a pesar d'una caiguda important dels valors. Els agents de valors analitzem les "ratios" de les empreses, a l'hora d' aconsellar els nostres clients. El seu rendiment, el nivell de tecnologia, el nivell d'expansió, la composició del seu balanç, el seu nivell de vendes, les expectatives que té dins el seu sector... Amb tot això feim una espècie de radiografia de les dos-centes grans empreses que cotitzen en borsa, i amb ella aconsellam els clients.

-Una empresa com "TelePizza" que produeix un producte tan inconsistent, o una altra com "Adolfo Domínguez" que es mou a un món tan fràgil com és el de la moda, poden arribar a ser bons valors?

-Ja ho són. "TelePizza" ha passat de sortir cotitzant a 2.700 pessetes a cotitzar a 13.000 pessetes. És una empresa molt oportuna a l'hora de satisfer la demanda. Primer s'ha de conèixer o s'ha de provocar la demanda, i després s'ha de donar-li la millor resposta. "TelePizza" ho ha fet. Ha generalitzat el mercat de la pizza i no el de la truita, o de la paella, i li ha donat una bona resposta. L'empresa està en expansió constant i guanya molts de doblers. Per això els inversors li han donat suport ràpidament.

-Els seus clients li demanen on té vostè invertits els seus estalvis?

-Personalment no tenc costum d'invertir. Per a nosaltres és un terreny un poc privat. Es pretén evitar que unes inversions pròpies ens distreguin de l'atenció que hem de donar als nostres clients.

-L'Estat ha fet un bon negoci amb les privatitzacions a través de la borsa?

-L'Estat ha ingressat de l'ordre de 3 bilions de pessetes. Ara resten encara algunes privatitzacions, com Argentaria, una part d'Endesa, la mateixa Iberia... que fan que l'Estat pugui ingressar encara quasi 2 bilions de pessetes més.

-I d'on han sortit tots aquests doblers. És ara la borsa una via per l'afloreament de doblers negres?

-No, impossible. Aquests doblers han sortit de l'estalvi i de les caixes de renda fixa. La borsa no pot ser mai un refugi per als doblers negres perquè totes les operacions són detalladament enregistrades i Hisenda sap exactament qui, quant, quan i on s'inverteix. La borsa és absolutament transparent.

-A vostè li sembla bé que, amb la privatització total d'Argentària, ens quedem sense banca pública?

-Hauríem d'entendre per banca pública estrictament el Banc d'Espanya, el banc emissor. El banc que dictamina les normatives del

mercado. Però a mi em sembla bé que l'economia sigui cada dia més liberal. Que estigui en poder dels inversors privats. L'Estat no té cap motiu per manejar una part de l'economia, la indústria o el comerç. L'Estat ja té suficient amb les seves responsabilitats d'ordre polític i quant al terreny econòmic, la seva funció ha de ser la de vigilar que les coses es facin amb transparència, amb honestat, amb justícia...

-La Unió Europea ha romput les fronteres internes del mercat de capitals. És coherent que passem pena perquè els alemanys ens comprin les nostres terres i no ens preocupi que un dia poguessin esser els amos dels nostres valors financers?

-No és el mateix comprar accions que comprar terres. Les terres afortunadament no se les poden endur, en canvi sí que poden traslladar empreses.

-Per tant és fins i tot més perillós.

-Possiblement, però no és el cas, amb l'excepció dels majoristes de viatges amb els quals se'n duen bona part dels beneficis que genera el turisme. Però a mi em preocupa més, a mi no m'agrada que els mallorquins vinguin tan massivament les seves terres als alemanys, perquè es produirà una germanització de la societat mallorquina. El dia que siguin molt més, i van en camí, ens traslladaran els seus problemes, la seva forma de viure... No hi cap cap dubte que en el termini de deu anys no podrem reconèixer Mallorca. Europa serà tota un gran país. A nosaltres ens interessa ser un gran bloc, per a ser forts i competitius enfront dels Estats Units, dels tigres asiàtics i del Japó, però ens interessa també anar alerta per mantenir els aspectes sociològics, històrics, culturals, que formen les nostres senyes d'identitat. Tot això té més valor que els doblers.

Un mercat en equilibri inestable

Per Sebastià Verd

Les xifres macroeconòmiques de les Illes Balears situen la comunitat al capdavant de l'Estat, però el creixement econòmic -que també s'ha reflectit en la creació de llocs de feina- no ha millorat la situació laboral dels treballadors. El Govern balear aposta per ajudar les empreses a diversi-

ficar l'activitat econòmica i a desestacionalitzar el sector turístic. Els sindicats demanen un compromís més directe del Govern per fer que les noves ocupacions siguin estables i que es garanteixin salaris i pensions dignes per a tothom.

Polítics i sindicats, en el Parlament.

Un ufanós conseller d'Economia va comunicar als mitjans de comunicació la bona nova: El balanç econòmic i laboral de l'any 1997 no pot ser millor o, més ben dit, sí que ho podia ser, perquè ningú no es pot conformar mentre hi hagi un sol treballador sense feina, però els avanços aconseguits, i això sí que li semblava inqüestionable a Antoni Rami, eren de nota, d'un excel·lent per amunt. La

nostra comunitat autònoma és la que percentualment ha creat més llocs de feina de tot l'Estat (un 4'5 per cent) i la que més ha reduït la taxa d'atur, situant-la ara en l'11,1 per cent de la població activa, un percentatge que si bé encara supera la mitjana de la Unió Europea, significa un avanç molt considerable, ja que és el més baix de la dècada. Cal dir, per tant, que la crisi que afec-

tà l'economia il·lenca a principis del noranta, ja s'ha de donar per definitivament acabada, és a dir, que a partir d'ara, és el moment de donar la benvinguda a les vaques grasses. L'economia va bé, les Balears van bé... el Govern n'està molt satisfet, tot i que no renuncia a continuar avançant.

Però la situació laboral té una altra cara. És la imatge que ofereixen les centrals sindicals que no

només han trencat unilateralment el Pacte per l'Ocupació que havien signat amb la patronal i el Govern -diuen que perquè aquest l'ha incomplert- sinó que insisteixen a descriure un món absolutament diferent del que explica l'executiu. Una taxa d'atur alta, que s'ha de comparar amb Europa i no amb la resta d'autonomies, i sobretot la inestabilitat dels llocs de feina a causa de l'estacionalitat de l'economia i la precarietat dels contractes, constitueixen un malson per a les centrals. Un malson que les va dur, el passat desembre, a mobilitzar-se contra la política del Govern i a anunciar per a enguany un any de pressió social. Volen que la Comunitat Autònoma dediqui més atenció, és a dir, més pressuposts públics, a fomentar la creació de llocs de feina, condicionant les subvencions que dóna a les empreses a aquesta finalitat. També volen una major cobertura de l'atur i més garanties per a les pensions dels treballadors de les Illes. Per als sindicats hi ha una xifra que, tot i la seva relativitat, consideren molt significativa. L'any passat va finalitzar amb prop de cinc-cents aturats més que el 1996. I això a pesar de l'increment de les ocupacions.

Les xifres de l'INEM

Quina de les dues parts té la raó? Anem per punts. Les xifres fetes a conèixer per l'INEM a finals de 1997 mostraren que el nombre de desocupats oficial era de 34.909, un deu per cent de la població activa. Un nombre que significa un lleuger increment dels aturats, tot i que la mitjana de cap a cap d'any va ser de 27.464 treballadors sense feina, la més baixa des que l'Institut se n'encarrega de fer les estadístiques de l'atur. En total durant 1997 es varen registrar 260.000 contractes, 25.000 més que l'any anterior, amb un increment important de les contractacions indefinides, la qual cosa no lleva, però, que les temporals siguin encara més elevades. És a dir, que segons l'INEM, som davant el clàssic acudit de l'ampolla mig plena o mig buida, segons sigui qui l'observa. Per tant les dues parts tenen raó: hi ha més feina, però també més ocupacions precàries, fixes discontinues, temporals o, simplement, a temps parcial. Es miri com es miri la part buida de la botella afecta un col·lectiu de treballadors molt important que mira amb preocupació la pròxima crisi, la que sens dubte vendrà un cop finalitzi l'actual període de bonança.

Més xifres i, tal volta, més paradoxals: en els quatre darrers anys, l'atur de desembre en relació al mes anterior ha disminuït en dues ocasions: el 1994 amb un -1'7% i el 1994 amb un -0'1, però tant en el 1996 com en el 1997 s'ha incrementat amb un 2'1 i un 1'3 respectivament. Per contra, els dos darrers anys no només són els que han creat més llocs de feina sinó que, com dèiem, són els de major increment d'ocupacions estables, tot

i que les xifres puguin semblar modestes. El 1996 només hi va haver 395 contractes indefinits, mentre que l'any següent, gràcies als acords de Madrid, la quantitat ha crescut significativament fins sobrepassar els 8.000.

Però els contractes precaris, seguint el corrent habitual a les Illes, són molts més. Dels 260.000, quasi la meitat (120.000) són eventuais i altres 50.000 a temps parcial. Som, en conseqüència, davant una situació que seria atípica de no conèixer els greus problemes d'estacionalitat que pateix l'economia de les Balears, la qual cosa obligaria els empresaris a interrompre la seva activitat durant els mesos de temporada baixa. Les Balears són la comunitat autònoma on hi ha més treballadors acollits a la figura del fix discontinu, de fet pràcticament una quarta part d'aquest col·lectiu, que arreu de l'Estat aplega prop de 200.000 persones, és a les Illes.

Altres dades: dels 260.000 contractes registrats a l'INEM durant 1997, 200.000 corresponen al

L'informe d'UGT

Segons un informe d'UGT "l'elevada taxa de creixement del PIB de les Balears durant l'any 1997 que, segons les previsions, pot superar el 5 per cent i la xifra de creació de llocs de feina que s'ha donat, per damunt el 4 per cent, no aconseguen encobrir una realitat subjacent del mercat de treball de la nostra comunitat, un rigorosa anàlisi de la qual posa en quarantena el triomfalisme de les xifres oficials. Que amb aquests creixements (per altra banda gens sostenibles) no s'aconsegueixi baixar la taxa d'atur de l'11 per cent (superior a la mitjana europea) és preocupant i senyal inqüestionable de l'existència de greus disfuncions estructurals en un mercat de treball que es caracteritza per la precarietat, l'estacionalitat, el monocultiu i la mala qualitat de les ocupacions".

La central sindical qüestiona d'entrada les xifres oficials de l'atur perquè, diuen, mai no in-

Els sindicats reclamen un pla d'ocupació.

sector de serveis, 40.000 a construcció, 13.000 a indústria i només 2.800 a agricultura. Per sexes, 154.000 són homes i 105.000, dones, mentre que per edat destaca el fet que s'hagin firmat 30.000 contractes a menors de devuit anys. Aquest és el panorama que, segons el conseller d'Economia, ofereix un horitzó prou esperançador, ja que, malgrat tot, l'activitat econòmica és la que genera beneficis i crea llocs de feina, per garantir uns anys de prosperitat. Una visió que els sindicats pensen que és massa idíl·lica i que, per tant, no explica la situació de penúria que travessen molts de treballadors de les Illes, una penúria molt més greu si hi cap a causa de la teòrica opulència que hi ha al seu entorn.

clouen els fixos discontinus que a afectes estadístics es consideren ocupats fins i tot quan no tenen feina. I, a més a més, tampoc no recullen les característiques dels llocs de feina, alguns de tan baixa qualitat que no mereixen ser considerats com a tals. UGT aporta aquest balanç que, en la seva opinió, resulta extraordinàriament gràfic, massa fins i tot:

CONTRACTES A NOVENBRE DE 1997

Temporals	92'5 %
Temporals a temps parcials	19'5 %
Inferiors a sis mesos	68'7 %
Sector de Serveis	78'7 %.

S'han anunciat noves mobilitzacions.

D'altra banda aquestes dades s'han d'acompanyar d'una xifra que és molt més eloqüent. Davant un atur teòric de l'11 per cent, el sindicat assenyala que els demandats d'ocupació en el mes de novembre (és a dir, amb els fixos discontinus que han finalitzats els seus contractes) pugen a 73.802, una xifra que suposa el 22'5 per cent de la població activa, és a dir, més del doble de la que es dona com a bona.

Endemés, però -continuant amb l'informe d'UGT- el panorama es complica encara més quan es parla de salaris, de pensions o de sinistralitat. El sou mitjà dels treballadors de les Balears se situa a les 196.766 pessetes mensuals, 20.000 menys que la mitjana estatal que és de 217.031, la qual cosa du les Illes a situar-se a l'onzè lloc de les comunitats autònomes, una situació en el rànquing que es contradiu visiblement amb la renda per capita o amb el mateix PIB que situen les Balears al capdavant de l'Estat espanyol i per sobre de la mitjana europea. Les Balears són, teòricament, l'única comunitat autònoma d'Espanya la riquesa de la qual sobrepassa la mitjana de la Unió. Una nova contradicció per a una comunitat on l'import de les seves pensions és de 75.250 pessetes mensuals de mitjana, 9.000 pessetes menys que a la del conjunt estatal.

Satisfacció empresarial

Segons la patronal CAEB, el balanç dels sindicats és parcial. Les xifres són correctes, però no només les que aparentment van en perjudici dels treballadors sinó tota la resta, entre les quals la més important és la creació de llocs de feina i l'inici

d'una tendència que promet, diuen, anys d'una prosperitat estable, amb majors ingressos i, com a conseqüència de tot això, amb un increment del consum, que els empresaris són els primers a desitjar. De fet, l'any passat es va tancar amb una mitjana de 33.500 empreses, segons dades de la Tresoreria de la Segurerat Social, la qual cosa significa un increment del 5 per cent. Una quantitat tal d'empreses que en plena temporada estiuenca arribà a superar per primera vegada a la història de les Illes les 36.000. Xifra realment important a la qual pot sumar-se la dels treballadors autòctons que, segons la patronal, no deixen de ser petits empresaris i que a les Balears sumen els 67.000 donats d'alta a la Seguretat Social.

Els empresaris estan satisfets i tenen motius: han aconseguit allunyar les bubotes de la darrera crisi, però algú ja els ha advertit (entre d'altres ho ha fet el mateix Govern) que no es pot reincidir en els errors del passat. En aquests moments la perspectiva del sector de la construcció és de mantenir el ritme actual - l'any passat va créixer el doble que a la resta d'Espanya - i per a enguany s'ha publicat, fins i tot, que es fa necessari "importar" treballadors, és a dir, que la corba d'immigració encara és a l'alça a diferència del que passa a Catalunya o a altres comunitats el desenvolupament de les quals exigí en el passat molta mà d'obra exterior. Els empresaris creuen que és possible crear llocs de feina, però envoltats amb la flama liberalitzadora que aquesta dècada ha fet furor a tot el món, demanen que es facilitin els acomiadaments per permetre, justament, fomentar el risc de crear noves empreses, és a dir, de fer que els llocs de feina es multipliquin.

Les ajudes del Govern

Davant aquesta situació el Govern balear, segons el conseller de Treball, Guillem Camps, s'ha proposat aprofitar el bon moment econòmic per incentivar les empreses a crear llocs de feina i així ho ha fet amb programes com Proindústria o Procomerç que l'any passat generaren una inversió induïda de 16.300 milions de pessetes a canvi d'unes ajudes per valor de devers dos mil milions. No hi ha dades concretes sobre el nombre de llocs de feina que aquestes accions han permès crear, segurament no són xifres molt importants quantitativament però sí que, com a mínim, el conseller n'està segur, s'ha aconseguit frenar la caiguda de l'atur que, com en el cas de les fàbriques de sabates, semblava que seria imparable. Avui, cal parlar, fins i tot, d'una petita remuntada.

Segons Guillem Camps, l'economia de les Illes està entrant en un tirany de prosperitat. "Un creixement desmesurat -va dir en ocasió de la firma d'un conveni sobre salut laboral- no és bo per a ningú, ja no podem créixer en quantitat sinó en qualitat i en això els empresaris hi estan d'acord". Els empresaris estan d'acord, si més no els seus representants que donen suport a iniciatives del Govern com el Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística o els del Modernització Hotelera i de l'Oferta Complementària o el Pla Mirall, un pla que a través de la rehabilitació pretén mantenir l'activitat constructora al ritme actual sense ocupar més territori, és, sens dubte, una aposta per la diversificació i, des del punt de vista del sector turístic, per la desestacionalització, però els sindicats no hi confien gaire. No hi confien perquè veuen com la borsa d'aturats de llarga durada, i l'amenaça de marginació social per a una part de la societat, s'eixampla cada vegada més. Per això quan es parla de feina a les Balears diuen que també s'ha de parlar d'inestabilitat o, si voleu, d'un equilibri inestable.

Qui té la raó? la pregunta continua en l'aire. De fet no hi ha resposta possible. L'economia va bé perquè hi ha beneficis empresarials, els excedents de l'any passat han fet història, la qual cosa permet pensar en noves inversions productives. Però els salaris mitjans continuen essent baixos i, simultàniament, creix el nombre de persones que es veuen marginades del mercat laboral. Els sindicats han abandonat el Pacte per l'Ocupació perquè exigeixen mesures més concretes per part del Govern. Així les coses, a la comunitat autònoma de major renda per capita de l'Estat, s'ha convocat els treballadors a manifestar-se per reclamar un millor repartiment de la riquesa. Teòricament totes les parts hi estan d'acord, però discrepen en la manera de fer-ho.

Un pla de reconversió per a l'hoteleria

A pesar del creixement econòmic dels darrers anys, l'hoteleria és un sector en crisi. La desestacionalització és, de moment, un somni i, per això, Pere Calvo, secretari general de la FETESE-UGT (Federació de Treballadors i Empleats de Serveis de Balears) aposta per un pla de reconversió de l'hoteleria, tal com es va fer per a la siderúrgia o la mineria.

Entrevista a Pere Calvo

per Sebastià Verd

Pere Calvo treballa a la planta quarta de "la casa del poble", és a dir la seu d'UGT situada al carrer de la plaça de Toros de Palma. Des d'allà, sobre una vista que domina les foranes de ciutat, fins a la serra de Tramuntana, el secretari general de la FETESE, que agrupa els treballadors del sector de serveis, prepara el primer congrés. Primer des que les diferents agrupacions sindicals de comerç i turisme s'han aplegat en una sola federació. Sobre la seva taula hi ha la ponència base, un escrit en el qual es parla de la situació dramàtica d'una part de la societat balear que no comparteix ni l'optimisme, ni molt menys els beneficis, d'aquests anys de prosperitat econòmica que reflecteixen els pibs, ipeces i altres herbes de la macroeconomia. Sota un retrat de Pablo Iglesias respon a les nostres preguntes.

-Vostè va ser ponent a la fase preparatòria del Congrés Nacional de Turisme sobre la desestacionalització. Va exposar xifres que fan calfreds, com per exemple que el nombre real d'aturats durant la temporada baixa sobrepassa els setanta mil perquè a l'estadística oficial s'han de sumar els fixos discontinus. Els sindicats volen una solució. Quina? Quina és la fórmula miraculosa per vèncer l'estacionalitat laboral?

-No n'hi ha de fórmules miraculoses. Qui digui el contrari és que ment. No ens queda més remei que resignar-nos a

A Balears, ha nascut un servei únic.

"SA NOSTRA" ha creat per a vostè un servei que no té preu. Un servei gratuït d'informació i assessorament que vol donar-li a conèixer la cara i la creu de la moneda única, així com proporcionar a **empreses, comerços, particulars i professionals de Balears** tota la informació necessària per fer front als importants canvis que suposa la implantació de l'EURO. Un servei que forma part de l'ample programa EURO"SA NOSTRA", el qual ja hem començat a desenvolupar, en benefici

de totes les persones que integren la nostra comunitat.

Volem informar-lo des de Balears perquè tregui profit d'Europa.

*Per a més informació sobre l'Euro, pot adreçar-se a qualsevol oficina de "SA NOSTRA", al servei **fon** "SA NOSTRA", tel: 901 18 00 18 o al Gabinet per a la Moneda Única, tel: 17 19 38, fax: 17 17 89, e-mail: euro@sanotra.es*

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

una certa estacionalitat i, per tant, a un cert atur estacional, perquè cada vegada ve més gent a l'estiu i, per contra, l'hivern no millora o, si més no, no ho fan els mesos més durs, que són novembre, desembre i gener. I el pitjor és que no sembla que la situació pugui millorar. M'agradaria estar equivocat. Als sindicats ens conformarien si poguéssim parlar d'una temporada turística de vuit mesos.

-Però s'ha avançat. Hi ha una tendència a allargar la temporada turística.

-Sí, és cert, però no és suficient. No creim que la temporada pugui allargar-se com per garantir una major estabilitat als treballadors d'hoteleria i, de rebot, als del comerç turístic. És per això que demanam al Govern que intervengui. Demanam que sigui conscient d'aquesta realitat i que, en conseqüència, cerqui un consens per millorar la protecció social dels ciutadans afectats per la falta de treball. Això és el que no entén o no vol entendre el Govern quan es nega a fixar objectius concrets en el compliment del Pacte per l'Ocupació, quan s'estima més repartir ajudes a les empreses sense marcar un compromís sobre la mà d'obra, quan la major part dels nous contractes són temporals o a temps parcial. Des de la UGT el que exigim és un repartiment just de la riquesa que es crea a les Illes en aquests anys que, diuen, són tan bons. El que volem, en definitiva, és un altre tipus de redistribució que sigui més equitativa per a tothom i no només per a uns pocs.

MILLORAR LA PROTECCIÓ SOCIAL

-I això com es pot fer?

-Ja ho vaig dir a la mesa de desestacionalització del Congrés Nacional de Turisme. S'ha de millorar la protecció social, s'ha de fomentar el pas a fixos tant de treballadors amb contracte temporal com dels fixos discontinus. S'ha de donar un nou tractament a les pensions que ara són clarament discriminatòries per als discontinus. I s'ha de fer que la cobertura de l'atur sigui suficient, cosa que no passa des de la reforma del 92. El govern actual es justifica en dificultats de tipus tècnics per no fer modificacions legislatives, però això no ha de ser cap excusa. Les pensions dels treballadors de les Illes són de les més baixes de l'Estat per mor dels tipus de contractació i els nostres polítics no hi fan res. No pot ser que a la comunitat autònoma número u en renda per capita hi hagi aquestes discriminacions.

-El Govern i els empresaris creuen que és millor fomentar l'activitat econòmica que modificar les prestacions socials, ja que només l'obtenció de beneficis pot garantir una alta ocupació. Ara, per exemple, hi ha més llocs de feina que mai a les Balears.

-Aquest és un tipus de discussió en el qual no volem entrar. És cert que hi ha més ocupació, però això és la conseqüència de viure una etapa calenta. Si l'economia s'escalfa dona beneficis i feina, però hauríem d'analitzar quin tipus de llocs de feina són els que es creen a les Balears. Ara mateix sofriu una autèntica plaga dels contractes a temps parcials, que tan agraden a Javier Arenas, el ministre de Treball. Els contractes a temps parcial esborren gent de les llistes de l'INEM, però no són la solució. Ho poden ser a països on l'eventualitat és escassa, però no a la nostra comunitat on els contractes temporals, o fixos discontinus, que per al cas és el mateix, superen el seixanta per cent.

PLA DE RECONVERSIÓ

-I no obstant això, vostès diuen a la ponència sobre desestacionalització que a les Illes sobren places hoteleres, quaranta o cinquanta mil. La seva desaparició podria provocar un increment de l'atur. No és contradictòria aquesta postura amb el fons de la qüestió: no cal augmentar l'activitat en lloc de reduir-la?

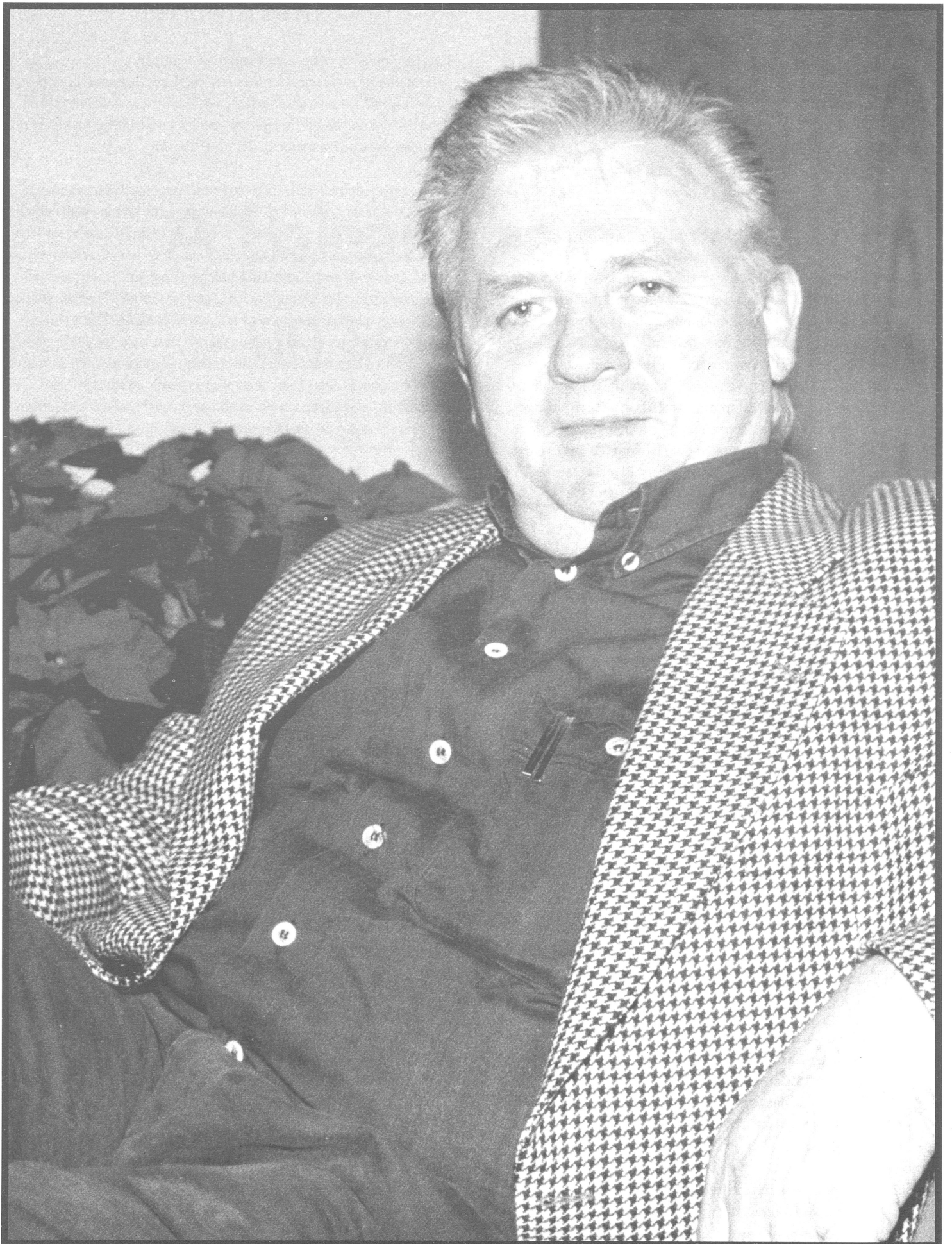
-Pot semblar contradictòria, però no ho és. Ara, com dèiem, vivim una època calenta, de gran activitat econòmica, que no sabem quant durarà, tal volta un parell d'anys, sis o set... podem ser optimistes, però no hi ha dubte que prest o tard tornarà a haver-hi una crisi i llavors si hem crescut massa, és a dir, desordenadament i molt per damunt de les possibilitats reals, en pagarem les conseqüències i l'atur en serà una. Pensam, per tant, que ara és el moment de reconduir la situació. Hem fet càlculs i creim que sobren aquestes places, que són les més obsoletes, les que ja estan gairebé fora del mercat i que no fan sinó fer nosa a la resta. En definitiva el que desitjam és aconseguir el nombre de places adequat per ser competitius i garantir una major estabilitat, la qual cosa ens permetria de rebot ser més exigents quant a mantenir els hotels oberts durant tot l'any....

-Quants de llocs de feina suposaria aquesta reducció de places?

-A l'hoteleria, devers quatre o cinc mil. Per això caldria negociar un fons de recol·locació, un pla similar, salvant totes les distàncies que hom vulgui, a la reconversió de la metal·lúrgia, de les drassanes o de la mineria. En aquest sentit pens que cal ser valents i abordar aquest problema el més aviat possible, ara que hi ha excedents empresarials i que hi ha cabuda per a projectes innovadors. El Govern diu que vol limitar el creixement de les places hoteleres. Nosaltres pensam que fins i tot s'han de reduir. Estam disposats a seure'ns a una mesa de negociació i a parlar-ne, però amb objectius concrets.

-Hi ha la mesa del diàleg social. No li diu res això?

-El que em suggereix és que hi ha manca de sensibilitat per als afers socials. El Govern subvenciona les empreses i confia que aquestes reinvertiran els beneficis en creació de llocs de feina. Això és una hipocresia, sobretot quan també s'anima els empresaris a invertir fora, a transvasar els excedents empresarials cap a altres destinacions turístiques que fins i tot ens poden fer la competència... Miri, enguany no hi ha negociació col·lectiva i, per tant, cal esperar que sigui un any de pau social, si més no en aquest sentit. Ara bé, nosaltres, els sindicats, no podem romandre plegats de mans mentre veim com passa el temps i no es resolen aquests problemes. Per això volem traslladar aquesta inquietud al conjunt de treballadors de les Illes, a tota la societat i, en aquest sentit, ens mobilitzam contra la política social del Govern per intentar que reaccionï, que no faci més de repartidora per a uns i oblidï que els altres, la majoria, romanen condemnats a viure amb l'ai al cor. Una gran part dels aturats actuals són de llarga durada, la qual cosa els situa al llindar de la marginació. I és que, al cap i a la fi, els marginats no sumen a les xifres de l'INEM, simplement deixen d'existir a efectes oficials i no perjudiquen la bona imatge macroeconòmica.

Les orelles del llop

Per Joana Maria Roque

L'anunci de l'empresari alemany Horst Abel sobre la creació d'un partit polític a Mallorca va tenir importants repercussions en els mitjans de comunicació alemanys. Ho varen publicar a principis de desembre els periòdics "Bild" - de tirada milionària i el local de Berlín "B.Z." També se'n varen fer ressò diaris de tirada nacional i local, entre ells "La Vanguardia" que a una crònica datada a Bonn i signada pel seu corresponsal Eusebio

Val exposava les intencions de Horst Abel i traduïa les seves declaracions a les quals explicava que els alemanys "cada any duim devers 8.000 milions de marcs, uns 680.000 milions de pessetes" i es referia a "l'augment de criminalitat alemanya i a les seves víctimes alemanyes". Ara mateix, i després d'una sèrie d'anades i vengudes de Horst Abel, el projecte de creació del nou partit sembla haver quedat aparcat o ajornat.

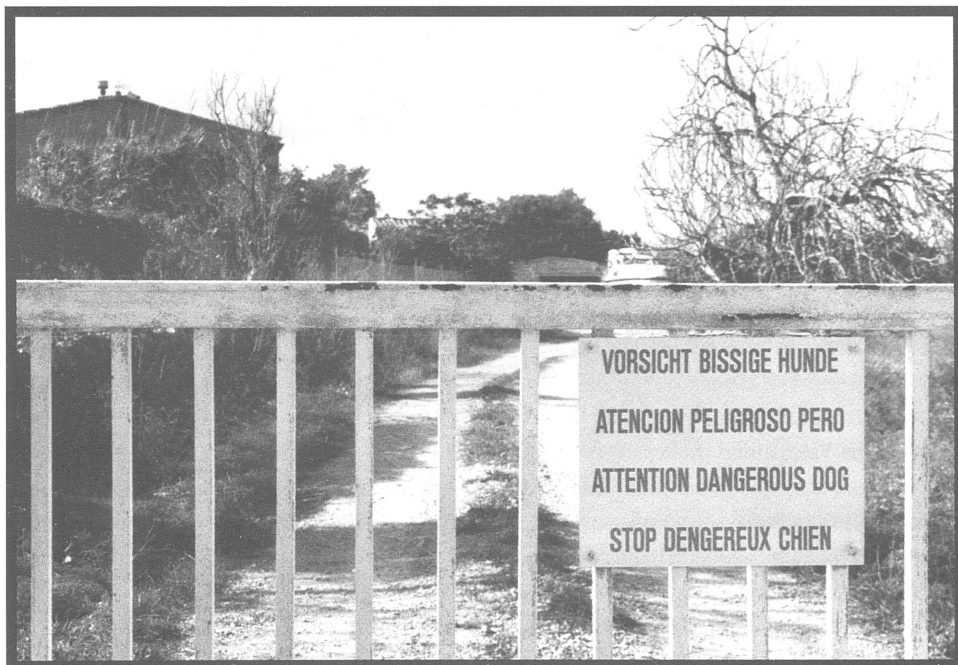
Horst Abel és conegut com a "el rei de la salsitxa" a Mallorca. Viu a l'illa des de 1969 i té una empresa de xarcuteria a la qual hi treballen un centenar empleats. La revista ONA ha intentat posar-se en contacte amb ell, però no ha estat possible ja que sempre hi havia una secretària o altra que deia que ell trucaria si li semblava bé. Tampoc no va voler parlar amb els diaris francesos "Liberation" i "Le Soir". Tria els mitjans de comunicació als quals troba que ha de fer arribar els seus missatges, encara que, ara per ara, sembla que no té res més a dir. Ha dit les mateixes coses en blanc i negre -per activa i per passiva- en un període de devers dos mesos. El seu partit ha quedat en una intenció.

Les intencions del partit

Per Nadal -el 25 de desembre- Horst Abel va declarar al "Diario de Mallorca" que "com a conseqüència del tractat de Schnegen, els europeus poden participar a les pròximes eleccions municipals (sic), a més a més, és normal que els veïns d'un municipi tinguin dret a treballar activament i passiva a les eleccions municipals". També va exposar a les mateixes declaracions que la policia espanyola es preocupa poc pels problemes dels alemanys a Mallorca, ja que pensa que "és un assumpte d'alemanys". Va afegir que "no tenc por a la criminalitat mallorquina, sinó a l'estrangera, que es troba fora de control. Entre els milions de turistes, vénen milers de criminals, que no s'enregistren, no els prenen les empremtes, poden fugir al seu país".

El tema de la presència alemanya a Mallorca fa temps que preocupa i és notícia en els mitjans de comunicació locals i també internacionals. Les

concret- varen publicar llargs reportatges en els quals es parlava de màfies assassines sense identificar per la policia espanyola.

Camins tancats.

intencions de Horst Abel -que en el fons no ha arribat a fer res més que declaracions sovint contradictòries- varen ser molt oportunes i per això transmeses per molts de mitjans comunicacions. Varen coincidir en el temps, amb l'assassinat de l'empresari alemany Manfred Meisel, el seu fill de vuit anys i una empleada. Poc temps després, els diaris sensacionalistes alemanys -el "Bild" en

Estudis universitaris

Segons estudis del catedràtic de la UIB, Pere Salvà, en aquests moments devers un 20 per cent de les propietats de l'illa són en mans estrangeres i amb una alça dels alemanys, que en els anys 80 varen començar a comprar propietats a la costa i després varen continuar cap a l'interior. Però el

Willkommen...

problema no és sols de la propietat de la terra, també dels negocis o xarxes de comercialització que s'estableixen i que podrien donar lloc a les presumptes màfies per les quals Horst Abel se sentia amenaçat. A Mallorca hi ha llocs molt determinats en els quals gairebé tot és alemany, com algunes zones de la platja de Palma.

Algunes pel·lícules

La pel·lícula "Ballermann 6", que es va estrenar a Alemanya en el mes de novembre de 1997 ha tengut un gran èxit i l'han vist més de dos milions de persones. Segons Eusebio Val (corresponsal de "La Vanguardia" a Alemanya) "el guió no pot ser més simple. Dos beneïtets de Colònia -un alemany i l'altre italià- són acomiadats del treball. Amb la indemnització a la butxaca, passen per davant una agència de viatges que ofereix un vol d'anada i tornada a Mallorca, més tres nits d'hotel per sols 195 marcs (devers 16.500 pessetes). No desaprofiten l'ocasió. Tenen moltes ganes d'abocar-se als cups de sangria que se serveixen en el "Ballermann 6" i somnien amb "ligues" fàcils i diversió ininterrompuda. La parella de turistes organitza constants disbauxes, -a l'aeroport, a l'avió i durant tota la seva estància a l'illa- a les quals se solen trobar involucrats altres turistes alemanys. S'emborratxen, tenen el privilegi de submergir-se en el major cup de sangria del món

i d'assistir a un concurs de "sauerkraut" (col fermentada), regat amb pixades, encara que les seves peripècies els duen a descobrir de manera fugaç "l'altra Mallorca", la que gaudeixen els alemanys més rics amb els seus clubs nàutics o els seus camps de golf. No hi podien faltar tòpics espanyols com el ballador flamenc, la cursa de braus, el guàrdia civil amb tricorni o la paella".

Tipus d'alemanys

Així doncs no es pot parlar d'un sol tipus d'alemany que té interessos més o menys concrets a Mallorca. Al marge dels turistes o visitants ocasionals, hi ha, per una banda els que estableixen negocis per fer que els alemanys que vénen a passar uns dies a Mallorca es trobin com a casa seva, però "en un millor clima", els que compren propietats per quedar-hi a viure i els que són tan sols turistes ocasionals. Horst Abel ve a ser dels primers i segons a la vegada. Home, d'un caràcter una mica superbiós a un moment determinat va trobat que podia reclamar major atenció per part de les autoritats polítiques mallorquines. Va ser quan va intentar constituir el seu partit polític.

En el seu "programa provisional", que duia data de principis de gener s'exigia "una total equiparació i també igualtat de tracte a l'exercici de la nostra professió i negocis amb els competidors

nadius, en relació amb el tracte que se'ns doni per part dels organismes oficials i la policia".

Les definicions de Horst Abel

A manifestacions- publicades el passat 19 de gener en el "Diario de Mallorca" Horst Abel va dir que el seu partit se definia com a "demòcrata, cristià, liberal i orientat a Europa" i també "lliure" d'"entrebancs ideològics com comunista, nacionalista o socialista". Exigia traductors al castellà per a tot tipus de sessions públiques, amb la justificació que "no tots tenim la capacitat d'entendre el mallorquí". I també demanava "una major i més ràpida protecció policial contra delictes i crims perpetrats contra nosaltres". La creació del partit d'"Amics Alemanys a Mallorca", ara per ara, ha romàs aparcada. D'una manera sobtada Horst Abel va anunciar en el passat mes de gener que deixava l'illa i els seus negocis per por de presumptes agressors que, en teoria l'haurien amenaçat i, de bell nou, va rebre l'atenció dels periòdics del seu país. A declaracions al "Bild" i "L'Express" deia que la seva vida ja no era segura a Mallorca. Parlava d'amenaçes, però tampoc no arribava a aclarir qui les havia fet. El "Bild" es va referir, en aquells moments de campanyes suposadament nacionalistes en contra dels alemanys i també a pintades a les quals, segons el rotatiu de tirada milionària, es podia llegir que "Mallorca no és alemanya".

Però Horst Abel no va abandonar Mallorca ni va tancar els seus negocis de xarcuteria a l'illa. Va tornar i llavors -el 13 de gener d'enguany- va respondre a una pregunta del redactor del diari "Balears", David Soler, sobre els canvis de la seva idea original, amb les següents paraules:

"Ha canviat molt, jo he vist que havia comès errors, el primer donar al partit un nom vinculat a Alemanya: ara tindrà un nom amb referències europees com Demòcrates Europeus o Partit Europeu. Això, a més, ajuntarà més vots, no només d'estrangers, sinó de gent que es troba com a "forastera" aquí (sic). El nostre partit serà democràtic, liberal cristià i només d'àmbit municipal

dactor del diari "Balears" preguntava a Abel si havia rebut crítiques d'alemanys que viuen a Mallorca i ell contestava que "ha opinat massa gent a la qual el problema no interessa" i que sols ho haurien de fer els empadronats. La seva idea sobre la nova formació sembla ser individual i particular, de manera que si ell no dugués endavant el projecte ningú més no ho faria. Han estat els mitjans de comunicació -especialment els alemanys- els que l'han sobredimensionat.

Algunes reaccions

Tot i això, les intencions de Horst Abel varen ser lligides de manera molt acurada per sectors

cançó a aquest fenomen. Es va parlar del projecte de creació d'una "Associació per a la Defensa de la Terra" que tendria com a objectiu més important presionar el Govern balear per fer que realitzi un pla d'integració lingüística i cultural per als estrangers residents a Mallorca. Mentrestant, no se sap molt bé què arribarà a fer Horst Abel, si durà endavant o no el seu projecte de creació d'un nou partit polític, encara que sembla que, ara per ara, ha quedat ajornat. Però continua dient que l'amenacen i canvia de discurs amb una velocitat que sembla, almenys preocupant. A principis de gener va presentar una denúncia en un jutjat de Palma per suposades amenaces que rebia per te-

lèfon i després la va retirar. Quan es va produir la mort de Meisel, el seu fill de vuit anys i una empleada, Horst Abel va voler parlar de "les màfies alemanyes que actuen a Mallorca" de la mateixa manera que ho va voler fer Hasso, un altre important empresari alemany que controla la major agència de lloger de cotxes de l'illa.

De moment resten molts de motius i de comportaments foscs i difícils d'esbrinar en les influències de les xarxes alemanyes que s'estableixen a Mallorca. Horst Abel ha ajornat el seu projecte, i el Govern balear ha establert noves disposicions segons les quals tots els que vulguin explotar nous habitatges o explotacions tur-

Estètica alemanya a les fires de Mallorca.

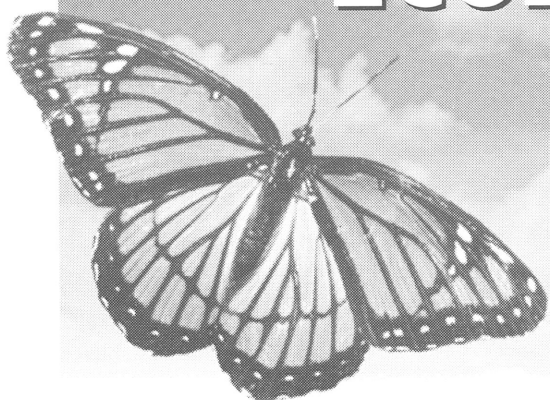
(sic). Estam en contra dels guetos com els d'alemanys a Andratx, o d'anglesos a Magaluf. Per integrar aquesta gent s'han de fer cursos gratuïts de castellà i de català, ens han d'explicar la llei espanyola, que és molt diferent a la nostra, se'ns ha d'ensenyar la normativa fiscal, ens han d'explicar la vostra cultura. No entenc que es queixin que els estrangers no s'integrin si no ens hi donen accés (sic). Els mallorquins s'han d'obrir als que vénen a quedar."

La veritat és que pocs altres alemanys s'han mostrat favorables a la idea de Horst Abel. El re-

nacionalistes de l'illa i varen ser un dels motius pels quals un grup de joves de Vilafranca varen convocar un sopar multitudinari al qual varen assistir professors universitaris i també membres de la Unió de Pagesos i de sectors nacionalistes. Pere Salvà, professor de la Universitat de les Illes Balears es va referir en aquest acte al canvi de propietat de la terra, (un 20 per cent en mans estrangeres) i Joan Sastre (secretari general de la Unió de Pagesos) a la manca d'ajuts oficials per mantenir l'agricultura de les Illes. També va intervenir el cantautor i professor universitari Biel Majoral, que en el seu darrer disc ha dedicat una

rístiques hauran de tenir un domicili a la comunitat autònoma i s'hauran d'inscriure en el registre d'empresaris turístics. De cap manera no es pot parlar d'únic comportament dels alemanys que arriben a Mallorca. Els que adquireixen un habitatge per jubilar-se intenten tenir una vida còmoda, els joves que es traslladen amb els seus fills, encara a l'edat de la infància que s'integren a la nostra terra i els que sols cerquen negoci i que se'ls donin el màxim de facilitats. Els turistes ocasionals són una altra cosa i no tots han d'anar a parar justament al balneari 6.

COLABORAMOS CON TODOS LOS MEDIOS PARA MANTENER EN SINTONIA NATURALEZA Y ECOLOGIA

**LIMPIEZA VIARIA
LIMPIEZA DE PLAYAS,
RECOGIDA DE TRASTOS,
RECOGIDA DE BASURAS.**
Tel 69 44 90

AGUA POTABLE
Tel. 69 36 52
**ALCANTARILLADO
DEPURACION DE AGUAS**
Tel. 69 01 16

**TELEVISION POR
CABLE:**
24 CANALES de
televisión más
7 emisoras de FM.
17 CANALES VIA
SATELITE, en alemán,
inglés, francés,
holandés y español.
6 CANALES
NACIONALES.
Tel. 69 36 52

**EMERGENCIA PARA
TODOS LOS SERVICIOS**
Tel. 69 01 16

CALVIÀ 2000
E M P R E S A M U N I C I P A L D E S E R V E I S
.....

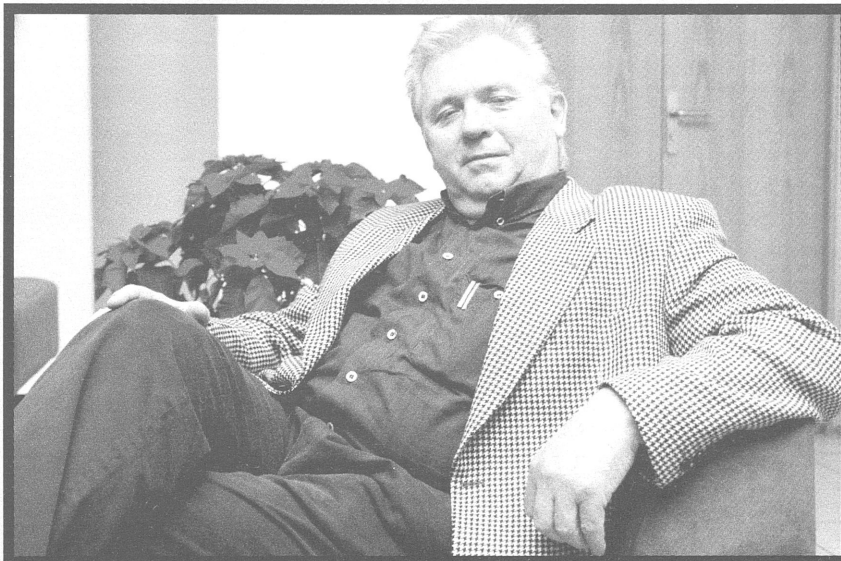
PARA MÁS INFORMACIÓN:
C/. LISBOA, 6, EDIF. JARDIN DE LA LUZ. TEL 69 36 52.
FAX 69 35 07. 07180 SANTA PONÇA. CALVIÀ

El partit dels alemanys de Mallorca

Entrevista a Horst R. Abel

per Sebastià Verd

El promotor d'"Amigos Alemanes en España", el partit que pretén fer-se fort entre els alemanys residents a Mallorca, no va fer cas a les cridades d'aquesta revista per ser entrevistat. No obstant això, nosaltres creim que el seu testimoni és interessant per completar el dossier d'aquest número d'ONA. Per això, d'una banda hem acudit a l'hemeroteca i d'altra hem reproduït una entrevista que personalment li vaig fer per a Televisió Espanyola, els moments més destacats de la qual tengueren una àmplia difusió tant a l'Informatiu Balear com a les dues cadenes estatals i, fins i tot, pel canal internacional. Va ser un encontre breu, a la barra d'un establiment de xarcuteria i cervesa que ell, Horst R. Abel, té al més antic dels hipermercats de Palma.

Horst R. Abel.

-Senyor Abel. Per començar ens agradaria fer-li dues preguntes relacionades entre si. Quants d'anys fa que vengué a Mallorca i, suposant que són molts, se sent integrat a la societat mallorquina?

-Doncs, sí, són molts, fa gairebé trenta anys que vaig inaugurar el meu primer negoci de xarcuteria. I sí, em sent ben integrat a la societat mallorquina, tot i que moltes vegades em desagrada que no ens facin el cas que toca.

-Com és això?

-Hem constatat que a molts de pobles els residents estrangers, europeus, ja som el cinc per cent de la població o prop fer-hi, és a dir, una minoria molt important, que desitja integrar-se a la vida del lloc, començant per la manera principal que és intervenir a l'elecció d'aquells que ens han de representar. Per això vàrem pensar que podíem crear un partit, el partit dels "Amigos Alemanes en España" per participar a les properes eleccions locals de 1999.

-Locals?

-Sí, aquest vol ser l'àmbit de la nostra actuació, per una qüestió de tipus legal, però sobretot perquè és aquí on volem ser escoltats.

-Un partit, però, que se situa al marge dels mallorquins...

-Tot el contrari, serà obert a tothom. Tenim molts de mallorquins que ja ens han donat el seu suport. Volem treballar al costat dels mallorquins, no contra ells.

UN PARTIT SENSE IDEOLOGIA

-De dretes o d'esquerres?

-Ni de dretes ni d'esquerres. Per això feim el partit, perquè els altres grups polítics tenen interessos que moltes vegades s'allunyen de la nos-

tra realitat. O són comunistes, per exemple i donen prioritat a la seva ideologia o potser són conservadors i també aposten per uns interessos que de vegades s'oposen a les realitats de cada dia dels nostres pobles. El nostre partit defensarà interessos concrets a cada poble en funció dels problemes que calgui resoldre i d'acord amb allò que es decideixi a cada lloc, sempre amb la intenció que les coses funcionin millor, sempre i quan, és clar, que els electors ens acceptin i ens votin.

-Però de moment el partit encara no s'ha constituït. Només se'n parla. Quan començarà a funcionar?

-Ja hem registrat el nom i molt probablement serà a finals de gener quan tenguim lloc la constitució formal. En aquests moments (principi de desembre) els meus missers en redacten els estatuts.

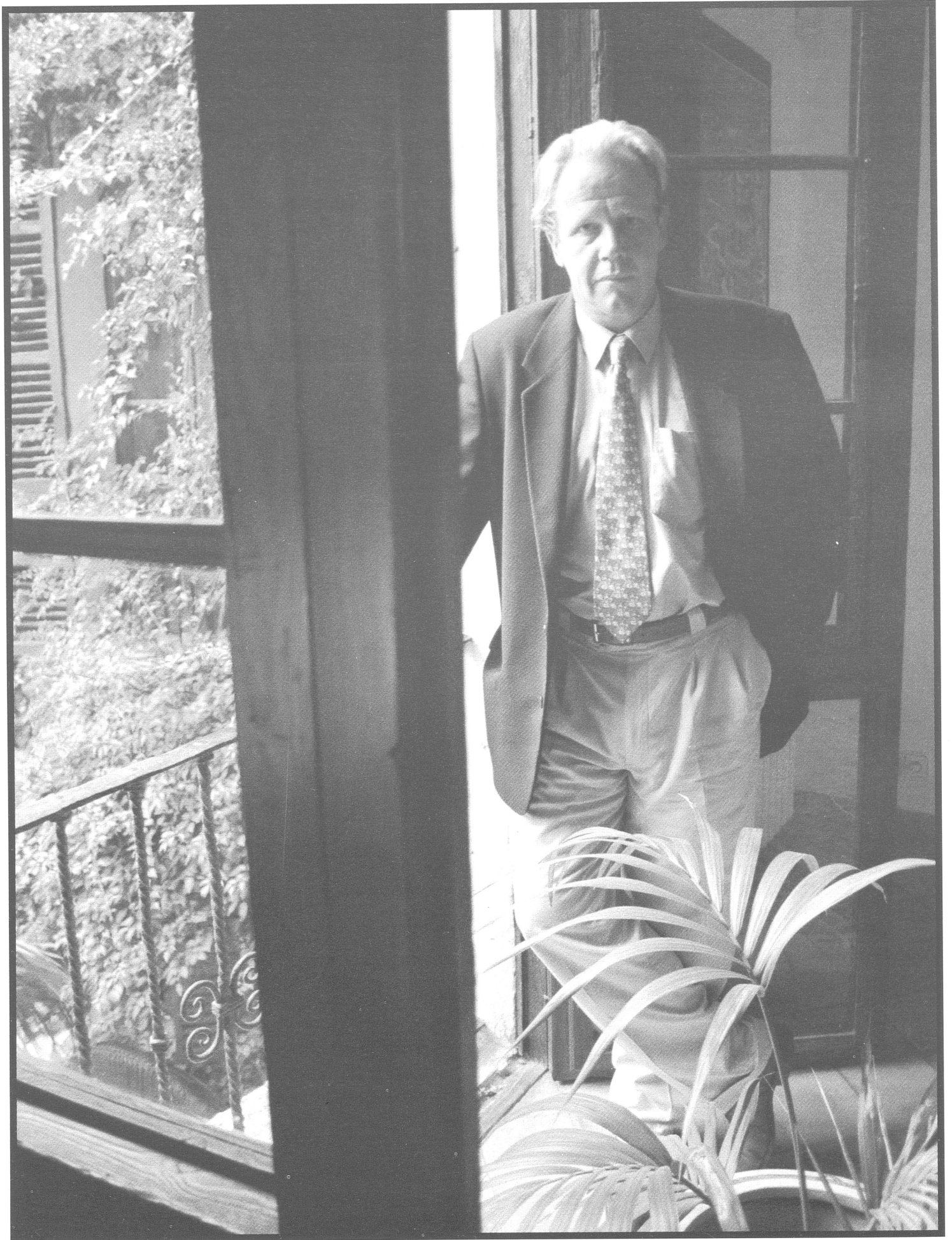
LA SEGURETAT DELS ALEMANYS

-S'ha parlat molt de màfies alemanyes a Mallorca i vostè mateix ha dit alguna vegada que faltava seguretat a l'illa. Ho creu així?

-Màfies no n'hi ha, però sí que és cert que alguns dels alemanys i en generals dels estrangers que vivim a Mallorca no ens sentim segurs. Dos dels meus amics, un dels quals és Manfred Meisel, han mort assassinats. I què fa la policia? Un pot tenir la impressió, de vegades, que els responsables polítics d'aquí pensen que això són coses que els passen als que són de fora, no als mallorquins i per això no hi posen el mateix interès. No ho sé. Fins ara no s'ha aclarit res de la mort d'en Manfred. Precisament aquesta és una de les coses que ens fa pensar en la conveniència del partit.

-Finalment, senyor Abel, una darrera pregunta: vostè ha dit que el seu partit vol la integració dels alemanys a la societat mallorquina. Per tant: en quina llengua farà els mítings?

-Els farem en espanyol i en alemany.

Un venedor de Mallorca

Entrevista a Matthias Kühn

per Maria Ferrer

Matthias Kühn respira en alemany. El seu aspecte ens diu, amb cada paraula, amb cada gest, la seva nacionalitat. No se sap molt bé, però, si per la seva professió, venedor de Mallorca al capdavant de la prestigiosa immobiliària Kühn & Partner, o per un sentiment natural, diu sentir-se més a prop de l'illa i de la seva gent que dels seus compatriotes. Parla castellà amb fluïdesa, però una especial preocupació fa que li costi trobar les paraules per repetir i convèncer que els alemanys que vénen a Mallorca desitgen i procuren integrar-se en la cultura local. Darrere d'aquesta preocupació hi ha el fet que "els alemanys a Mallorca" hagin estat tema de molts

d'informatius, aquí i a Alemanya, l'any passat. Matthias Kühn demana tranquil·litat i insisteix en els perills de donar la impressió que la gent del seu país no serà benvinguda a l'illa. Es converteix així en un ferm defensor de la continuïtat de Mallorca com el producte turístic que és ara per als majoristes de viatges i de la materialització de les tendències que més convenen al seu negoci: l'illa com a lloc de residència ideal per a empresaris que tendran a prop les principals ciutats europees i que aprofitaran els avantatges de la informàtica. Mallorca és, per a Matthias Kühn, la candidata a convertir-se en la "Florida d'Europa".

-La polèmica que es generà l'any passat sobre la presència d'alemanys a Mallorca, ha estat acompanyada d'un augment de la venda de propietats a ciutadans d'aquesta nacionalitat?

-Jo crec que l'any 97 no hi ha hagut ni més ni menys venda, perquè això és una cosa que ja va començar abans. Potser pel fet que hagi estat de moda a la gent li ha cridat més l'atenció que abans, però nosaltres no ho hem notat en la venda de forma espectacular. Sí hem vist que l'illa és més als mitjans de comunicació, a les notícies, sobretot a Alemanya.

-Què cerquen els alemanys que vénen a Mallorca?

-Cerquen la vida espanyola, és curiós. Compren la qualitat de vida, no compren simplement Mallorca, el sol i tot això, sinó la qualitat de vida, que jo trob que és superior a Espanya que a Alemanya, perquè jo crec que els espanyols viuen millor que els alemanys, saben viure millor. Perquè potser els alemanys funcionaven o funcionen més per treballar, treballar i treballar, i després viure, i els espanyols ho tenen més ben organitzat. I clar, Mallorca també és la primera del rànquing perquè està molt ben connectada amb les principals ciutats europees. Arribes en avió en dues hores per tot arreu. S'arriba fàcilment, barat, hi ha una seguretat, entre cometes, perquè ara ha passat l'assassinat de s'Aranjassa, però en general jo crec que la seguretat és molt alta a Mallorca, no hi ha molta criminalitat.

Matthias Kühn va néixer a la ciutat alemanya d'Hamburg, on, diu, el caràcter s'assembla al mallorquí perquè és tancat. Va conèixer Mallorca als anys seixanta i va decidir que seria a l'illa on es desenvoluparia personalment i professional. Amb tot aquest temps, aquest home aficionat a la vela i al golf ha fet més amics mallorquins que de la seva mateixa nacionalitat, ha après castellà i ha dut el seu negoci al capdavant del sector immobiliari de l'illa. A la inauguració de l'oficina central de l'empresa Kühn & Partner hi anaren la Infanta Elena i el seu marit, Jaime de Marichalar. Des que creà la immobiliària, ara fa deu anys, ha obert dotze oficines. Demuestra l'expansió de Kühn & Partner el fet que l'any 97 arribàs a un acord de col·laboració amb Engel & Völkers, una empresa que els ha permès disposar de 19 oficines de venda a Alemanya. En el seu catàleg es mostren més de 500 vil·les, finques, pisos, apartaments i immobles comercials als millors llocs de Mallorca i amb totes les facilitats. De fet, Kühn & Partner compta amb un gabinet propi d'arquitectura i de direcció d'obres i amb un departament jurídic i fiscal.

I la infraestructura i la població els agrada molt, perquè jo pens que, des que vaig arribar, sempre hi ha hagut una amistat entre alemanys i espanyols i mai no ha existit un rebuig. A l'espanyol es pot dir que no li agrada tant l'anglès o el francès com l'alemany. Jo no he vist mai cap problema, ni molt menys. Hi ha una amistat, tant pel caràcter que té l'espanyol, com pel que té també l'alemany que vol viure o passar les seves vacances a Mallorca.

EL CASC ANTIC DE PALMA

-Un cop arriben a Mallorca, què prefereixen el camp?, o el centre històric de Palma també els crida l'atenció?

-Jo moltes vegades em deman això i pens que la facturació nostra ens indica que el producte que funciona millor és el pis, després vénen les vil·les o els xalets, després les finques, les cases rústiques, encara que la premsa digui que només compren cases rústiques. I el que jo veig que entrarà els anys que vénen com a una moda és que el ciutadà estranger, que avui és alemany però no sabem què serà d'aquí un parell d'anys, potser sigui japonès, es fixarà més en el casc antic, que hem de reconèixer que té una gran bellesa i garanteix una seguretat. Jo crec que la gent pensarà més a viure aquí, perquè la gent fins ara s'ha comprat una casa, que no era segona casa, sinó tercera o quarta casa, per aprofitar-la dues o tres setmanes a l'any. Ara, i com a conseqüència de mitjans com Internet i tot això, poden allargar les seves vacances aquí, perquè poden continuar treballant, sense que ningú no tenguí per què saber que són a Mallorca.

-Compren i viuen cada cop més temps a l'illa.

-Sí, els alemanys, ja avui, passen cada cop més temps a Mallorca. En lloc de tres o quatre setmanes, hi passen sis mesos. I per això interessa més Palma per la infraestructura que ofereix. Moltes vegades jo dic que no entenc la gent que es compra una casa a Formentor o a Cala d'Or o a Cala Ratjada, no per aprofitar-la per exemple en el mes d'agost, sinó per viure, perquè és bastant difícil. A Cala Ratjada no hi ha ni restaurants oberts! I a Formentor, ni parlar-ne. Per tant, jo crec que a poc a poc hi haurà una major demanda a llocs que estiguin a prop de Palma o a Palma mateix, tant pel fet que hi ha més gent que ve a Mallorca per passar-hi més temps com per la millor infraestructura que hi ha tot l'any.

VOLUNTAT D'INTEGRAR-SE

-Quan compren propietats per construir-hi, sembla que els interessa l'estil arquitectònic propi de les cases mallorquines de camp.

-Això per a mi és curiós i entra en el que jo vull dir, perquè la premsa es confon molt, sobretot l'alemanya més vulgar. La persona alemanya que compra aquí té tendència a integrar-se.

Excepcions sempre n'hi ha. De cent potser n'hi hagi dues que no vulguin, això és una cosa evident. I volen adaptar-se en l'arquitectura, en el menjar i en tot; fins i tot fan esforços per aprendre espanyol. Miri vostè, els anglesos... poden dur vint anys aquí, i de deu, nou no parlen ni una paraula d'espanyol. En el cas d'alemanys, de deu, vuit han fet qualche esforç per aprendre la llengua. Són una nacionalitat que es diferencia i es caracteritza per això: el respecte a la cultura local, que els agrada, i la voluntat d'integrar-se.

-Hi ha un perfil de l'alemany que tria Mallorca per comprar una propietat per passar les seves vacances o venir a treballar o a viure?

-És difícil. Hi ha més empresaris que treballen pel seu compte i ara hi ha una tendència que ens diu que ve gent de cada cop més jove. Abans l'alemany tenia més la idea de treballar, treballar i treballar per als seus fills, per als seus néts. I ara, la gent a Alemanya no està contenta, la política econòmica no funciona, hi ha molts de problemes, amb un atur molt fort i la gent no vol fer més feina. La gent no vol viure per pagar impostos, per pagar totes aquestes dificultats, i tendeixen a vendre la seva companyia a una edat molt jove per aprofitar més la vida. Jo, de fet, tenc un client de trenta anys que ja està retirat, no perquè tengués una herència. Havia guanyat els doblers ell, ha venut la companyia i viu aquí a Son Vida, i no fa res. Aquesta tendència és una. La segona seria la de les professions com periodistes, la gent de la premsa i d'altres que tenen bastant fàcil fer feina des d'un lloc com Mallorca amb Internet. N'hi ha alguns que fan feina a diferents ciutats, a diferents països d'Europa, i si han de viatjar tres pocs per setmana, un dia a Londres, un dia a París i un dia a Hamburgo, què té més volar des de Munic on vivia o des de Mallorca, on tindrà una major qualitat de vida? Hi ha molta gent que comença a adonar-se d'això i ho aprofita.

-M'imagín que quan es planteja la reducció de les connexions aèries entre Mallorca i les ciutats europees a vostè el preocupa.

-Sí, em preocupa si volem defensar que Mallorca, Palma, és més que sol i platja i que hi ha també possibilitats econòmiques. Els vols regulars amb Londres, amb Frankfurt són més que necessaris. Per a mi és una vergonya que Lufthansa hagi reduït els seus vols.

POLÈMICA PERILLOSA

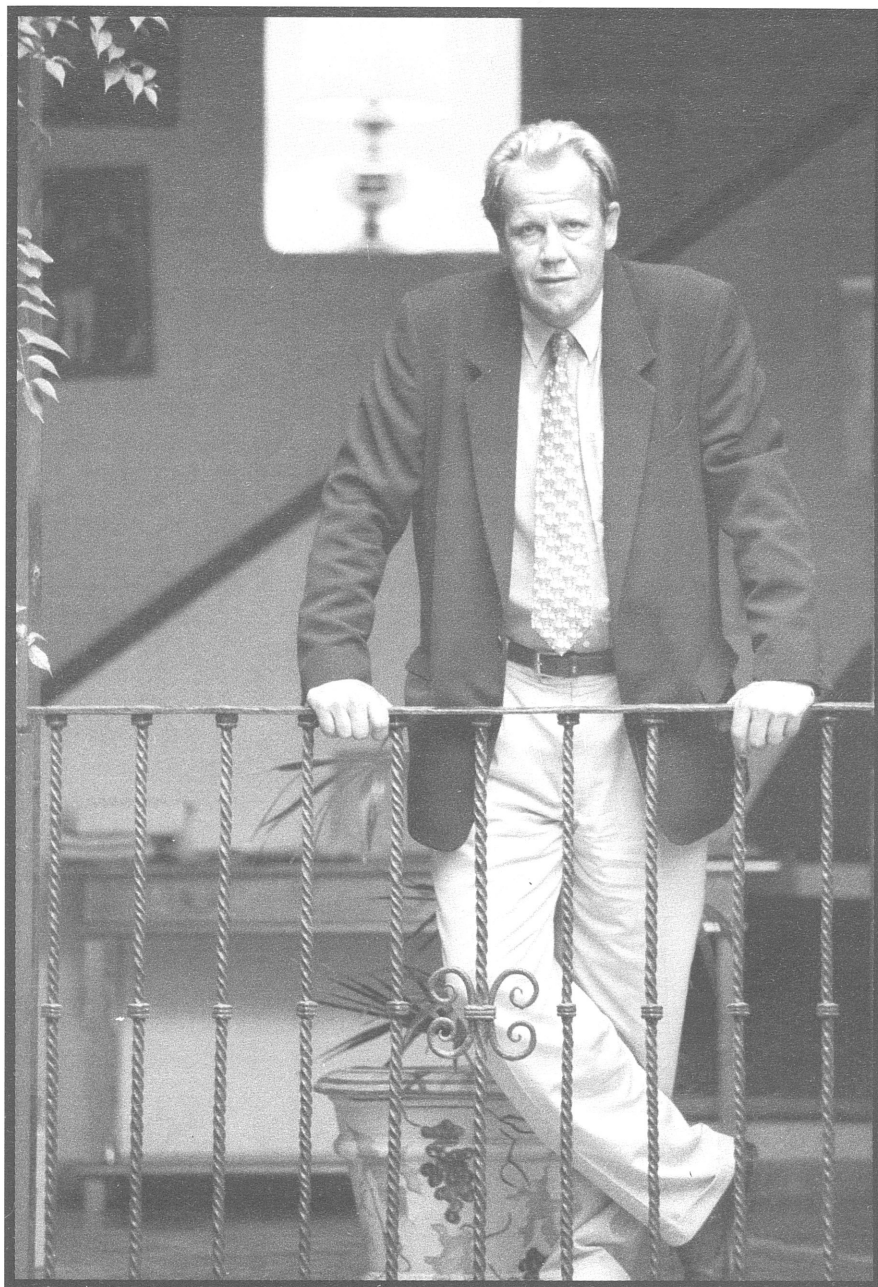
-Com valora vostè la polèmica que s'ha generat entorn a la presència d'alemanys a la illa?

-Aquesta és una polèmica que no convé a ningú. Jo aquests dies em trobo molt molest amb la premsa alemanya. El diari "Die Zeitung" ha tret en grans titulars que els alemanys beguts no podran entrar a Mallorca. Això ha fet que m'hagin cridat molts de diaris alemanys; fins i tot la BBC britànica. Aquests dies s'ha tornat a entrar en una dinàmica que ja es va donar fa uns mesos.

Hi ha molts de periodistes que volen parlar amb mi d'aquest tema. I això és molt conflictiu. Jo crec que és bastant dolent. Cerquen una polèmica o un conflicte entre mallorquins i alemanys i això a mi em preocupa molt. Mallorca per a mi necessita ara un poc de tranquil·litat, sobretot a la premsa. Tota la polèmica que hi ha hagut va començar amb el que varen proposar a Artà i tot el que varen dir. Jo crec i confio que sigui una polèmica que es torni a tranquil·litzar. I he d'afegir que per a mi és importantíssim que els que compren aquí s'han de sentir estrangers i s'han d'integrar; estic totalment d'acord amb la política actual que els obliga a aquesta integració.

-Vostè creu que la polèmica ha sorgit perquè era necessària per afavorir precisament aquesta integració?

-Jo no sé per què ha sorgit, però sí sé que als alemanys els agrada la vida i la gent de Mallorca i volen i fan esforços per integrar-se. Qui no s'adapta és el turisme del majorista de viatges, però això no importa, perquè ells vénen amb l'avió, van al seu hotel, normalment a s'Arenal, queden una setmana aquí, no veuen res més que l'hotel i el balneari sis, o set o cinc, on tenen el seu món. Però no molesten, aquesta gent ni tan sols ve a Palma. Aquesta és la gent que vol tenir la carta en alemany, aquesta sí, però al resident que ha comprat una casa li agrada dur la vida del pagès.

Els mallorquins esperen abans de donar confiança. La gent que ve aquí a fer feina ha de tenir molta paciència perquè s'ha de fer molta feina per guanyar la confiança del mallorquí.

EL TURISME EN JOC

-Vostè creu que la polèmica que s'ha generat enguany encara pot dificultar més aquestes situacions de què vostè parla?

-Bé, jo defens les empreses de Mallorca igual que els mallorquins. Jo visc aquí, m'adapt i defens les empreses de l'illa. Jo crec que és preocupant el que ha passat. I tampoc no ens podem jugar aquí el turisme. Què passaria si l'any 98 en lloc de deu milions de turistes en venguessin només un milió? Seria un desastre. Aquí l'economia no funcionaria. Hi hauria atur, no hi hauria doblers. És preocupant; si no ve la gent amb Neckerman, amb Tui, què feim? Tots els hotels buits? I sense ningú que gastí doblers en els serveis? Jo crec que podria ser dramàtic. Jo crec que no hem de donar la imatge a la gent que ve a Mallorca que l'illa no vol més turisme.

-Vostè creu que l'any 97 s'ha pogut donar aquesta imatge?

-Sí, aquests dies és a la premsa alemanya, que els alemanys ja no són benvinguts a Mallorca.

-I això al seu negoci, a la gent que no ve a passar una setmana sinó més temps, ha influït?

-Bé, podria causar problemes, al meu negoci d'habitatges, a un hotel, a un restaurant, a un taxista, a una botiga, a tot. Mallorca com a portada d'un diari com el "Die Zeitung" de l'altre dia amb quatre milions de lectors és perillós i jo crec que al Govern balear no li agrada gens això. Fa tres mesos hi va haver l'assassinat de Meisel. És dolent que avui no sapiguem qui ha estat. Jo crec que és bastant trist que no se sàpiga què va passar. Després hi ha hagut la història d'aquest Horst Abel que diu que se n'ha

hagut d'anar a Alemanya perquè l'han amenaçat de mort. Això són coses que s'han d'evitar. El problema de Mallorca és que ja és notícia a Alemanya i quan passa qualsevol cosa, tot d'una ho publiquen els mitjans, les notícies. És increïble com es converteix ja en una cosa local i això és perillós perquè sortiran les coses bones però també les dolentes i ara estam a un moment perillós.

-Què li ha semblat la proposta de creació d'un partit polític per defensar els interessos dels alemanys?

-Jo no estic casat amb cap partit polític i jo crec que hem de pensar que som europeus i això és una cosa que tira per endavant any rere any. A més jo trob que això és un poc inoportú perquè si ell vol fer un partit polític, per què no s'apunta a un partit ja existent, això seria més normal, que estigui amb els socialistes o amb uns altres. De totes maneres, jo tampoc no vull entrar més en aquest tema.

-Com valora que es pretengui limitar la construcció en sòl rústic?

-Quines creu vostè que són les principals dificultats que es troba una persona estrangera, en aquest cas alemanya, per integrar-se a Mallorca?

-La llengua no és un problema, encara que no sigui fàcil a segons quina edat aprendre un idioma nou. Jo crec que el que s'ha de dir és que els espanyols són oberts amb les persones estrangeres. Jo em trob molt a gust en aquest sentit. Jo crec que per als alemanys el que sí és complicat i conflictiu és començar un negoci a Mallorca, perquè parlem molt de la gent que ja està jubilada i que compra una casa a Mallorca per viure la seva tardor a l'illa, però hi ha una gran part de la gent que és jove i que vol canviar i vol viure i treballar a Mallorca i jo crec que és la gent que té més problemes que ningú. Jo mateix ho he sentit. És difícil instal·lar-se i donar un servei aquí a la gent local.

-Per què?

-El caràcter mallorquí és tancat. No m'estranya, per la història de l'illa.

TEATRE PRINCIPAL
Presenta

XII TEMPORADA D'ÒPERA 1998

IL TROVATORE de Verdi
27, 29 i 31 de Març i 2 i 4 d'Abril
amb ELENA OBRAZTSOVA

FALSTAFF de Verdi
27, 29 i 31 de Maig

En Concert **MEFISTOFELE** de Boito
3 de Juliol

ADRIANA LECOUVREUR de Ciléa
3, 5, 7 i 9 de Desembre
amb JAUME ARAGALL

ABONAMENTS A LA VENDA:

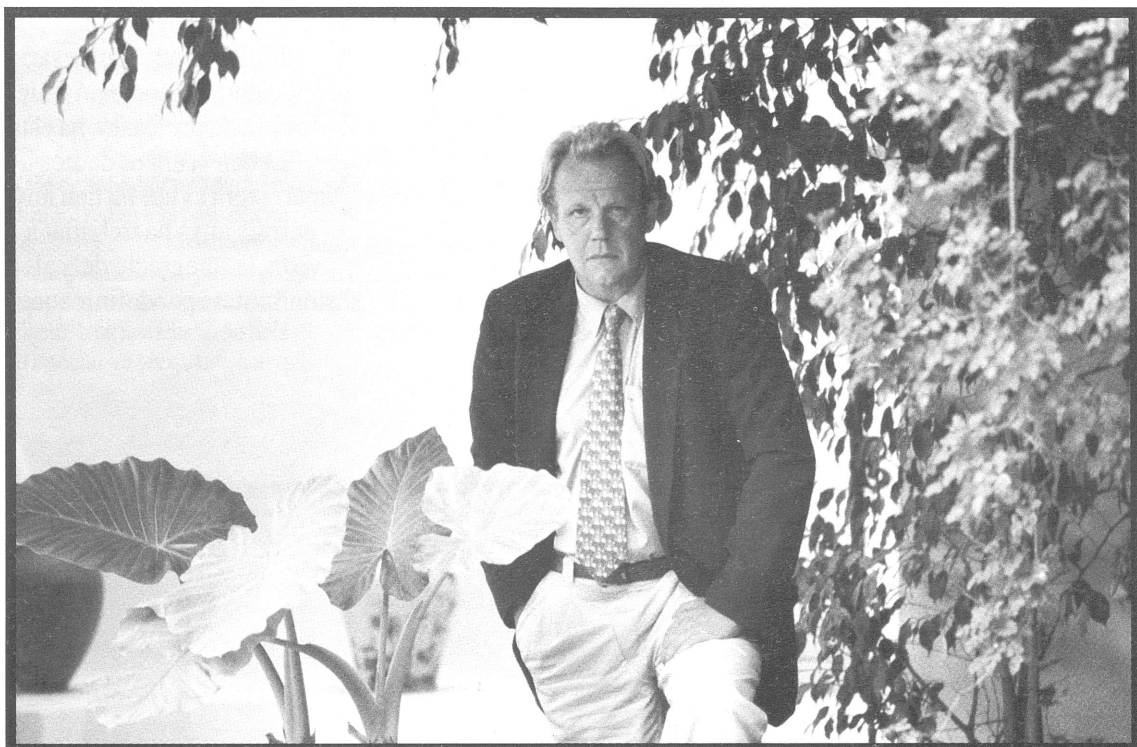
DEL 4 DE FEBRER AL 12 DE MARÇ

Taquilla a partir de les 17,30 hs.

Consell de Mallorca

-Em sembla molt bé. S'ha de tenir cura del medi ambient per tenir èxit a llarg termini, molta cura. S'ha de respectar la natura perquè és encara el capital més gros que té Mallorca que no està, entre cometes, molt destrossat. Perquè tenim molts de llocs amb els desastres urbanístics dels anys seixanta, com Magaluf. Encara que, per exemple a Calvià, intenten renovar-ho, i fer passeigs marítims per millorar-ho, o per exemple a la platja de Palma. Jo conec Can Pastilla i s'Arenal de quan no hi havia cap casa, després es varen fer les construccions, i ara s'ha intentat millorar, i s'ha fet bé. El que passa és que no s'ha de tornar a repetir la mateixa situació a altres llocs.

-Hi ha hagut crítiques al fet que es comprin finques rústiques i es tanquin el que han estat sempre antics camins de pas.

-Això, si es fa, no s'ha de fer. Jo crec que potser és més una cosa de no saber, de no informar-se, de desconeixement, que de mala intenció, crec jo. Jo dic el mateix de sempre, l'alemany gasta una fortuna a renovar les cases per tenir-les autèntiques. Qui fa això? Podria passar que hi hagués algú que fes desastres, amb arquitectura moderna que no té res a veure amb el camp mallorquí, i no és el cas de l'alemany.

CAMPANYA DEL GOVERN

-Què li sembla que el Govern balear vulgui posar en marxa una campanya per ajudar la integració?

-Jo crec que qualsevol ajuda és bona, però insistesc que el caràcter de l'alemany és donat ja a cercar facilitats per integrar-se. Però he de dir que totes les ajudes són bones i seran benvingudes. El Govern balear deu està preocupat pel que ha passat aquests darrers mesos, per la imatge que s'ha donat i per com pot influir això a Mallorca, al turisme, a la seva economia. És lògic que pensi fer coses.

-El fet que s'hagi produït aquest boom de notícies sobre la venda de propietats mallorquines a alemanys, ha fet que hi hagi hagut un augment d'empresaris que se n'hagin volgut aprofitar i s'hagin dedicat al negoci immobiliari o a d'altres que tenguin a veure amb aquests fets?

-Hi ha molts de professionals que es diuen professionals i que s'han posat a vendre serveis. En el meu sector immobiliari, hi som nosaltres i

d'altres empreses com nosaltres, que pagam els nostres impostos, que ens donam d'alta i que no tenim cap problema. Els problemes els tenen els que no tenen tots els papers bé, no paguen la Seguretat Social, no fan bé les liquidacions, i després tenen clients i els donen un mal servei. Aquests tenen els problemes. De totes maneres, també s'ha de dir que és difícil per a un estranger entendre tota la burocràcia espanyola.

-Hi ha bones perspectives per al seu negoci de cara a l'any que comença?

-Jo entenc que Mallorca podria ser el lloc de moda, com ja n'hi ha, que funcionen cinc, sis anys, perquè estan de moda per qüestions d'oci o altra cosa, i després ja no funcionen. Però jo el que pens és que Mallorca pot ser un bon producte més a llarg termini, perquè jo no veig l'alternativa a Europa: dues hores de vol, tants de vols, tanta bellesa, tan barat, la seguretat, la bellesa, i la gent local molt agradable i molt amable, on es poden sentir els estrangers benvinguts... Però hem d'anar molt alerta, perquè tot podria canviar si hi hagués conflictes entre nacionalitats o passassin més coses dramàtiques, criminals, sempre podria succeir.

-El veig especialment preocupat per aquesta possibilitat. Vostè que és més, optimista o pessimista?

-Bé, a mi no m'agrada tot el que s'ha dit aquest any passat. Crec que no reflecteix la realitat que sempre hi ha hagut a Mallorca. La presència d'alemanys no és nova i mai no hi ha hagut cap problema, ni n'hi ha d'haver, perquè no és bo per a Mallorca i, a més, com he dit abans, crec que hem de pensar en les conseqüències que pot tenir per al turisme el fet que l'illa es convertesqui en notícia i doni una imatge dolenta. Jo pens que ara es necessita una mica de tranquil·litat.

Integració sostenible

Entrevista a Ralf Gelling

per Antoni Oliver

-Com va venir vostè a Mallorca i a què es dedica en l'actualitat?

-Tenc relacions amb Espanya des de fa deu anys. Som periodista i vaig venir d'Alemanya a treballar com a corresponsal a Madrid per a diaris i cadenes de ràdio. Vaig viure uns anys a Madrid i per raons d'educació dels nins vaig venir a Mallorca fa tres anys, per començar a treballar també en periodisme. Durant un temps vaig ser redactor en cap de la revista alemanya "Leben", també vaig treballar en el tema lingüístic, i en aquest moment preparam un projecte periodístic aquí a Mallorca. Aquesta vocació periodística, vulguis o no, també et du al camp social i al tema de la integració dels alemanys. Jo crec que tenc bastant experiència en aquest tema, després d'haver viscut a la Península, i ara a Mallorca. La meua dona és espanyola, i això també és una de les formes d'integració. Aquest és el caire particular i privat des del qual jo vaig després cap a l'associació.

-Com va néixer l'associació d'empresaris alemanys?

-Aquest tema el tractàrem entre Enric Molina que és el secretari de PIMEM i jo en principi a nivell de reunions privades, ens unien llaços d'amistat, i parlàrem sobre el tema dels alemanys a Mallorca. Aquest és un tema important, en el panorama social i polític, no només quantitativament, sinó qualitativament. Els alemanys aquí a Mallorca, igual que els espanyols a moltes ciutats alemanyes, marquen la imatge del lloc. Ara fa nou mesos que es va constituir l'associació. Observàrem que hi havia, lògicament, conflictes, que d'altra banda, n'hi ha a totes les bandes on hi ha col·lectius que creixen i cerquen la seva identitat. Bé, com que Enric Molina era secretari de PIMEM va sorgir la idea d'intentar integrar millor aquest col·lectiu a la societat mallorquina, però no d'una manera només formal o retòrica, sinó per la via dels fets. Sociològicament està comprovat que en qualsevol camp conflictiu els fets sempre són més convincts que les paraules. Les paraules moltes vegades només són aigua i oli. Durant dos mesos parlàrem d'això i amb quatre companys alemanys i amb Enric Molina com a secretari vàrem formar l'associació d'empresaris alemanys a PIMEM. Per què a PIMEM?, doncs perquè ens va semblar que la forma institucional de fer això havia de ser la mateixa que nosaltres preteníem, que era la integració. És a dir, que hi havia un col·lectiu balear i a partir d'aquí havíem de trobar formes de col·laboració per aconseguir la integració.

INTEGRACIÓ: UNA DEFINICIÓ

-Què és per a vostè la integració, en què es basa?

-Amb la paraula integració hi ha una confusió, pasa el mateix que amb la paraula amor. Quan estimam?, quan ens sentim estimats? Mai no aconseguiràs un moment en què diguis "ara estan integrats", perquè llavors ja no notes res, ni tan sols si existeix aquest col·lectiu.

Ralf Gelling, empresari alemany establert a Mallorca, presideix una associació d'alemanys integrada a la PIMEM. Periodista de professió, ha estat redactor en cap de la revista "Leben" i ara es dedica a un altre projecte editorial que apareixerà aviat. Fa deu anys que va venir a Espanya i els darrers anys ha treballat a Mallorca. Des del seu punt de vista, la integració dels alemanys a Mallorca passa per la sostenibilitat i per definir aquesta sostenibilitat sobre la base del diàleg.

-Quants d'empresaris estan associats?

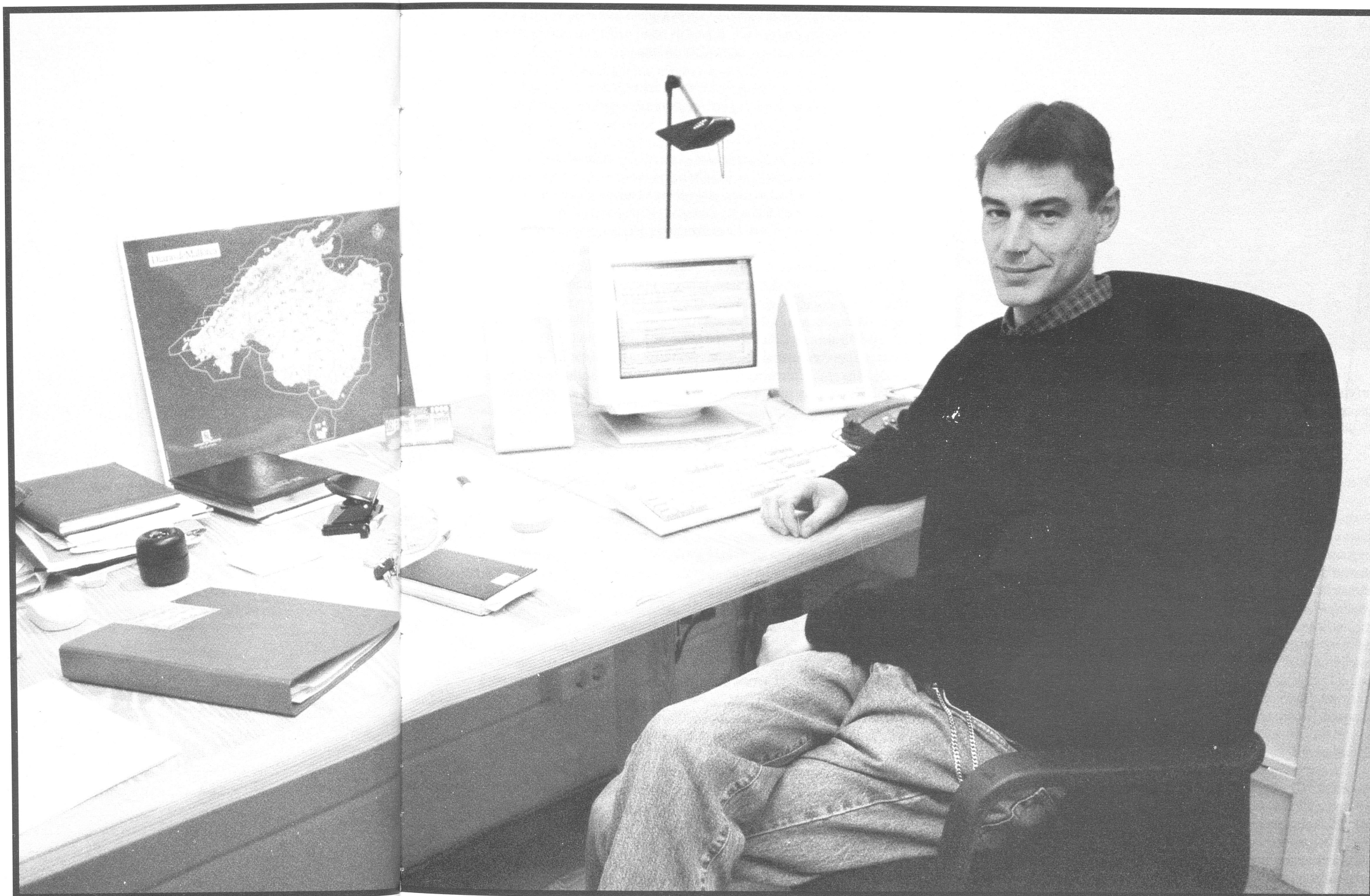
-En una primera fase ens hem reunit vint-i-dos empresaris alemanys. El creixement potencial és molt major. La primera fase va ser de definició dels propis objectius i de treball tranquils sobre alguns projectes que en aquest moment ja tenim ben encaminats. Des d'aquest angle, és a dir, tot demostrant que és possible cercar una via de col·laboració harmònica entre ambdós col·lectius, és possible créixer més. Tenim una base de creixement molt més forta. Enguany serà l'any de creixement de l'associació. Estimam el potencial d'empresaris alemanys, tant activament com passivament, en mil cinc-cents, dels quals consideram que devers cinc-cents es poden integrar, sense cap problema, a l'associació. Una associació no neix prement un botó. El primer que vàrem intentar va ser quantificar quants d'alemanys viuen a l'illa.

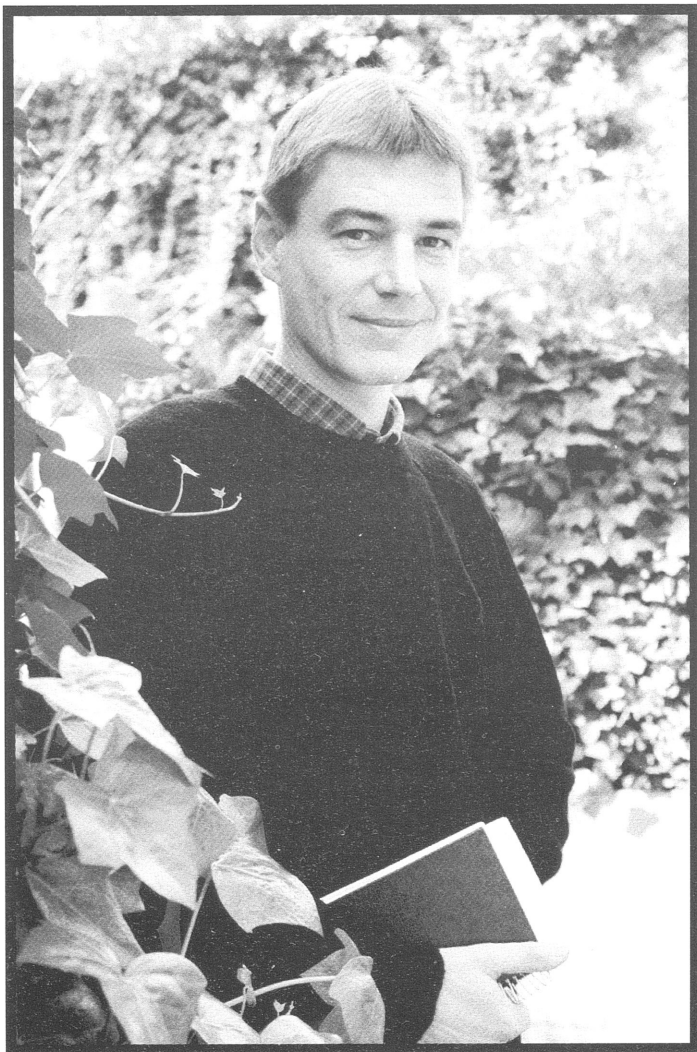
-Ja són devers seixanta mil.

-És un valor fluctuant, és a dir, que si algú diu trenta mil és un valor exagerat, però és subestimat dir que només són set mil els residents alemanys oficialment enregistrats. Permanentment vivim aquí devers trenta mil alemanys, altres fonts estimen que són devers cinquanta mil. Però és molt mal de saber. És també molt difícil d'esbrinar quants d'empresaris hi ha, tal vegada la xifra de mil cinc-cents sigui la més propera a la realitat.

-A quin tipus d'empresa es dediquen els alemanys?

-Molts es dediquen a l'hostaleria i a prestació de serveis. La majoria dels alemanys que són aquí donen serveis als seus compatriotes, en col·laboració amb mallorquins, altres es dediquen a la construcció. Això

varia molt, perquè la gent de les seves professions d'Alemanya i aquí intenten fer el mateix.

PROFESSIONALS LIBERALS

-Hi ha també professionals liberals, autònoms?

-Sí, molts. El perfil de l'alemany que ve a Mallorca ja no és el típic jubilat que es gasta aquí la seva jubilació per fruit del sol. És gent de trenta a cinquanta anys, és a dir, que són a una edat molt productiva, i aquí han de guanyar-se el pa. Aquesta gent intenta treballar en alguna cosa semblant al que han fet a Alemanya. Aquí jo faria un petit incís. Només veiem els alemanys que arriben a l'illa, el que no veiem és que molts arriben a l'illa amb una idea molt lleugera, pensant que el sol ho fa tot un poc més fàcil o daurat, i fracassen, perquè desconeixen el terreny i la competència. Un castellà, un mallorquí o un català no pot anar a Alemanya amb una idea vaga del que és allò i muntar qualsevol negoci, perquè també aniria malament. Doncs amb els alemanys que vénen aquí passa igual, i fracassen. És com una porta giratòria: entren i surten continuament.

-Els serveis els donen al mateix mercat alemany o a tothom?

-A tothom. Hi ha un mercat molt viu de serveis laborals que els alemanys es donen entre ells. Això no és una manca de voluntat d'integració, sinó una manca de comunicació. Després, a mesura que viuen més temps aquí, s'integren cada vegada millor, coneixen més bé els serveis locals i saben que són més econòmics moltes vegades que els que ells tenen. Molts d'alemanys avisen a altres que vénen i els diuen "alerta que són els teus mateixos compatriotes els que et fan pagar les coses més cares". Si vas a

un lloc que no coneixes cerques els que parlen el teu mateix idioma i moltes vegades això, l'idioma comú, és una base de confiança.

-Hi ha grans cadenes hoteleres que hagin vingut fa poc, a més de les que ja fa anys que són aquí?

-Sí, n'hi ha. Però no hem d'oblidar que el caràcter productiu de l'alemany és molt semblant al d'aquí, al local de Mallorca. Es pot comparar Balears amb Alemanya, en el sentit que el seu teixit industrial, encara que de vegades no ho tenim en compte, és orientat cap a les petites i mitjanes empreses. Encara que apareixen grans marques com Neckerman, Audi, Mercedes, veiem grans empreses. Però a Alemanya un setanta-cinc per cent de la seva indústria és petita i mitjana empresa. És a dir, que hi ha l'alemany que té un bar o el que ha muntat una petita empresa de material ecològic. Quan es fan projectes turístics, es basen en petits negocis, d'això ens oblidam quan veiem les grans marques i no veiem la realitat social dels alemanys que viuen a Mallorca tal com és. Un altre tema és el control i el paper que juguen els majoristes de viatges alemanys en el desenvolupament social i econòmic de l'illa. Aquest és un altre tema que no té a veure amb la realitat social dels alemanys d'aquí a l'illa.

-Quin volum de negoci podrien generar aquestes empreses alemanyes establertes a Mallorca, quina part de riquesa aportarien a la societat balear?

-Ara no tenc la xifra, Sa Nostra ha fet un estudi. Per suposat que és important la xifra que s'aporta. Nosaltres apostam per un plantejament integrador. No hem de classificar tant per nacionalitats, perquè els alemanys que vénen a Mallorca volen sentir-se un poc mallorquins, encara que la gent no ho cregui així. La gran majoria dels que envolten la nostra associació, i no només són aquest vint-i-un empresaris, sinó més, estan bastant mallorquinitzats. És a dir, és gent que intenta viure la cultura d'aquí. Llavors des d'aquesta visió, ja no ens plantejam quants d'alemanys som, quants de mallorquins. Avui llegia al diari que l'any passat hi havia hagut onze criminals a l'illa. D'aquests onze criminals, dos han tengut alguna relació amb alemanys. Aquests crims sempre han estat titulats d'una forma neutra. "Home viola, muller estafa", però en el moment que hi ha implicat un alemany es diu "un alemany viola, etc." Això també té implicacions sociològiques en la visió dels col·lectius. El que jo vull dir és que no hem de separar massa.

LES MOTIVACIONS

-Quin és el motiu principal que fa que els alemanys vinguin aquí?

-La qualitat de vida. Una qualitat de vida que es tradueix en el cas de l'alemany que pot descansar un poc del ritme frenètic que té en el seu propi país, pot fruit d'un altre concepte de vida, d'amistat, de visió de la vida i de les metes. També hi ha un factor climàtic. Hi ha gent que té èxit i d'altres que fracassen.

-Incideix també el factor econòmic, un nivell de vida més barat?

-Jo encara no he conegut cap alemany que vengui a Mallorca perquè la vida sigui més barata. La majoria fan els seus comptes abans de venir, però no perquè la vida sigui més barata. No s'ha de confondre l'actitud del que ve aquí a residir amb la del turista. La majoria de residents que vénen ho han meditat molt i vénen amb un pressupost bastant definit.

-Hi ha un altre tipus de residents. Per exemple, el que té a Alemanya una professió liberal i que ve aquí a residir algunes temporades. Aquestes persones són les que compren una finca, una casa i són aquests que de vegades creen algun conflicte quan no respecten un ús comunitari de la propietat.

-Incidint en el que deia, no vénen aquí perquè la vida sigui més barata. No pensi que la vida és molt més barata aquí que a Alemanya. Els preus a un

supermercat mallorquí es poden comparar amb els preus d'un supermercat alemany. Endemés, s'han d'afegir els vols, etc... i no compensa. La gent ve per raons de qualitat de vida. La segona pregunta, el conflicte que s'ha generat de vegades: abans, vegem la tipologia de l'alemany que viu a les finques. N'hi ha de dos o tres tipus diferents. Hi ha la persona que té solucionada la seva vida a Alemanya, que té algun tipus de negoci allà i aquest consumeix i frueix més de l'illa, vol sol i té molt de terreny. Aquest tipus de gent pot generar algun tipus de conflicte perquè no té necessitat de relacionar-se, ni d'integrar-se i això bloqueja la voluntat d'aprendre l'idioma, d'integrar-se en la cultura i es tanquen i aixequen una muralla. Això no cau bé a cap part del món, sigui Itàlia, Espanya, Alemanya o França. Jo no me n'aniria a França a construir-me una gran casa i a aïllar-me de la resta del poble. Ni a la Bretanya, ni a Baviera això no agrada a la gent. Això crea, al principi, un conflicte psicològic, també al mateix alemany.

Les coses sempre s'han de veure des dels dos caires. Aquí tens algú que s'ha d'aïllar, i viu des d'una certa solitud. Això és una profecia, primer se sent tot sol, no parla l'idioma, els altres veuen que s'aïlla, i al final és que hi ha un senyor que viu a un gueto i que hi ha una majoria que veu com aquest senyor s'aïlla. Això no crea, ni de molt, una base per a una integració estable. Però aquest tipus, jo crec que només és un deu per cent dels alemanys que viuen a l'illa. Dissortadament aquests personatges són els que més destaquen. Aquests estan instal·lats a Calvià, Santanyí, Artà, Capdepera, i en aquests llocs hi ha una aglomeració i on són aquestes aglomeracions hi ha el conflicte de la integració. Seria molt estrany que a un poble com a Montuïri on hi viuen dos alemanys, hi hagués aquests problemes. A Montuïri hi viuen uns alemanys que estan perfectament integrats, parlen mallorquí, coneixen totes les senyores de les botigues. Els conflictes sorgeixen on hi ha una massificació i això és quasi una qüestió de lògica formal, no té cap misteri.

MÉS INFORMACIÓ

-I en especial els conflictes sorgeixen a llocs on s'impedeix un determinat accés?

-Aquí és la clau. Cada vegada més ens conscienciam que s'ha de donar molta d'informació als alemanys que vénen a l'illa. S'han d'explicar com van les regles del joc aquí, com van les regles del joc cultural. Donar el màxim d'informació és l'únic antídote contra els conflictes, sempre s'ha de donar informació.

-El batle d'Artà fa uns mesos va recomanar que es llogàs i que no es vengués la propietat als alemanys. Què opina vostè d'aquestes manifestacions?

-Jo comprenc que un mallorquí en lloc de vendre la casa la llogui. Si tu avui en dia cerques comprar una casa a Alemanya quasi no en trobes cap, perquè tothom lloga. A Baviera, per exemple, no es pot comprar fàcilment una casa, la llogaràs. Això de comprar cases, tampoc no s'admet fàcilment a Alemanya. Jo entenc perfectament que un mallorquí llogui la casa, no hi veig cap problema. Fins i tot si un polític diu a "mi em preocupa això de les compres, no podréu llogar", tampoc no passa res. El problema sempre comença amb les generalitzacions, és a dir, quan feim responsable un col·lectiu de la pèrdua de la nostra pròpia identitat, perquè jo crec que la identitat mallorquina no és qüestionada pels alemanys, és totalment legítim que un col·lectiu, un poble, defineixi permanentment la seva pròpia identitat. Però això és un problema d'aquest poble i del qui es vulgui integrar en la lluita per aquesta identitat. Qualsevol alemany que vulgui ajudar aquí a salvar espais naturals o vulgui sumar-se a una iniciativa per conservar l'artesanía local, això és un tema social, equivocat o encertat, però no és una qüestió de nacionalitats. Hi ha alemanys que són a associacions d'aquí i això em sembla el camí correcte, l'alemany intervé en processos socials a Mallorca des d'un concepte de sostenibilitat. Tal vegada el que necessitam és una integració sostenible, igual que necessitam un creixement sostenible a la resta d'àmbits.

La nostra associació, i això ho hem posat en els nostres estatuts, és a favor de qualsevol associació que fomenti el creixement sostenible, tant econòmic com en àmbits socials, com seria la integració. Sostenible vol dir que el que no podem fer és massificar un punt, sense informació, sense explicacions, sense una evolució cultural pausada. Tot això sempre des d'un ànim dialogant, d'enteniment, perquè ambdós col·lectius ens podem enriquir, perquè l'alemany aprèn molt aquí, l'illa li regala molt. En contrapartida crec que l'alemany ha de tenir la preocupació de regalar alguna cosa a l'illa, i no em refereix a doblers, precisament.

-Hi ha un altre tipus de resident alemany, lligat als negocis turístic de la platja de Palma, i sembla que alguna vegada aquestes persones que han estat objecte d'amenaces i això ha donat lloc que es parlàs de màfia alemanya. Què n'opina?

-Els negocis nocturns en aquestes zones, bàsicament, són en mans de gent local i no d'alemanys. El noranta-cinc per cent són empresaris locals. La convivència entre aquest col·lectiu i els empresaris d'aquí és bona, i tenen uns problemes que són comuns, amb certes lleis locals, etc. Aquesta gent veu el tema de s'Arenal com una contribució industrial al creixement de Mallorca i, de fet, és així, té un factor industrial que té un pes dins Mallorca. D'altra banda, existeix una massificació d'alemanys en aquestes zones, en primer lloc. Una massificació que, a més a més, adquireix una importància econòmica. En segon lloc, aquí va passar un crim espantós i això fa que se li doni una major importància. El que nosaltres detestam, i ho dic ara quasi oficialment com a membre de l'associació d'empresaris, és que es treguin d'un fet anecdòtic conclusions generalitzades i, sobretot, don la culpa als senyors de la premsa alemanya que han desvirtuat la imatge de Mallorca, aquest tema ens ha indignat i ho hem dit. El fet que la premsa local reaccioni ens sembla igualment lògic, perquè aquí ja entram en una espiral acció-reacció en el món virtual de l'opinió i dic virtual perquè la gent que ens envolta no té cap problema amb els mallorquins, hi ha una gran cordialitat i un intercanvi intens, entre amics, etc. A mi em dol que això quedi ocult o dissimulat per altres qüestions.

-També hi ha una altra imatge i és que Mallorca pot convertir-se, com Marbella, en un refugi de delinqüents internacionals, alemanys i no alemanys.

-Jo vaig parlar una vegada amb un amic meu que és a la policia i em va dir que quan un alemany està relacionat amb un crim sol ser més aviat com a víctima que no com a autor. D'altra banda seria bastant absurd que un delinqüent prengués com a base Mallorca, és a dir, una illa, una illa que té un cos de policia molt professional. La majoria d'alemanys que han vingut a Mallorca i han comès algun crim al seu país han estat detinguts, gràcies a la col·laboració amb la policia alemanya. Això és una altra realitat virtual amb què en aquests moments es juga un joc gens desitjable, nosaltres no tenim cap indicatiu que hi hagi màfia alemanya. Sí existeixen crims i hi pot haver una organització, perquè el crim necessita organització, però màfia en el sentit que veim a les pel·lícules, de "cosa nostra", no existeix. Basta tenir en compte la realitat i si algú volgués fer un favor a la integració publicaria una estadística de crims per nacionalitats. La policia no classifica els crims per nacionalitats a les seves estadístiques.

LA POLÍTICA

-Quina opinió li mereix la iniciativa de l'empresari Horst Abel de fer un partit d'alemanys a Mallorca per defensar els seus interessos?

-Aquesta idea l'hem de tractar des d'un àmbit polític. Jo som llicenciat en ciències polítiques i el que sé és que els partits polítics creixen a causa d'unes reivindicacions socials. A Mallorca no hi havia cap reivindicació de part de ciutadans alemanys per tenir un partit polític, cap. D'altra banda, aquest senyor, parlant des d'un punt de vista polític, comptaria, tal vegada amb un cinc per cent de tots els residents alemanys a l'illa. Això no és suficient ni per tenir la majoria al bar, això és un nin que neix mort.

Sembla que, va comprenent que ni políticament ni socialment això no té una majoria a la seva pròpia parcel·la o clientela política potencial. Nosaltres des de l'associació ho veiem amb sorpresa, d'una banda, i d'una altra amb ironia. S'ironitza sobre això fins i tot a Alemanya. Crec que aquí va caure bastant malament que aquest senyor donàs voltes per Alemanya comentant temes sobre Mallorca. Ara, també he de dir que els diaris alemanys i els programes de televisió, amb excepció d'una petita part, la majoria el van criticar bastant. S'ha de dir al poble mallorquí que a Alemanya la gent no és tant ximple com per creure's les raons que té aquest senyor per fer això.

-Per què li sembla a vostè que va fer aquest muntatge?

-Jo respect les conviccions. Si algú pensa que ha de fer un partit polític a Mallorca és absolutament legítim pensar-ho i fer-lo: perquè tal vegada sigui un error, però aquest error pot estar provocat per una realitat. Jo puc imaginar que aquest senyor se senti amenaçat, jo també em puc sentir amenaçat si algú em diu "no facis això, perquè pot ser dolent per a tu". Però això sempre pot ser subjectiu. Jo crec que ha actuat mogut per l'efecte que li va fer l'assassinat de l'empresari alemany. Dut per aquest efecte ha anunciat unes passes que, tal vegada, hauria estat millor meditar abans de dir-les a la premsa. Jo no em queixaria del ressò que se n'ha fet la premsa, perquè si jo vaig als diaris a dir una iniciativa com aquesta he de comptar que sorgirà un cert nivell de preocupació. Aquí hi ha hagut molt de cor en calent i poc cap fred. Després la cosa comença a rodar i ell diu que se sent amenaçat, o se sent amenaçat, això jo no ho qüestion. Fins i tot hi ha mallorquins que se senten amenaçats, això és una qüestió de la condició humana. A Baviera hi ha molta gent que se sent amenaçada per una qüestió o per una altra. Hom es pot sentir amenaçat per la cultura, per un gallet o perquè el professor tracta malament el seu fill. L'amenaça té una certa inèrcia a les qüestions de comunicació humana. Jo no dubt que

se sent amenaçat, però les conseqüències que ell fa d'aquestes presumptes amenaces em semblen dubtoses. Darrerament sembla que deixa aquest projecte, encara que jo crec que per ser coherent amb la seva pròpia lògica hauria de fer el partit, encara que a mi no m'agradi. Aquest senyor és conegut a Alemanya, precisament, per les implicacions que té a Mallorca. Aquí vénen molts d'alemanys que fan un cert paper i per la importància que té Mallorca a la vida social alemanya, això dóna una llum a alguns personatges que són aquí, a l'illa.

-Deixant de banda el senyor Abel, algun dia s'haurà de plantejar la participació política dels alemanys, anglesos, etc?

-Jo crec que han d'integrar-se a partits que ja són aquí. Tenim per exemple el senyor Grosske, que és d'Esquerra Unida, i és d'ascendència alemanya i s'ha integrat. No hem de mirar això a quatre anys vista, sinó a cinquanta anys vista. S'ha de mirar quan els fills dels alemanys que viuen aquí parlin millor el mallorquí que l'alemany, això és la conseqüència inevitable d'aquest tema. Si ara es veu amb els fills dels emigrants espanyols a Alemanya, aquesta gent no vol tornar a Espanya. Jo veig que d'aquí a cinquanta anys el col·lectiu alemany estarà completament assimilat, se sentirà més mallorquí que, tal vegada, els mateixos mallorquins. El que és desitjable és que s'utilitzin les plataformes socials i polítiques de la mateixa illa. Si Abel diu que vol entrar, per exemple, al Partit Popular, em sembla el camí correcte, igual que nosaltres hem començat la nostra trajectòria des de PIMEM. Al cap i a la fi els contactes amb la gent d'aquí per a nosaltres són més importants que els contactes amb Alemanya, almenys en aquest moment. Alemanya en aquests moments no ens serveix com a plataforma per organitzar la nostra vida. El que seria desitjable seria que s'afiliassin als partits d'aquí, després d'un curs intensiu d'idiomes per parlar una de les dues llengües oficials de l'illa. Si hi ha aquesta comunicació veurem que les idees que tenen els mallorquins i alemanys sobre el funcionament

Del 21 al 29 de març

**Preus en
pessetes i euros**

IV FIRA DE

BROCANTERS I GALERISTES

1998

2.000m² d'exposició

- Antiquaris i brocanters • Restauradors d'obres d'art • Galeristes
- Joieria i serveis afins

Els millors antiquaris, brocanters i galeristes del país representats a les Balears.

Una fira d'àmbit nacional dedicada a exhibició i venda d'objectes procedents d'antiquaris i brocanters (antiguitat mínima de 50 anys), així com a promoció i venda d'obres d'art.

RECINTE FIRAL POLÍGON DE LLEVANT. PALMA

Horari: d'11.30 a 21hores

**Vine a la Fira,
hi tens molt
a veure**

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura, Comerç i Indústria

FIRES
CONGRESSOS
de BALEARS, S.A.

COMUNICA
COMUNITAT I MONEDA ÚNICA

Venda d'entrades les 24 hores
ServiCaixa
la Caixa

GRUP IBERIA

TRASMEDITERRANEA

sostenible d'una societat són semblants.

Només hi ha set mil residents alemanys a Mallorca i estan repartits per tota l'illa. Això no tendria una incidència significativa, és a dir, que els alemanys a cap lloc no podrien formar un bloc de poder i això ha propiciat una certa tranquil·litat en el debat polític. Com que a les eleccions regionals no hi prenen part crec que aquesta quantitat d'alemanys que poden participar a les eleccions locals la podem oblidar. Si hi ha cinquanta alemanys que es fan residents a un poble, bé, seria una altra cosa, però ara el fenomen és purament social, i això és bo, perquè almenys podem parlar del tema, sense que es polititzi massa.

-Però, d'aquí a uns anys tal vegada tinguin un pes significatiu?

-Sí, pot ser. Però què voldrà llavors l'alemany, per exemple a Calvià? Coses diferents de les que vulgui la gent de Calvià? No ho crec. Voldrà el mateix, és a dir, que vagi bé la neteja, l'enllumenat públic, etc. Supòs que voldrà la participació activa i positiva a la política.

-Hi ha hagut algun partit que hagi manifestat el seu interès pels alemanys que resideixen aquí?

-No, però per una raó lògica i és que els alemanys, pràcticament, no existeixen per a la política. N'hi ha, també, que precisament, han fugit del seu país d'una determinada implicació ferma a un determinat col·lectiu social. A Alemanya s'han d'implicar molt col·lectivament i si els alemanys vénen a Mallorca ho fan per cercar una postura més individualista, perquè això per a ells entra a formar part de la millora de la qualitat de vida. D'altra banda, jo he de dir que nosaltres si hem tengut algun contacte amb polítics sempre hem trobat una bona voluntat per tirar endavant projectes comuns. Si a això se li pot dir política, hem tengut una bona experiència amb la política local. Molts de projectes que hem fet, que són bàsicament ecològics han estat ben rebuts, i els polítics han col·laborat i, en especial, vull mencionar l'Ajuntament de Calvià.

-Què li sembla la crida que va fer el president de la Comunitat Autònoma, Jaume Matas, a la integració i la seva entrevista amb diplomàtics alemanys per tractar aquest tema?

-És una forma de procedir molt raonable. Aquest tema és un tema important a l'àmbit social i les crides i les preocupacions que ha manifestat el president Matas em semblen un exercici de responsabilitat per part seva, per cercar qualsevol contacte que pugui aclarir les coses o donar pautes respecte al vertent polític de la integració, sempre s'ha de pensar que és un fenomen cultural o una percepció psicològica, però també s'ha d'actuar per via política. És raonable que el senyor Matas, amb els seus homòlegs alemanys, esbrini quina és la línia desitjable d'integració. Em sembla del tot raonable.

POSSIBLES MESURES RESTRICTIVES

-Quant a aquest tema polític, hi ha alguns polítics que proposarien algunes mesures restrictives respecte de la possibilitat que els alemanys comprin propietats. Què en pensa?

-Per què no hi pot haver una mesura, diguem més restrictiva cap a la propietat? Jo crec que es pot entendre que, per exemple, un país ho faci, encara que no sé si es pot fer dins la Unió Europea, perquè quan parlem de mesures semblants a les Dinamarca o Àustria parlem de països que tenen històricament aquest dret, i són fronterers amb Alemanya, i han fet aquestes lleis per limitar l'expansió exterior d'Alemanya, però tot el que

sigui dialogar per tractar de limitar aquest desenvolupament em sembla saludable. Es pot dir que per comprar una casa a Mallorca s'ha de tenir la primera residència a Mallorca, i això em semblaria raonable. No obstant això, s'ha d'estudiar molt a fons si això encaixa en la normativa europea.

-Sembla que si l'Estat espanyol volia posar alguna condició limitativa en aquest sentit ho hauria d'haver negociat abans de l'entrada a la UE.

-Això em sembla massa rígid, perquè el desenvolupament social és flexible, no té rigideses, passen coses i el desenvolupament és lent o ràpid. Respecte a aquest tema, i a altres, crec que hem d'anar cap a una integra-

ció sostenible, igual que el Govern balear marca pautes de sostenibilitat en l'ordenació del territori. Amb referència a la integració manca una mesa social ampla on interlocutors de tots els sectors s'asseguin amb ànim de diàleg. En aquestes reunions, periòdiques, s'hauria de discutir què significa la integració, com la volem i com es tradueix això en fets. Des d'aquesta plataforma es pot aconseguir la base per a la integració sostenible, igual que jo vull un creixement sostenible per a la indústria igual es pot voler un creixement sostenible des del punt de vista demogràfic, això és perfectament legítim.

-A més a més, la càrrega del territori a Mallorca ja no és sostenible. Per primera vegada aquest estiu passat hi ha hagut una relació d'un resident per un turista.

-Jo torn a la paraula sostenibilitat. Les idees polítiques viuen de la participació i del discurs social i el que vulgui la majoria es farà. Això depèn de la capacitat dialogant de la mateixa societat i, finalment, es farà el que vulguin els mallorquins. Jo crec que és important que es faci aquest document, com ha fet el Govern, que plasma la voluntat de limitar. Aquest Pla d'Ordenació Territorial no és molt diferent del que per exemple té Alemanya, i està assolint una conscienciació social important. I s'ha d'intentar el mateix amb la integració. Sostenibilitat pot ser una paraula màgica, però si es fa una política de potenciar el transport públic, per exemple, això marca una diferència i crea una consciència. Les coses s'han de definir bé. Integració també és una paraula màgica, però s'ha de definir, ningú no ha fet l'esforç col·lectiu encara de definir-la en criteris concrets. El que dèiem abans, si algú compra una finca té uns drets, però també té unes obligacions, perquè les té aquí, a França, a Anglaterra o a Alemanya mateix, seria injust dir: aquí es tenen massa obligacions, no ens poden queixar d'això. En definitiva es pot reduir a l'antiga frase "no vulguis per als altres el que no vols per a tu".

Klaus Drobig (director del Centre d'art s'Estació de Sineu),
Ilse Christine Hackbarth (propietària de la boutique Capra a Can Pastilla),
Peter Rogalewski (director de MSM Medien Service Mallorca, Solucions per a TV, Premsa, Publicitat i Internet)

Venguts del fred

per Magdalena F. Mulet

Els alemanys de Mallorca han triat venir a viure a la nostra terra, coincideixen a afirmar els nostres convidats, pel clima que els ofereix aquesta que és ara la seva illa preferida: raons de luxe, que en un primer terme els diferencien dels emigrants que fugen de la misèria. En tot cas els persegueix la idea d'una vida millor. La polèmica ara suscita els preocupa i volen restar-li importància; al cap i a la fi, són convidats a ca nostra. Defensen la tolerància..., han triat Mallorca per desenvolupar la seva activitat professional i en definitiva la seva vida, observen el fenomen que es produeix actualment amb prudència, perquè el tema, diuen, és fàcil de pervertir i no convenen a ningú, adverteixen, les males interpretacions.

ONA: Per començar ens agradaria que es fessin la seva pròpia presentació...

Rogalewski: Jo vaig arribar a Mallorca ara fa dos anys procedent de Munic on havia anat a treballar per a diferents mitjans de comunicació, en principi vaig venir per tres mesos per estudiar si podia posar una agència de premsa. I el principal motiu va esser per un canvi personal a la meua vida... perquè em vaig enamorar d'una mallorquina.

Hackbarth: Jo vaig arribar fa vint-i-set anys, estic casada amb un mallorquí i tenc un fill mallorquí. Jo mateixa tal dia com avui consider que Mallorca és el meu país, tot i que tenc les arrels a Alemanya.

Drobig: Jo vics des de l'any 59 a Mallorca, he treballat devers quinze anys en relacions culturals entre Espanya i Alemanya i des de fa deu anys som el director del Centre d'art de l'Estació de Sineu.

ONA: Podem començar amb una pregunta molt general. A partir d'aquest boom, vostès que també a un moment determinat han triat

venir a viure a Mallorca, ens podrien dir què creuen que cerquen els alemanys a la nostra terra?

Hackbarth: En primer lloc el bon clima, i en la meua opinió, el que volen es col·locar els doblers negres. I Mallorca a causa de les distàncies i les possibilitats tecnològiques és un bon indret. Sincerament no crec que vinguin per cercar la vida mallorquina i per endinsar-se en els seus costums i societat. Això seria una minoria, en general vénen perquè la vida és més fàcil, més alegre... però els seus costums són alemanys.

Drobig: Vénen a descansar. Tant els turistes com els residents vénen pel clima, per descansar i perquè aquí hi ha una infraestructura increïble: tots els esports d'aigua, el golf, etc.... El clima i el descans després del seu treball a Alemanya.

Rogalewski: Hem de fer una distinció entre els que tenen a Mallorca la segona residència i els que venim a treballar i a viure aquí, aquest darrer cas suposa un gran canvi en els darrers anys. A Mallorca han vingut molts d'alemanys, primer les "dones de la neteja" com es diu a Alemanya, després els jubilats i els rics i ara també hi ha un segment de la població, una nova generació que té la possibilitat de treballar aquí o des d'aquí, i la llibertat per fer-ho. I aquest moviment en la meua opinió anirà a més. Canviaran les circumstàncies però els moviments seran cada vegada més freqüents a partir de la construcció d'Europa. I vull dir que els al·licients que ofereix Mallorca són molts, és un microcosmos. Mallorca ofereix bon clima, bones comunicacions..., i endemés té una oferta molt variada, hi ha un poc de tot: hi ha cinemes, hi ha valors culturals, i és molt completa.

Hackbarth: També per motius de seguretat. L'illa és segura.

Rogalewski: Per a mi no és el més important, perquè no tenc res a temer.

ONA: Això no és el que deia el senyor Abel, ell opina que els alemanys no se senten segurs a Mallorca.

Hackbarth: Imagín que si et mous a certs ambients no estàs segur enlloc. Jo em referia més aviat a temes de terrorisme i tot això, perquè en esser una illa els temes de seguretat estan molt controlats. Perquè és difícil fugir-ne.

Drobig: A Mallorca hi ha molts de robatoris. I els alemanys deixen les seves cases totes soles mesos i en arribar les troben buides. Però com que tothom està assegurat, això no té tanta importància... i això són circumstàncies que passen a tot el món.

Rogalewski: La situació personal del senyor Abel, si ha tengut o no por, ha estat utilitzada políticament, a partir de la mort de Meisel, com a argument. Perquè objectivament és un cas aïllat, i no hi ha cap motiu fora de la vida personal o professionals d'aquesta persona per fer aquestes manifestacions.

ONA: Vostès votarien un partit alemany?

Hackbarth: No, mai. I no conec cap alemany que el votàs.

Drobig: No.

Rogalewski: Tampoc no el puc imaginar.

Ilse Christine Hackbarth.

ONA: Vostès que fa anys que són aquí, com veuen aquest fet que ara Mallorca estigui de moda i venguin tants compatriotes seus?

Drobig: Jo ho veig una cosa molt normal, perquè tenim un mercat i una Unió Europea que permet el trànsit de persones i de treballs, etc..., a Alemanya també hi ha espanyols que hi fan feina, perquè això és un moviment europeu. És un intercanvi productiu, i molt volgut, perquè les fronteres s'obren: a la mà d'obra, a la cultura, a tot. No hem de veure això com un fenomen només d'alemanys cap a Mallorca.

LES PERSONES I LES ACTITUDS

Hackbarth: Jo no ho veig gens bé. Sobretot les actituds amb les quals vénen, el caràcter alemany és molt prepotent: ho sap tot millor, les seves coses són seves, no es refien de ningú, i no és estrany que la seva actitud hagi generat cert rebuig perquè hi ha un confrontament de mentalitats, perquè els mallorquins no són així. Ara arriben i sembla que volen imposar els seus costums, tanquen les propietats...

Drobig: Però tot això no són coses que passin exclusivament entre alemanys. Tancar les propietats avui és pràctica habitual tant entre mallorquins com entre alemanys. Perquè les qüestions de seguretat han canviat, perquè no surti el bestiam, pels robatoris, per mil raons...

Rogalewski: Jo no vaig venir per trobar una Alemanya millor, ni tampoc

no he fugit d'Alemanya... sinó per trobar Mallorca, per viure aquí, i francament, només en dos anys veig com va canviant... la fisonomia del passeig Marítim, per no anar més enfora, en dos anys dos bars de pescadors que hi havia han sofert reformes i ara són de "nivell internacional", això és un perill, el turisme, i també el turisme de qualitat pot fer canviar la fisonomia i tot "s'unifica", encara que sigui en qualitat, perd el seu caràcter més tradicional i autèntic.

Els canvis no es poden frenar, però el procés hauria d'esser harmònic...

Hackbarth: El que no es pot fer és que els alemanys venguin a canviar coses aquí i a voler modificar els costums dels d'aquí, com passa de vegades. Hi ha zones en les quals no trobes ni un rètol en castellà o en català, tot en alemany, per favor! I tot per fer una altra Alemanya.

Rogalewski: Però curiosament això no només ho fan els alemanys, també els mallorquins.

Hackbarth: Això no s'havia vist mai fins ara, i fa molts d'anys que hi havia turistes i residents d'altres nacionalitats. Primer que els alemanys vengueren els anglesos, i abans els francesos, però això no s'havia vist mai, la colònia anglesa, que ha residit a Mallorca durant molts d'anys no feia tant d'enrenou. Ara han vingut els alemanys i semblen dir "aquí som, hem arribat", i això no pot esser.

Drobig: Jo ho veig d'una altra manera. Tot això que passa no és privatiu dels alemanys perquè tant la concepció de la propietat, com el mercat, tot ha canviat. I no ho han vingut a canviar els alemanys específicament, són els nostres temps... tothom tanca els seus terrenys, tothom se'n fia manco que abans, tothom...

LA PROPIETAT I EL CANVI A LES ESTRUCTURES

ONA: Vostès creuen que és lògic que la societat mallorquina demostrï una certa preocupació per tot això que ara parlem o és una inquietud infundada.

Hackbarth: En la meua opinió és molt lògic, perquè el fet que hagin vingut els alemanys ha desfasat el mercat immobiliari, per posar un exemple, la qual cosa fa que la gent jove no pugui accedir a l'habitatge, i han d'emigrar dels seus propis pobles... Clar, tot això crea rebuig. Perquè un veu que no pot comprar una casa perquè el preu és massa alt per a un mallorquí... però que vendrà un alemany i la comprarà. No és culpa de ningú, perquè on hi ha un comprador és perquè hi ha un venedor, però una cosa no lleva l'altra.

Rogalewski: Jo visc al casc antic i en dos anys el mercat immobiliari ha pujat molt. Però hi ha una tendència actual, que ens acosta a la resta d'Europa i és que de cada vegada més les cases en lloc de comprar-se es lloguen, com passa al nord d'Europa. I això és un canvi que tampoc no és per culpa dels alemanys, hi ha un canvi a les estructures, i és un resultat més de l'uropeització.

Hackbarth: A aquesta cultura és una aspiració de totes les parelles joves quan es casen o van a viure juntes comprar una casa. I la situació actual fa que ho tinguin més difícil que abans.

ONA: Quines són les principals dificultats amb les quals es troben per entendre la nostra cultura, quan arriben?

Rogalewski: No hem d'oblidar que hem vingut perquè desitjàvem esser

aquí. Jo crec que precisament ens atreu tot allò que caracteritza aquesta cultura. Una vida més exterior, amb millors costums, amb la migdiada, amb un ritme de treball diferent.

ONA: *Sí, però a Mallorca nosaltres no la feim, si no tenim vacances. Aquest és un tòpic...*

Rogalewski: Bé, doncs, digau-li el que vulgueu, jo tenia mitja hora de descans i ara al migdia tenc més temps. A nivell professional introduir-me ha estat molt, molt difícil, he tengut en principi poca col·laboració (llevat d'una o dues bones experiències). I això, crec, és com a conseqüència no tant de la meua nacionalitat sinó del mateix caràcter mallorquí, si em permeteu de dir-ho, el mallorquí té una mentalitat d'illa i és tancat a tot allò que és nou. Hi ha desconfiança. Com si pensassin, "a més de comprar propietats, ara un altres instal·len els seus negocis i ens prenen el treball".

DESCONFIANÇA

Hackbarth: La desconfiança és mútua, això s'ha de dir, perquè els alemanys, molts d'aquests que arriben no se'n fien, i duen els seus propis electricistes i pintors, per favor!, com si faltàs una ciència especial per pintar una casa. I no només és un problema d'idioma, és perquè no se'n fien.

Rogalewski: En general no agrada als mallorquins veure com els alemanys comencen a treballar aquí.

Drobig: És molt natural que en un primer contacte vulguin estar amb gent que els entén, i jo discrep i crec que la qüestió de l'idioma és molt important. Qualsevol recent arribat a una comunitat de la qual no coneix la llengua intentarà assessorar-se amb gent que com a mínim l'entengui, això és ben natural. En tot cas aquests guetos estan molt localitzats: port d'Andratx, Calvià.

Allà on jo visc no passa, a Sineu el domini dels electricistes, és ben mallorquí... I el fet que duguin els seus operaris són casos aïllats.

CONEIXEMENT DE LA CULTURA

ONA: *Això pot dur a una societat dins una altra societat... D'altra banda, quin és el nivell de coneixement de la cultura i llengua mallorquines. Els alemanys saben que aquí hi ha una altra llengua, i uns altres costums.*

Hackbarth: Sí que ho saben, però no els preocupa massa.

Drobig: A aquestes altures del debat encara no hem dit explícitament que no és possible de generalitzar, i dir els alemanys tal o qual cosa. Hi ha de tot, ve gent molt interessada en aquest país. Perquè també depèn de qui és qui, i això ho trobam a qualsevol nacionalitat.

Peter Rogalewski

Rogalewski: La setmana passada vaig anar a les festes de Sant Antoni d'Artà i era ple d'alemanys, que miraven, clar, perquè només hi poden assistir com a espectadors.

Drobig: Participar a les festes no és veure-les, aquest és un sentit profund d'un poble. Els alemanys volen compartir les coses amb molt de gust.

Rogalewski: Els aspectes culturals són difícils de copsar.

Hackbarth: Aquesta presència, presumpta participació, sovint no és més que esnobisme. Van a "veure" amb una certa condescendència, com qui diu, "aquí he vingut i mirau com m'interès pel que fa aquesta gent." No és una actitud sincera. No ho és, no hi ha sentiment, ho fan per destacar de la massa. "Veis, nosaltres no som turistes", però són orgullosos. Deixar-se veure a una festa no és estar integrat.

LA LLENGUA, EL DARRER ENDOLL

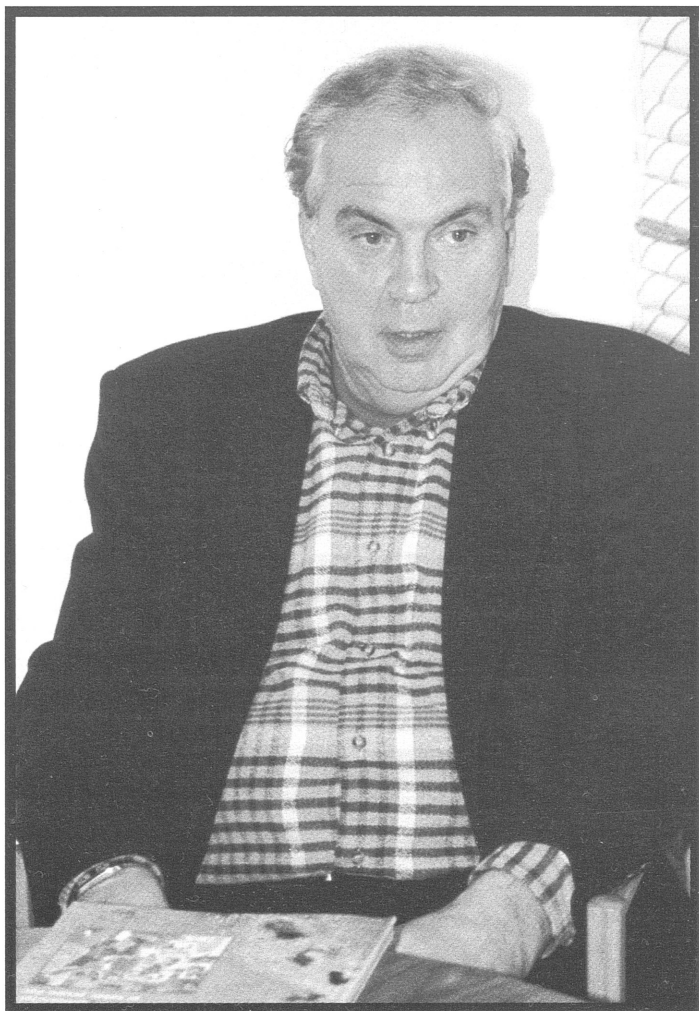
ONA: *Vostès perceben la llengua com un element important d'integració?*

Hackbarth: Molt important.

Rogalewski: Quan vaig arribar no podia imaginar fins a quin punt. Jo convisc amb una família mallorquina i ara encara que no el parli ja l'entenc. Però no puc participar en les bromes, en les expressions, em falta el darrer enllaç, el darrer endoll que és la llengua...

ONA: *Les bromes, l'humor és el darrer escaló. Però, si canviem de tema, el Govern balear ara parla d'una campanya per cridar l'atenció cap a la integració. Quins elements podrien utilitzar-se?*

Drobig: Cap. No hi ha una fórmula, francament. En la meua opinió és una qüestió d'educació i res més. Les persones educades, saben integrar-

Klaus Drobig

se i saben com s'ha de viure a Mallorca. I res pus, i quatre casos especials i quatre anècdotes negatives no ens han de fer perdre el punt de vista. Mallorca és una terra tolerant, i tot això que ara s'ha desbordat mai no havia estat un conflicte.

ONA: Creu que podria esser útil fer campanyes a Alemanya?

Drobig: No té cap sentit.

Hackbarth: No, no servirien per a res.

Rogalewski: No, i endemés els vuitanta milions d'alemanys tampoc no han de venir a Mallorca.

Drobig: S'haurien d'establir normes per a l'obertura de bars i negocis, per garantir que tendran una certa qualitat.

DES DE LA TOLERÀNCIA

Rogalewski: Els turistes no tenen per què conèixer res, van i se'n tornen. I no pot criticar-se si volen beure i engatar-se per divertir-se... jo no ho

entenc, però no és sinó un carnaval d'estiu sota el sol... i no fa falta parlar-ne pus, no hem d'exagerar, com ha passat amb la pel·lícula "Balnerari 6", és una història d'un còmic per al seu "lluïment", i igual que ha estat rodada a Mallorca, perquè està de moda, podria haver-se fet a un altre escenari i el seu protagonista, faria les mateixes grolleries i pallasades, cutres i pobres. L'any que ve en farà una d'igual però... als Alps, i això res no té a veure amb Mallorca, ni pretén donar cap imatge de Mallorca. El tema no és Mallorca, sinó ell mateix.

Drobig: El Balneri 6, és un reflex d'una cultura, encara que no necessària ni desitjable, que també existeix, i té èxit, no podem negar totes aquestes realitats. A nosaltres no ens interessa però molts d'alemanys quan han arribat al seu país se n'han anat a veure-la, a veure's. Per acabar, jo vull dir que tot això que ara passa només podrà "combatre's", si és la paraula adient, amb tolerància. Els mallorquins són la gent més tolerant que he vist en la meua vida i crec que ara se n'ha parlat massa i el paper dels mitjans ha estat irresponsable. Jo mai no havia hagut de parlar d'aquests plantejaments i és una irreflexió crear aquests pufs.

Hackbarth: Jo com a consideració final demanaria paciència als mallorquins, perquè s'han vist avassallats, però aquí hi ha hagut ja altres èpoques en les quals han vengut molts de residents però és conjuntural, i a la llarga això passarà.

MALLORCA, MULTICULTURAL

Rogalewski: Jo no crec que passi, perquè tot i que és cert que ara és una moda, també ho és que el mercat laboral amb l'aparició de les noves tecnologies, etc..., ha canviat molt i el món de cada vegada és més petit. Mallorca té les condicions adients per convertir-se en un lloc multicultural, cresol de moltes nacionalitats i pobles que han d'aprendre a conviure.

Per a mi el que pot fer el Govern és fomentar els encontres entre ambdues comunitats a través de trobades culturals, punts d'encontre regulars.

ONA: La ignorància és mútua i els mallorquins també desconeixem què es fa en els ambients culturals alemanys de Mallorca.

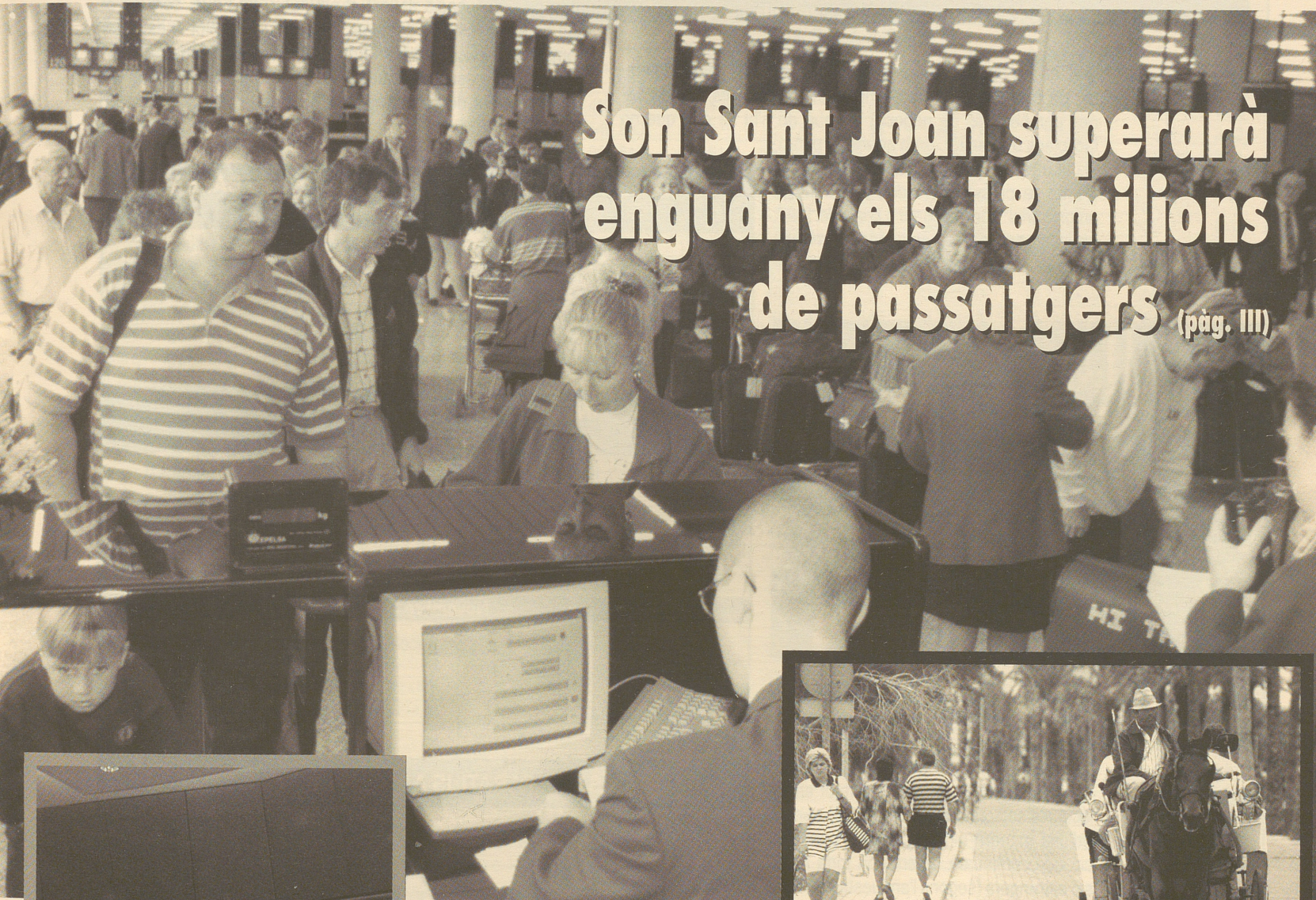
Rogalewski: Per això s'haurien de crear uns fòrums comuns, perquè endemés en els darrers anys a Mallorca creix una "petita indústria", d'imatge i so i també pot afavorir els mallorquins: Mallorca com a escenari de rodatges de pel·lícules, etc..., i els mallorquins poden participar en tot això perquè en principi són els que tenen la infraestructura.

Jo crec, en definitiva, que es tracta de canvis ben profunds que afecten aquesta societat i també d'altres, perquè de cada vegada hi ha més llibertat de moviment i amb les noves tecnologies més llibertat de treball. La gent d'avui tot això ho podrà acceptar, sempre a partir de la pròpia identitat.

Drobig: Anam cap al mestissatge. Aquest és el destí mallorquí.

La Clau d'ONA

PER ENTENDRE EL PRESENT, PER OBRIR EL FUTUR

Son Sant Joan superarà enguany els 18 milions de passatgers (pàg. III)

Matas demana que Europa ajudi a frenar el desenvolupisme (pàg. VII)

Els empresaris de les Balears disposats a invertir més de mig bilió de pessetes durant 1998 (pàg. II)

Els empresaris de les Balears disposats a invertir més de mig bilió de pessetes durant 1998

Segons l'índex de confiança dels empresaris elaborat per Sa Nostra les perspectives són prou favorables a la inversió. L'any passat la inversió productiva va ser de 470.000 milions i per a enguany s'espera un increment del dotze per cent.

ONA

"Mai en els darrers deu anys no s'havia donat un grau tan elevat de confiança entre els empresaris de les Illes. Tenen bones perspectives de negoci i gairebé no n'hi ha cap que no faci plans d'inversió". Amb aquestes paraules el director dels serveis d'estudis de Sa Nostra va presentar "l'índex de confiança empresarial" corresponent a finals de 1997, un índex que no només supera la mitjana estatal i europea sinó que, endemés, so-

Enguany s'espera una nova allau turística.

brepassa el d'Irlanda, què és l'estat de la Unió que mostra una major confiança en la seva economia.

Miquel Alenyà va qualificar la situació "d'efervescència inversora", sobretot en relació als sectors líders com són els serveis i d'una manera molt especial la construcció que continuarà rebent una forta inversió estrangera (segons l'enquesta, el 77 per cent de les empreses constructores consultades creuen que es mantindrà el nivell de comandes fetes per residents estrangers), tot i que es parteix d'uns fonaments sans. Segons l'economista, el tronc que suporta la confiança empresarial gaudeix de bona salut i res no fa témer una recessió a curt o mig termini.

L'únic perill és, al parer de Miquel Alenyà, la possibilitat de caure en l'eufòria i no mesurar adequadament les inversions. Fa deu anys s'experimentà una situació semblant a l'actual i es varen cometre molts d'errors que després es pagaren molt cars. El boom dels anys vuitanta provocà la cri-

si dels inicis del noranta. Segons Alenyà el que correspon fer ara és invertir amb seny i moderació, sense provocar nous increments de l'oferta o accentuar els desequilibris mediambientals. "Ara els empresaris tenen l'oportunitat de corregir els errors del passat i de fer que les seves inversions siguin rendibles no només empresarialment sinó socialment i mediambiental".

Per sectors, a més de la construcció, el major índex de confiança es dona als serveis i, entre aquests, als relacionats directament amb el turisme. Menys confiança tenen els industrials, encara que es mantenen amb percentatges positius, i els comerciants. El sector del comerç denota encara un elevat grau de preocupació davant el seu futur, tot i que, com en el cas de les indústries, el balanç és positiu, sobretot si es té en compte el previsible increment del consum. Si més no, els excedents empresarials haurien de garantir per a enguany un nou increment de l'ocupació laboral.

ÍNDEX DE CONFIANÇA EMPRESARIAL DE LES BALEARS

Presentam els tres índexs sectorials:

	Novembre 96	Abril 97	Novembre 97	Diferència nov. 97/nov. 96
Indústria	10	5	5	-5
Construcció	5	10	17	12
Serveis	10	17	25	15
TOTAL	10	15	19	10

ÍNDEX PER ILLES I PER SECTORS

Novembre 1997

	Indústria	Construcció	Serveis	TOTALS
Mallorca	6	19	28	21
Menorca	5	7	6	6
Eivissa/Formentera	4	7	16	13
TOTALS	5	17	25	19

Novembre 1996

	Indústria	Construcció	Serveis	TOTALS
Mallorca	13	6	12	12
Menorca	-3	1	-1	-1
Eivissa/Formentera	3	3	5	5
TOTALS	10	5	10	10

ÍNDEXS COMPARATIUS AMB LA UNIÓ EUROPEA

	Novembre 96	Abril 97	Novembre 97	Diferència nov. 97/nov. 96
Balears	10	15	19	9
Irlanda	10	13	16	6
Eivissa/Formentera	5	12	13	8
Holanda	-3	1	7	10
Menorca	-1	5	6	7
Règne Unit	-13	-7	-3	10
Grècia	-4	-4	-3	1
Portugal	-11	-8	-1	10
Bèlgica	-15	-11	-4	11
Espanya	-9	-8	-6	3
Unió Europea	-23	-14	-9	14
Itàlia	-21	-14	-10	11
França	-35	-20	-10	24
Alemanya	-37	-24	-17	20

Son Sant Joan superarà enguany els 18 milions de passatgers

L'aeroport mallorquí continua marcant el ritme de creixement turístic de l'illa. Per a 1998 ha previst un increment del dotze per cent d'usuaris i un vint per cent més d'avions, la qual cosa el consolida entre els quaranta principals aeroports del món. Per això la direcció ha avisat sobre la saturació del trànsit que preveu per al 2003, quan serà necessària una tercera pista contra la qual s'ha manifestat el Govern.

ONA

Les xifres són clares, tal com es pot comprovar a les estadístiques facilitades pel departament de relacions externes de Son Sant Joan. L'any passat es registrà un trànsit de setze milions i mig de passatgers i de 146.000 moviments d'avions. Unes dades que enguany es veuran multiplicades amb escreix: el nombre de passatgers superarà els deu milions i el d'avions la barrera del 150.000. Segons el director, Pedro Meaurio, això vol dir que d'aquí a l'any 2003 es farà necessària una tercera pista perquè en cas contrari no es podran atendre les reserves de les companyies aèries durant l'estiu. L'aeroport mallorquí ja s'ha situat per la seva activitat entre els quaranta principals del món i la tendència és d'accentuar encara més el creixement.

L'entrada en funcionament de la nova terminal ha permès disposar d'una infraestructura suficient per atendre aquest nombre creixent d'usuaris, però no passa el mateix pel que fa a les pistes.

GOB I GOVERN EN EL MATEIX BÀNDOL

Segons Meaurio no hi ha volta de full: o es fa la tercera pista o la saturació serà inevitable, però ni el Govern ni els ecologistes comparteixen aquesta opinió. De fet, l'avís dels responsables de l'aeroport provocà reaccions contràries tant a l'executiu com al GOB. Ambdues parts, habitualment enfrontades en qüestions de desenvolupament territorial, coincideixen que Mallorca ja no pot créixer més durant la temporada alta i que, en conseqüència, no es pot afavorir l'entrada de més turistes. En aquest sentit el conseller de Turisme, José María González Ortea va ser prou contundent: "no és un problema de l'aeroport, sinó de Mallorca, perquè amb tercera pista o sense, el cert és que no pot augmentar el nombre de turistes a l'estiu". En efecte, són molts els que coincideixen a afirmar que 1997 va marcar el límit, perquè a l'estiu es va fer evident que les infraestructures començaven a no funcionar i que circular o viure a Mallorca podia resultar incòmode.

De fet, tal com avisà el director de l'aeroport i corroborà el Govern, ni la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Palma ni les Directrius Territorials no recullen la previsió de sòl per a la tercera pista. Segons González Ortea no és cap oblit sinó una circumstància feta a posta, ja

que no hi pot haver lloc a la discussió perquè els recursos naturals de l'illa no ho permeten. "En qualsevol cas, el que s'ha d'intentar fer és transferir els excedents turístics de l'estiu a la temporada baixa i -va dir- en això treballam actualment". És a dir, hi ha unes missions posades per a la desestacionalització, però, com recorda la direcció de Son Sant Joan una cosa és la voluntat d'aconseguir allargar la temporada i l'altra la realitat, una realitat que mostra com la temporada alta registra increments percentualment més elevats que la baixa, a pesar de l'abismal diferència que les separa.

AEROPORT DE PALMA DE MALLORCA

Relacions externes - totals mensuals 1996/1997

PASSATGERS

	ABSOLUT				ACUMULAT			
	1996	1997	96/97	%	1996	1997	96/97	%
Gener	422.094	442.473	20.379	4,83	422.094	442.473	20.379	4,83
Febrer	546.803	559.575	12.772	2,34	968.897	1.002.048	33.151	3,42
Març	803.817	950.512	146.695	18,25	1.772.714	1.952.560	179.846	10,15
Abril	1.156.626	1.132.728	-23.898	-2,07	2.929.340	3.085.288	155.948	5,32
Maig	1.719.684	1.895.589	175.905	10,23	4.649.024	4.980.877	331.853	7,14
Juny	1.918.607	2.021.861	103.254	5,38	6.567.631	7.002.738	435.107	6,63
Juliol	2.047.010	2.199.174	152.164	7,43	8.614.641	9.201.912	587.271	6,82
Agost	2.236.570	2.468.274	231.704	10,36	10.851.211	11.670.186	818.975	7,55
Setembre	2.009.095	2.055.433	46.338	2,31	12.860.306	13.725.619	865.313	6,73
Octubre	1.495.825	1.715.298	219.473	14,67	14.356.131	15.440.917	1.084.786	7,56
Novembre	551.167	615.734	64.567	11,71	14.907.298	16.056.651	1.149.353	7,71
Desembre	475.290	530.000	54.710	11,51	15.382.588	16.586.651	1.204.063	7,83
TOTALS	15.382.588	16.586.651	1.204.063	7,83	15.382.588	16.586.651	1.204.063	7,83

AEROPORT DE PALMA DE MALLORCA

Relacions externes - Estadística per nacionalitats 1996/1997

ALEMANYA

	ABSOLUT				ACUMULAT			
	1996	1997	96/97	%	1996	1997	96/97	%
ENERO	97.511	111.085	13.574	13,92	97.511	111.085	13.574	13,92
FEBRERO	196.366	192.192	4.174	-2,13	293.877	303.277	9.400	3,20
MARZO	330.809	370.365	39.556	11,96	624.686	673.642	48.956	7,84
ABRIL	432.685	426.166	-6.519	-1,51	1.057.371	1.099.808	42.437	4,01
MAYO	685.925	721.120	35.195	5,13	1.743.296	1.820.928	77.632	4,45
JUNIO	665.936	696.686	30.750	4,62	2.409.232	2.517.614	108.382	4,50
JULIO	670.449	702.044	31.595	4,71	3.079.681	3.219.658	139.977	4,55
AGOSTO	681.096	821.376	140.280	20,60	3.760.777	4.041.034	280.257	7,45
SEPTIEMBRE	726.541	729.849	3.308	0,46	4.487.318	4.770.883	283.565	6,32
OCTUBRE	617.601	732.959	115.358	18,68	5.104.919	5.503.842	398.923	7,81
NOVIEMBRE	137.868	162.814	24.946	18,09	5.242.787	5.666.656	423.869	8,08
DICIEMBRE	94.362	101.000	6.638	7,03	5.337.149	5.767.656	430.507	8,07
TOTALES	5.337.149	5.767.656	430.507	8,07	5.337.149	5.767.656	430.507	8,07

EL QUARANTA PER CENT D'ALEMANYS

Les xifres previstes per a 1998 varen ser qualificades per Pedro Meaurio com "especialment cridaneres". Les reserves creixen al ritme del vint per cent, pel que fa als avions, i arriben fins al vint-i-cinc per cent els dissabtes de la temporada alta. Les previsions fetes per AENA s'estan avançant en el calendari i allò que es creia que passaria el 2005 serà realitat el 2003 si ningú no hi posa remei. Endemés, però, hi ha altres aspectes de les estadístiques que criden l'atenció: no només es creix més en els mesos de major saturació sinó que la demanda que més augmenta és, també, la més elevada en termes absoluts. Així, per a enguany el nombre de passatgers alemanys que passaran per Son Sant Joan serà el quaranta per cent del total. L'any passat varen ser cinc milions set-cents mil, un milió dos-cents mil més que espanyols (entre els quals s'inclouen tots els passatgers locals) i un milió quatre-cents mil més que els britànics.

Els empresaris de les Balears disposats a invertir més de mig bilió de pessetes durant 1998

Segons l'índex de confiança dels empresaris elaborat per Sa Nostra les perspectives són prou favorables a la inversió. L'any passat la inversió productiva va ser de 470.000 milions i per a enguany s'espera un increment del dotze per cent.

ONA

"Mai en els darrers deu anys no s'havia donat un grau tan elevat de confiança entre els empresaris de les Illes. Tenen bones perspectives de negoci i gairebé no n'hi ha cap que no faci plans d'inversió". Amb aquestes paraules el director dels serveis d'estudis de Sa Nostra va presentar "l'índex de confiança empresarial" corresponent a finals de 1997, un índex que no només supera la mitjana estatal i europea sinó que, endemés, so-

Enguany s'espera una nova allau turística.

brepassa el d'Irlanda, què és l'estat de la Unió que mostra una major confiança en la seva economia.

Miquel Alenyà va qualificar la situació "d'efervescència inversora", sobretot en relació als sectors líders com són els serveis i d'una manera molt especial la construcció que continuarà rebent una forta inversió estrangera (segons l'enquesta, el 77 per cent de les empreses constructores consultades creuen que es mantindrà el nivell de comandes fetes per residents estrangers), tot i que es parteix d'uns fonaments sans. Segons l'economista, el tronc que suporta la confiança empresarial gaudeix de bona salut i res no fa témer una recessió a curt o mig termini.

L'únic perill és, al parer de Miquel Alenyà, la possibilitat de caure en l'eufòria i no mesurar adequadament les inversions. Fa deu anys s'experimentà una situació semblant a l'actual i es varen cometre molts d'errors que després es pagaren molt cars. El boom dels anys vuitanta provocà la cri-

si dels inicis del noranta. Segons Alenyà el que correspon fer ara és invertir amb seny i moderació, sense provocar nous increments de l'oferta o accentuar els desequilibris mediambientals. "Ara els empresaris tenen l'oportunitat de corregir els errors del passat i de fer que les seves inversions siguin rendibles no només empresarialment sinó socialment i mediambiental".

Per sectors, a més de la construcció, el major índex de confiança es dona als serveis i, entre aquests, als relacionats directament amb el turisme. Menys confiança tenen els industrials, encara que es mantenen amb percentatges positius, i els comerciants. El sector del comerç denota encara un elevat grau de preocupació davant el seu futur, tot i que, com en el cas de les indústries, el balanç és positiu, sobretot si es té en compte el previsible increment del consum. Si més no, els excedents empresarials haurien de garantir per a enguany un nou increment de l'ocupació laboral.

ÍNDEX DE CONFIANÇA EMPRESARIAL DE LES BALEARS

Presentam els tres índexs sectorials:

	Novembre 96	Abril 97	Novembre 97	Diferència nov. 97/nov. 96
Indústria	10	5	5	-5
Construcció	5	10	17	12
Serveis	10	17	25	15
TOTAL	10	15	19	10

ÍNDEX PER ILLES I PER SECTORS

Novembre 1997

	Indústria	Construcció	Serveis	TOTALS
Mallorca	6	19	28	21
Menorca	5	7	6	6
Eivissa/Formentera	4	7	16	13
TOTALS	5	17	25	19

Novembre 1996

	Indústria	Construcció	Serveis	TOTALS
Mallorca	13	6	12	12
Menorca	-3	1	-1	-1
Eivissa/Formentera	3	3	5	5
TOTALS	10	5	10	10

ÍNDEXS COMPARATIUS AMB LA UNIÓ EUROPEA

	Novembre 96	Abril 97	Novembre 97	Diferència nov. 97/nov. 96
Balears	10	15	19	9
Irlanda	10	13	16	6
Eivissa/Formentera	5	12	13	8
Holanda	-3	1	7	10
Menorca	-1	5	6	7
Règne Unit	-13	-7	-3	10
Grècia	-4	-4	-3	1
Portugal	-11	-8	-1	10
Bèlgica	-15	-11	-4	11
Espanya	-9	-8	-6	3
Unió Europea	-23	-14	-9	14
Itàlia	-21	-14	-10	11
França	-35	-20	-10	24
Alemanya	-37	-24	-17	20

Son Sant Joan superarà enguany els 18 milions de passatgers

L'aeroport mallorquí continua marcant el ritme de creixement turístic de l'illa. Per a 1998 ha previst un increment del dotze per cent d'usuaris i un vint per cent més d'avions, la qual cosa el consolida entre els quaranta principals aeroports del món. Per això la direcció ha avisat sobre la saturació del trànsit que preveu per al 2003, quan serà necessària una tercera pista contra la qual s'ha manifestat el Govern.

ONA

Les xifres són clares, tal com es pot comprovar a les estadístiques facilitades pel departament de relacions externes de Son Sant Joan. L'any passat es registrà un trànsit de setze milions i mig de passatgers i de 146.000 moviments d'avions. Unes dades que enguany es veuran multiplicades amb escreix: el nombre de passatgers superarà els deu milions i el d'avions la barrera del 150.000. Segons el director, Pedro Meaurio, això vol dir que d'aquí a l'any 2003 es farà necessària una tercera pista perquè en cas contrari no es podran atendre les reserves de les companyies aèries durant l'estiu. L'aeroport mallorquí ja s'ha situat per la seva activitat entre els quaranta principals del món i la tendència és d'accentuar encara més el creixement.

L'entrada en funcionament de la nova terminal ha permès disposar d'una infraestructura suficient per atendre aquest nombre creixent d'usuaris, però no passa el mateix pel que fa a les pistes.

GOB I GOVERN EN EL MATEIX BÀNDOL

Segons Meaurio no hi ha volta de full: o es fa la tercera pista o la saturació serà inevitable, però ni el Govern ni els ecologistes comparteixen aquesta opinió. De fet, l'avís dels responsables de l'aeroport provocà reaccions contràries tant a l'executiu com al GOB. Ambdues parts, habitualment enfrontades en qüestions de desenvolupament territorial, coincideixen que Mallorca ja no pot créixer més durant la temporada alta i que, en conseqüència, no es pot afavorir l'entrada de més turistes. En aquest sentit el conseller de Turisme, José María González Ortea va ser prou contundent: "no és un problema de l'aeroport, sinó de Mallorca, perquè amb tercera pista o sense, el cert és que no pot augmentar el nombre de turistes a l'estiu". En efecte, són molts els que coincideixen a afirmar que 1997 va marcar el límit, perquè a l'estiu es va fer evident que les infraestructures començaven a no funcionar i que circular o viure a Mallorca podia resultar incòmode.

De fet, tal com avisà el director de l'aeroport i corroborà el Govern, ni la revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Palma ni les Directrius Territorials no recullen la previsió de sòl per a la tercera pista. Segons González Ortea no és cap oblit sinó una circumstància feta a posta, ja

que no hi pot haver lloc a la discussió perquè els recursos naturals de l'illa no ho permeten. "En qualsevol cas, el que s'ha d'intentar fer és transferir els excedents turístics de l'estiu a la temporada baixa i -va dir- en això treballam actualment". És a dir, hi ha unes missions posades per a la desestacionalització, però, com recorda la direcció de Son Sant Joan una cosa és la voluntat d'aconseguir allargar la temporada i l'altra la realitat, una realitat que mostra com la temporada alta registra increments percentualment més elevats que la baixa, a pesar de l'abismal diferència que les separa.

AEROPORT DE PALMA DE MALLORCA

Relacions externes - totals mensuals 1996/1997

PASSATGERS

	ABSOLUT				ACUMULAT			
	1996	1997	96/97	%	1996	1997	96/97	%
Gener	422.094	442.473	20.379	4,83	422.094	442.473	20.379	4,83
Febrer	546.803	559.575	12.772	2,34	968.897	1.002.048	33.151	3,42
Març	803.817	950.512	146.695	18,25	1.772.714	1.952.560	179.846	10,15
Abril	1.156.626	1.132.728	-23.898	-2,07	2.929.340	3.085.288	155.948	5,32
Maig	1.719.684	1.895.589	175.905	10,23	4.649.024	4.980.877	331.853	7,14
Juny	1.918.607	2.021.861	103.254	5,38	6.567.631	7.002.738	435.107	6,63
Juliol	2.047.010	2.199.174	152.164	7,43	8.614.641	9.201.912	587.271	6,82
Agost	2.236.570	2.468.274	231.704	10,36	10.851.211	11.670.186	818.975	7,55
Setembre	2.009.095	2.055.433	46.338	2,31	12.860.306	13.725.619	865.313	6,73
Octubre	1.495.825	1.715.298	219.473	14,67	14.356.131	15.440.917	1.084.786	7,56
Novembre	551.167	615.734	64.567	11,71	14.907.298	16.056.651	1.149.353	7,71
Desembre	475.290	530.000	54.710	11,51	15.382.588	16.586.651	1.204.063	7,83
TOTALS	15.382.588	16.586.651	1.204.063	7,83	15.382.588	16.586.651	1.204.063	7,83

AEROPORT DE PALMA DE MALLORCA

Relacions externes - Estadística per nacionalitats 1996/1997

ALEMANYA

	ABSOLUT				ACUMULAT			
	1996	1997	96/97	%	1996	1997	96/97	%
ENERO	97.511	111.085	13.574	13,92	97.511	111.085	13.574	13,92
FEBRERO	196.366	192.192	4.174	-2,13	293.877	303.277	9.400	3,20
MARZO	330.809	370.365	39.556	11,96	624.686	673.642	48.956	7,84
ABRIL	432.685	426.166	-6.519	-1,51	1.057.371	1.099.808	42.437	4,01
MAYO	685.925	721.120	35.195	5,13	1.743.296	1.820.928	77.632	4,45
JUNIO	665.936	696.686	30.750	4,62	2.409.232	2.517.614	108.382	4,50
JULIO	670.449	702.044	31.595	4,71	3.079.681	3.219.658	139.977	4,55
AGOSTO	681.096	821.376	140.280	20,60	3.760.777	4.041.034	280.257	7,45
SEPTIEMBRE	726.541	729.849	3.308	0,46	4.487.318	4.770.883	283.565	6,32
OCTUBRE	617.601	732.959	115.358	18,68	5.104.919	5.503.842	398.923	7,81
NOVIEMBRE	137.868	162.814	24.946	18,09	5.242.787	5.666.656	423.869	8,08
DICIEMBRE	94.362	101.000	6.638	7,03	5.337.149	5.767.656	430.507	8,07
TOTALES	5.337.149	5.767.656	430.507	8,07	5.337.149	5.767.656	430.507	8,07

EL QUARANTA PER CENT D'ALEMANYS

Les xifres previstes per a 1998 varen ser qualificades per Pedro Meaurio com "especialment cridaneres". Les reserves creixen al ritme del vint per cent, pel que fa als avions, i arriben fins al vint-i-cinc per cent els dissabtes de la temporada alta. Les previsions fetes per AENA s'estan avançant en el calendari i allò que es creia que passaria el 2005 serà realitat el 2003 si ningú no hi posa remei. Endemés, però, hi ha altres aspectes de les estadístiques que criden l'atenció: no només es creix més en els mesos de major saturació sinó que la demanda que més augmenta és, també, la més elevada en termes absoluts. Així, per a enguany el nombre de passatgers alemanys que passaran per Son Sant Joan serà el quaranta per cent del total. L'any passat varen ser cinc milions set-cents mil, un milió dos-cents mil més que espanyols (entre els quals s'inclouen tots els passatgers locals) i un milió quatre-cents mil més que els britànics.

Es Canons i es Pujol: la pressió urbanística continua

De moment es Canons se salven, mentre que es Pujol serà urbanitzat. La decisió de la Comissió Insular d'Urbanisme ha escalfat la polèmica i ha provocat un nou enfrontament en el Consell Insular. En qualsevol cas ja s'ha donat llum verda per a mil cinc-centes noves places residencials i per a un cap de golf.

ONA

El passat nou de gener la Comissió Insular d'Urbanisme va decidir sobre el futur de dos polèmics projectes d'urbanització: es Canons d'Artà i es Pujol de Santanyí. El primer va ser suspès, gràcies al vot en contra del PSM, d' EU i de la consellera Joana Aina Vidal i l'abstenció del PP, mentre que el segon va ser aprovat conjuntament pel PP, UM i PSOE amb l'oposició de la resta de grups. Ara s'ha de passar al ple del Consell Insular on molt probablement es ratificarà l'acord referit a Santanyí i està per veure què pot passar en el cas d'Artà, on l'Ajuntament ja ha anunciat que recorrerà l'acord de la Comissió Insular.

Manifestació per la defensa des Canons.

CRISI EN EL "PACTE DE PROGRÉS"

En qualsevol cas dues coses han quedat de manifest a través de la Comissió Insular d'Urbanisme. Una, la cada vegada més forta crisi del "Pacte de Progrés", que pot arribar a posar en perill la governabilitat del Consell Insular de Mallorca i, dues, la forta pressió urbanitzadora que encara pateix l'illa i que l'actual moment econòmic sembla afavorir a pesar del teòric posicionament en contra de tots els partits polítics.

En el cas des Pujol, el "Pacte de Progrés" havia considerat l'existència de problemes de subministrament d'aigua dolça com a argument per oposar-se a la urbanització en un municipi, Santanyí, que ja compta amb prou recursos turístics. No obstant això, la ponència tècnica de la Comissió d'Urbanisme informà favorablement la proposta hídrica, la qual cosa va fer que UM i PSOE es decantassin a favor "per una qüestió estrictament tècnica", segons el conseller socialista Francesc Quetglas.

ARTÀ, UN MUNICIPI EMBLEMÀTIC

Molt diferent és la qüestió des Canons, un tema que s'ha convertit en bandera de l'ecologisme i que amenaça a enfrontar el GOB i el PSM amb un ajuntament, el d'Artà, que sempre s'havia distingit tant pel seu respecte al medi ambient com al nacionalisme. Artà s'ha desenvolupat molt poc urbanísticament, excepció feta de la zona des Canons on el municipi negocià amb els promotors una rebaixa de nou mil a dues mil places i, endemés, la cessió al municipi de terrenys i propietats.

La intervenció del Govern, que s'ofereix a participar amb la meitat del cost de les indemnitzacions, va afavorir una nova negociació, però l'aportació municipal -massa onerosa per a un ajuntament d'escassos recursos- i el fet d'haver de retornar els terrenys cedits, han fet que el municipi es decanti cap al conveni i no cap a la preservació total, tot comptant amb el suport d'UM i PSOE. Així les coses, la pilota és ara a l'aire i encara està per veure de quin costat caurà.

LA DARRERA GOTA DE LA BALEARITZACIÓ

Al GOB no poden amagar el seu desconcert. L'exsecretari general, Miquel Àngel March, va afirmar que els acords de la Comissió Insular d'Urbanisme del mes de gener han significat una doble gerra d'aigua freda i d'aigua calenta. La calenta, evidentment, per la treva oberta a's Canons i, també, per la suspensió del planejament de la zona de Tolleric, a Lluçmajor, on es pretenia construir una urbanització capaç per a més de quatre mil places que, segons la Comissió, presentaven importants deficiències respecte al POOT (Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística).

I també una gerra d'aigua freda pel que suposa la urbanització a es Pujol, una nova zona residencial i un camp de golf que duplicarà amb escreix l'actual població de s'Alqueria Blanca, el tranquil llogaret de Santanyí que ara haurà de fer front a la invasió de nous residents. Una mala notícia per als ecologistes que no acaba aquí, ja que el vist i plau p'es Pujol és un mal precedent per a sa Talaiola, un dels altres grans projectes d'urbanització que s'ha previst a Santanyí i que, tant el GOB com els nacionalistes i EU, consideren que és la gota que pot fer vessar definitivament el tassó de la balearització.

- CONJUNTURA -

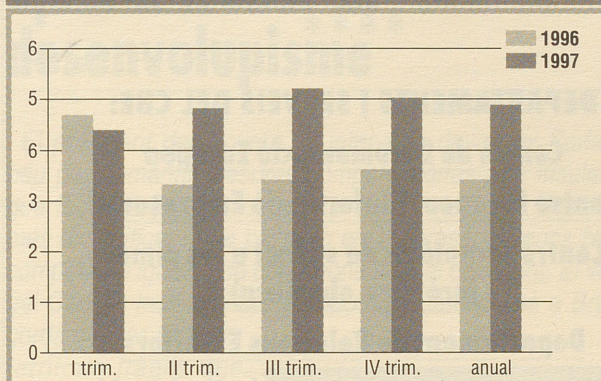
Les dades del Govern confirmen un creixement de 1997 superior a l'esperat

Segons la Conselleria d'Economia, les Balears varen créixer un 4'8 per cent, un percentatge que supera les previsions fetes a començament d'any i que anunciaven per a enguany un nou any de bonança, tot i que el PIB previst inicialment sigui més moderat.

ONA

Segons les dades de conjuntura econòmica que la Conselleria d'Economia ha fet conèixer a principis d'any, 1997 es va tancar amb un balanç més favorable del que inicialment s'havia esperat, continuant així el període d'expansió de l'any anterior. Segons el director general d'Economia, Josep Antoni

Variació trimestral del PIB de 1996-97

Rosselló, cal destacar d'una manera especial que "a mesura que passava el temps s'hagueren d'anar ampliant les previsions de creixement, tant des de la perspectiva estrictament trimestral com des de la referida al conjunt de l'any. D'aquesta manera s'ha arribat a xifrar el PIB de l'any passat en un 4'8 per cent".

Distribuït per sectors es constata un creixement lleugerament positiu del sector primari (un 0'8 per cent), un creixement una mica superior al previst per a la indústria (un 1'7 per cent), un creixement per a la construcció del 7'6 per cent, que ja s'havia estimat com a molt fort amb anterioritat, i un creixement superior al previst en el sector de serveis que tancarà l'any amb un PIB sectorial del 5 per cent.

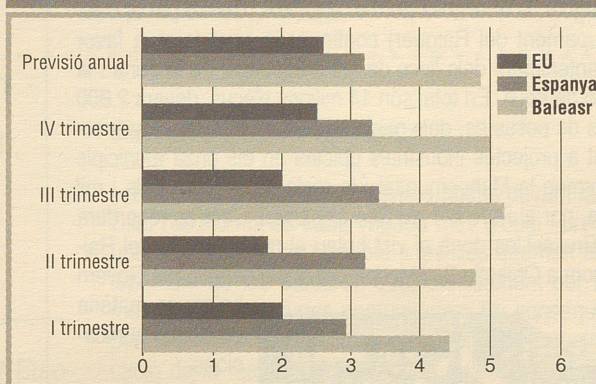
CREIXEMENT GENERALITZAT A TOTES LES ILLES

Per illes, la distribució del creixement presentà un perfil orientat cap a la mitjana de l'arxipèlag, si bé en el cas de les Pitiüses és superior (5'6 per cent), una mica inferior pel que fa a Menorca (4'2 per cent), mentre que Mallorca frega directament la mitjana (4'8 per cent).

Aquestes diferències de creixement s'expliquen per la diferent composició que tenen els diversos sectors a cada una de les Illes, de manera que el major predomini del sector de serveis ha afectat amb major mesura Mallorca i les Pitiüses, i al mateix temps ha afavorit un creixement a Menorca, però a una taxa una mica inferior.

En conclusió, segons la Conselleria d'Economia, cal assenyalar que 1997 va presentar una alta taxa de creixement que, d'altra banda, és superior tant a la de l'economia espanyola com a la de països com Alemanya, el Regne Unit i la mateixa Unió Europea en el seu conjunt. Un creixement que segons les previsions es mantindrà, tot i que enguany serà una mica més moderat, entre un 3'8 i un 4'2 per cent.

Variació trimestral del PIB de 1997

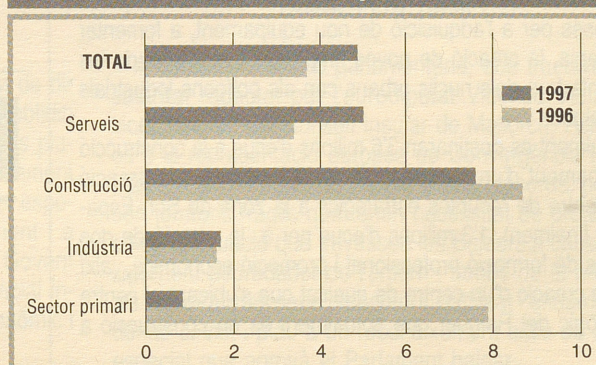

SECTOR SERVEIS

Un element que ha afavorit el creixement del PIB de 1997 ha estat el bon comportament del sector turístic. En qualsevol cas, però, s'ha de destacar que les estades mitjanes del turistes han disminuït un 4'2 per cent que, no obstant això, s'ha vist sobradament compensat per l'afluència turística que ha superat el 7'5 per cent, amb especial rellevància a Menorca on l'augment va ser del 10 per cent.

Des de la perspectiva de la despesa turística es constata, sempre en termes de mitjana anual, que la despesa per persona i dia que reverteix a les Illes ha augmentat un 6'3 per cent i la despesa directa designada com a "doblers de butxaca" un 6'4 per cent. En total s'estima que la despesa monetària total augmentarà un 9'8 per cent per al conjunt de les Balears.

Creixement del PIB per sectors

Brussel·les aprova les noves ajudes per al Raiguer i el Parc Bit

El passat mes de gener la Comissió Europea va aprovar una ajuda de catorze milions d'ecus - 2.800 milions de pessetes - per a la reindustrialització del Raiguer i per a la dotació de les cases de Son Espanyol, centre neuràlgic del futur Parc BIT. Aquestes ajudes permeten continuar la tasca del CDER a favor de les empreses i la recuperació de llocs de feina en els municipis declarats Objectiu-2.

ONA

La Comissió Europea va aprovar, tot coincidint amb la festivitat dels Reis, un nou paquet d'ajuda per a la reindustrialització del Raiguer, la qual cosa permet al CDER (Centre per al Desenvolupament del Raiguer) continuar la seva feina a favor del manteniment dels llocs de feina industrial de la zona i la creació de nous. En total són 14 milions d'ecus, devers 2.800 milions de pessetes, dels quals prop de dos mil aniran directament a projectes industrials ubicats en els onze municipis que formen la Mancomunitat i la resta, entre vuit-cents i mil milions, per al Parc BIT de Son Espanyol. Com es recordarà quan Brussel·les donà el vist i plau al manteniment del Raiguer com a Objectiu-2, hi incorporà el pla estrella del Govern

balear en matèria de telecomunicacions.

En qualsevol cas, tal com ja va passar en la primera fase de l'Objectiu-2, el CDER espera que les ajudes comunitàries, juntament amb l'aprovació autonòmica, permetin incentivar la in-

versió privada que, en aquest cas, se situa en unes previsions superiors als 6.500 milions de pessetes. Més del vuitanta per cent de les ajudes s'adrecen directament a accions que afavoreixin l'ocupació, la competitivitat i la internacionalització de l'activitat econòmica a zones que, com el Raiguer, són en declivi industrial. La resta del programa afecta el desenvolupament local, la formació en el sector del medi ambient i les noves tecnologies.

En concret l'acord de la Comissió estableix que 5'5 milions d'ecus s'han de destinar a subvencionar petites i mitjanes empreses per a l'adquisició de nou equipament, a fomentar l'artesania, la creació de noves empreses i el trasllat de les existents fora dels nuclis urbans cap als polígons industrials del Raiguer.

Igualment es destinaran 3'6 milions d'ecus a la construcció i equipament d'un parc tecnològic, 2'3 milions a la creació d'un centre de recursos estratègics a la zona de Son Espanyol i, finalment, 1'3 milions d'ecus per a la creació de dos centres de formació professional i promoció econòmica, així com la creació d'un centre de qualitat que s'ubicarà al centre tecnològic del Raiguer que actualment és en construcció a Inca.

La indústria sabater atura la caiguda.

Balears al cor de Brussel·les

El Centre Balear Europa consolidat a Brussel·les defensa els interessos de la nostra comunitat i, a la vegada, facilita a tots els interessats qualsevol informació relativa a la Unió Europea.

DEPARTAMENTS I SERVEIS DEL CBE:

Centre de Documentació Europea

Centre Europeu d'Informació Empresarial

**Centre Tecnològic de suport a les pimes
(pròxima obertura)**

Departament de Relacions Exteriors

**Departament de d'Estratègia Regional i
Coordinació IMEDOC**

INFORMAU-VOS AL CENTRE BALEARS EUROPA

C. Palau Reial, 17

Conselleria d'Economia i Hisenda

07001-Palma de Mallorca, Illes Balears

Tel. 17 62 28 - Fax 17 62 16.

Internet: cbe@bitel.es - X 400: S=CBE; O=Centre Balears Europa;
P=CAIB; A=Mensatex; C=ES

DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES

Avenue des Arts, 3, 4 et 5, 7ème étage - 1210-Brussel·les

Tel. 32 2 223 14 10 - Fax 32 2 223 25 24.

Internet: centre.balears.europe@skynet.be

COMISSIÓ EUROPEA

GOVERN BALEAR

Universitat de les
Illes Balears

Cámara Oficial de Comercio,
Industria y Navegación de
Mallorca e Ibiza-Formentera

CAIXA DE BALEARS

CENTRE BALEARS EUROPA

CEEI: Adjudicats els premis de projectes turístics

El CEEI, Centre Europeu d'Empreses Innovadores, ha adjudicat els premis del Primer Concurs per a Projectes Empresarials Turístics. El primer, guardonat amb un milió i mig de pessetes, va ser per a "Virtual Effects Theatre", un projecte dirigit a l'oci dels turistes que va ser presentat per Shawn Baret. El segon, dotat amb un milió, fou concedit al projecte "Handicapped divers unlimited" d'Alexander Mart i el tercer, de mig milió, per a "Espectacle de so i llum amb interpretació corporal sobre la història de Mallorca" del que en són autors Serafí Guiscafré i Jaume Sureda.

D'altra banda, el CEEI també concedí premis per a estudiants. El primer, de set-cents cinquanta mil pessetes, va ser per a Josep Miquel Palou i el seu projecte "Eurocycle T & T" i l'accésit per a Francesc Forteza i les seves "Formentera Airlines".

Tots els premis han volgut distingir, per damunt d'altres qualitats, l'esperit innovador dels projectes i l'actitud emprenedora dels autors.

Beques de Colonya a la gestió turística

El president de Colònia posa al costat del representant de la UIB i els becaris.

Emmarcat dins de l'Obra Cultural i Social de Colònia, Caixa de Pollença, i el conveni que aquesta entitat té signat amb la Universitat de les Illes Balears, el president de Colònia i de la Fundació Guillem Cifre, va fer lliurament de les beques d'estudi per a la gestió turística i els màsters d'hisenda pública i fiscalitat. A l'acte hi assistí en non de la UIB el catedràtic d'economia aplicada, Eugeni Aguiló.

Les beques s'han concedit en aquesta edició a Antoni Sitges Casals, Rosa Nordfeldt Ramis, César Rosselló López, Rafael Estrades Soto i Margarida Bosch Tugores.

Matas demana que Europa ajudi a frenar el desenvolupisme

El president del Govern va intervenir davant el Parlament Europeu per demanar mesures compensatòries a la insularitat. Afirmà que les Illes Balears necessitaven un model de desenvolupament més diversificat i que per això els empresaris illencs han de poder competir en igualtat de condicions amb el continent. El vicepresident del Consell Insular, Pere Sampol, que també anà a Brussel·les recordà que les illes són territoris fràgils que precisen protecció.

ONA

"Podem continuar creixent de manera indefinida? No, en absolut. Radicalment, unes illes no poden créixer il·limitadament. El nostre turisme avui és rendible, però jo, responsable del benestar dels nostres ciutadans, he de demanar als nostres empresaris que no augmentin l'oferta. Els he hagut de dir moltes vegades en els darrers anys que s'aturin de créixer, que no oblidin que només podem incrementar la qualitat de la nostra oferta, no les places". D'aquesta manera el president Matas va voler explicar al Parlament Europeu quina era la situació que travessen les Illes, abocades per esperar de supervivència, a modificar el seu model de desenvolupament i a fer-lo sostenible amb el medi ambient. Per això el president del Govern balear insistí en la necessitat que el reconeixement del fet diferencial insular per part de Brussel·les signifiqui la possibilitat d'un règim econòmic i fiscal especial.

Jaume Matas en el Parlament Europeu.

LIMITAR L'OFERTA TURÍSTICA

L'explicació donada per Jaume Matas davant la Cambra europea és senzilla: l'economia és cada vegada més global i creix de manera quantitativa, una cosa que no és possible a les illes que han arribat al grau de desenvolupament de les Balears i que, precisament per això, són excloses de les més importants ajudes comunitàries. En conseqüència calen mesures que permetin continuar creixent, però només en qualitat i, també, una diversificació de la mateixa economia, la qual cosa només es pot aconseguir mitjançant polítiques econòmiques específiques per a cadascuna de les illes.

Segons va dir el cap de l'executiu balear a Brussel·les "no demanem un paradís fiscal, no demanem que una empresa continental dubti entre ubicar-se al continent o anar a una illa. No, només demanem que les empreses que són a les regions insulars puguin situar els seus productes al continent al mateix preu si tenen igual capacitat competitiva. Demanem que les nostres empreses no paguin més per uns recursos escassos. Demanem, en definitiva, tractaments diferents per a realitats diferents.

Com se sap les Illes Balears, juntament amb Còrsega i Sardenya lideren un grup de treball dins de les institucions europees per fer que el reconeixement de la insularitat es tradueixi en qualche cosa més que subvencions. Segons l'IMEDOC (el lobby d'illes de la Mediterrània Occidental) les regions insulars no poden limitar la seva relació amb Europa a rebre subvencions per protegir el paisatge a través de l'agricultura, sinó que han d'aplicar mesures que permetin disposar d'una economia productiva suficientment important com per garantir que siguin en igualtat de condicions amb les regions continentals.

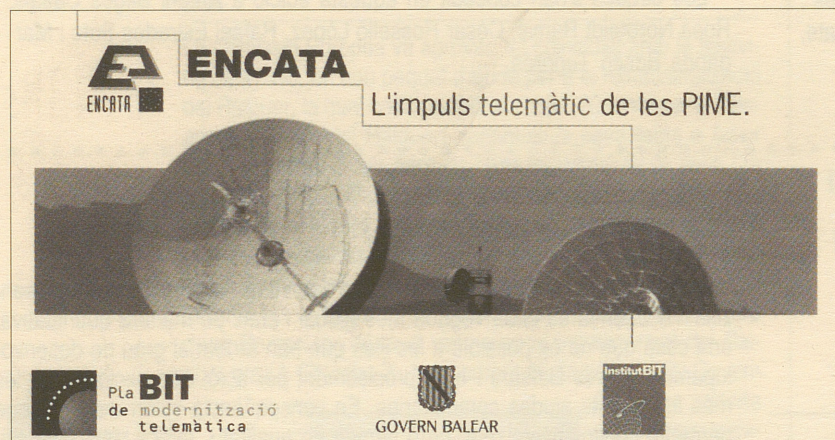
TAMBÉ PERE SAMPOL

A la mateixa sessió parlamentària, que tractava sobre l'informe de la insularitat redactat per l'eurodiputat Vincenzo Viola, també va intervenir el vicepresident del Consell Insular de Mallorca, Pere Sampol, convidat gràcies a la representació europea de Convergència i Unió. Pere Sampol donà suport a les paraules de Jaume Matas i recorda, per damunt tot, que les illes són territoris fràgils que tenen necessitat de protecció. En aquest sentit recordà la situació que travessen les Balears a causa d'un model de desenvolupament depredador de l'entorn i també de la pròpia llengua i cultura. Per als nacionalistes seria plenament justificat i endemés just que la Unió Europea donàs el vist i plau a un reconeixement actiu de la insularitat com el règim especial que aprovà el Parlament balear.

W.W.W.
BIT

ENCATA, la telemàtica a l'abast de les PIMES

Encata és un programa de la Unió Europea dirigit a introduir PIMES a les autopistes de la informació. Les Balears són la primera comunitat espanyola que se n'ha beneficiat. Coordinat des de la Direcció General de Tecnologies de la Informació i Comunicacions del Govern balear, de moment hi ha prop de cinquanta empreses inscrites.

Fullet divulgatiu d'Encata.

ONA

La condició d'insularitat de les Illes Balears és un obstacle per al desenvolupament empresarial que les telecomunicacions poden eliminar o, si més no, pal·liar. Aquest és el principal motiu pel qual la nostra comunitat autònoma va ser elegida com a primer indret de l'Estat espanyol on aplicar el programa Encata, dirigit a promoure l'ús de la telemàtica entre les petites i mitjanes empreses. L'objectiu, en definitiva, és potenciar la seva competitivitat a través del coneixement dels recursos telemàtics que són al seu abast i la seva utilització per fer negocis.

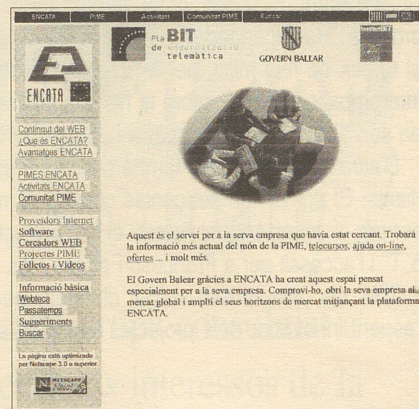
Encata estudia les necessitats telemàtiques de les PIMES i desenvolupa un pla regional fonamentat en la creació d'una xarxa de centres de suport telemàtic. Posa a disposició de les empreses que se sumen al consorci tots els mitjans necessaris per iniciar la utilització de les noves tecnologies de la informació i facilita la implantació a les mateixes empreses.

A les Illes, l'Institut BIT del Govern balear disposa de dos

centres de demostració d'Encata, un al carrer Ramon Llull, 2 de Palma, que és l'antiga central de Sa Nostra, i l'altre a les oficines del CEEI, a Inca. Igualment ha creat una pàgina web (<http://www.caib.es/ibit/encata>) on els interessats poden trobar tota la informació necessària. Des d'Encata s'organitzen cursos sobre Internet, les aplicacions de les

RDSI (xarxes digitals de serveis integrats), video-conferències, etcètera.

De moment, tal com figura a la web d'Encata, prop d'una cinquantena d'empreses de les Illes formen part activa del consorci. El ventall abasta la pràctica totalitat dels sectors, especialment els referits a la indústria o al comerç i, en menor mesura, al turisme, tal volta perquè aquest té altres canals d'introducció en el món de les telecomunicacions. En qualsevol cas hi ha tres entitats o associacions empresarials que en formen part: la CAEB, l'Associació de Joves Empresarials i la Cambra de Comerç de Mallorca, Eivissa i Formentera.

Pàgina web per a les empreses de les Illes.

RELACIÓ DE PROVEÏDORS D'INTERNET A LES BALEARS

Aquesta és la relació de servidors d'Internet ubicats a les Balears, segons les dades de què disposa Encata a la seva pròpia pàgina web:

ATLAS-IAP, S.L.

c/Joan Crespi 23, 6
07014 Palma de Mallorca
Tel: 738871 - Fax: 738871
URL: <http://www.atlas-iap.es>
Email: info@atlas-iap.es

Balear de Desarrollo y Formación S.L.

c/Unió 2-A, 2A
07001 Palma de Mallorca
Tels: 728865-228028 - Fax: 724815
URL: <http://www.bdf.es>
Email: bdf@bdf.es

BalearKom, S.L.

c/Aigua, 15 i 17
07200 Felanitx (Mallorca)
Tel: 582713 - Fax: 582779
URL: <http://www.balearkom.es>
Email: masterbalearkom@balearkom.es

BITEL, S.A.

Passeig Marítim 38A, 1
07014 Palma de Mallorca
Tel: 176000 - Fax: 176061
URL: <http://www.bitel.es>
Email: consulta@bitel.es

Eivissa Intercomunicació S.A.

c/Aragó 37
07800 Eivissa - Tel: 391214
URL: <http://www.xpress.es/ibizanet>
Email: cib@xpress.es

Infotelecom C.B.

c/Conqueridor, 114
07760 Ciutadella (Menorca)
Tel: 383000 - Fax: 482779
URL: <http://www.infotelecom.es>
Email: info@infotelecom.es

Institut Balear de Comunicacions, S.L.

c/Gremi Teixedors 22, 1
07009 Palma de Mallorca
Tel: 431277 - Fax: 430818
URL: <http://www.ibacom.es>
Email: webmaster@ibacom.es

Netconsult

c/San Alfons 20A
07001 Palma de Mallorca
Tel: 719109 - Fax: 719109
URL: <http://www.netconsult.es>
Email: web@netconsult.es

OceàTelemàtic, S.L.

c/Francesc de Borja Moll, 5-A baix
07007 Palma de Mallorca
Tel: 728815 - Fax: 722600
URL: <http://www.ocea.es>
Email: sysadmin@ocea.es

Oninet C.B.

c/Cepeda 3-C, 1
07014 Palma de Mallorca
Tel: 104104 - Fax: 732497
URL: <http://www.oninet.es>
Email: info@oninet.es

Sertel

c/Ramon Llull 4, 1
07001 Palma de Mallorca
Tel: 718318 - Fax: 715592
URL: <http://www.sertel.es>
Email: sertel@sertel.es

WebMaster SCI

Sta. Catalina de Sena 1,3-A
07002 Palma de Mallorca
Tel: 710893
URL: <http://www.wmaster.es>
Email: wmaster@jet.es

Mapa europeu d'Encata.

MEMBRES DEL CONSORCI ENCATA

França (La Haute Garonne)

Alemanya (Westphalia)

Grècia (Atenes)

Irlanda (Shannon)

Itàlia (Prato)

Noruega (Sogn of Fjordane)

Portugal (Setúbal)

Escòcia (Highlands & Islands)

Scottish (Borders)

Suècia (Vasteras)

Espanya (Illes Balears)

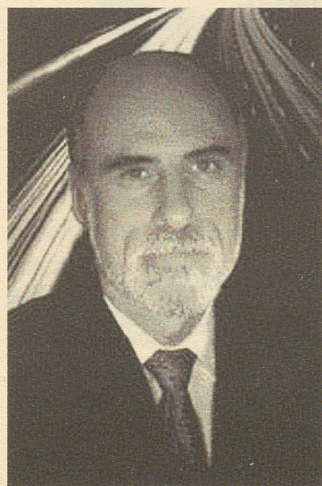
El "pare" de la Internet, investit doctor "honoris causa" de la UIB

Vinton Cerf serà investit el pròxim denou de febrer, segurament quan aquest número sigui a punt de sortir al carrer, en un acte mitjançant el qual la Universitat de les Illes Balears ret homenatge a un personatge clau per a la societat actual i, al mateix temps, demostra la seva vocació per les noves tecnologies.

ONA

El seu nom és Vinton Cerf, una de les figures clau per al desenvolupament d'Internet, de la qual és considerat el "pare". Serà investit Doctor Honoris Causa per la Universitat de les Illes Balears el pròxim denou de febrer a proposta del cap del Departament d'Informàtica, Llorenç Valverde. Cerf va ser, juntament amb Bob Khan, el dissenyador del protocol de comunicacions TCP/IP que recull les especificacions que permeten els ordinadors comunicar-se i entendre's entre si, és a dir, el motor que fa possible la xarxa tal com la coneixem actualment.

Vinton Cerf és, endemés, el primer president de la Internet Society que aconseguí que la xarxa traspassés la viabilitat tècnica i fos una realitat "política", és a dir, acceptada pels estats com a vincle de comunicació internacional per sobre de les fronteres. En el seu començament la Internet Society va témer que hi hagués tanques insalvables per a l'extensió de la xarxa. En aquests moments es calcula que hi ha 80 milions d'usuaris a tot el món i més de 19 milions de pàgines webs a les qual es pot accedir des de qualsevol indret del planeta.

Vinton Cerf.

El "pare" de la Internet creu, segons va manifestar a "Wold Media", un periòdic participat pels principals periòdics del món, entre els quals hi figura "El País", que Internet és imparable. "La xarxa és avui essencial per a la ciència, els èxits de la recerca científica són coneguts abans per Internet que per qualsevol altre mitjà de comunicació". Vinton Cerf creu que les noves tecnologies no afectaren ni la recerca ni els mètodes d'ensenyament tradicionals sinó que els serviran de suport ja que facilitaran els intercanvis de

comunicació i no hi haurà barreres geogràfiques o polítiques que ho puguin impedir.

De la mateixa manera i sobre la idea que Internet contribueixi a la massificació i no al foment del pluralisme d'identitats culturals, Vinton Cerf és prou clar en la seva opinió: "Internet crearà una societat que cada pic serà més connectada gràcies al correu electrònic i a les aplicacions de la WWW. Es crearan moltes aldees globals entorn a interessos comuns, no l'aldea global que imaginava McLuhan, sinó una confederació d'aldees i alguns en serem membres de més d'una".

Vinton Cerf calcula que l'any dos mil el nombre d'usuaris d'Internet a tot el món haurà sobrepassat la xifra dels set-cents milions.

Adreces a la XARXA

El usuari d'Internet a les Balears poden gaudir d'una xarxa cada pic més atapaïda de webs pròpies. En els números anteriors hem publicat diferents adreces que, sens dubte, poden ser útils a tots aquells que necessitin una informació puntual i ràpida sobre la realitat de les Illes. Hi ha tot el que hom pot imaginar, tal com demostra la selecció

que hem fet en aquesta ocasió, que abasta des de la pàgina de l'Escola d'Hoteleria a l'Observatori Astronòmic de Costitx passant per una curiosa referència a la conservació dels voltors de Mallorca.

UNA PÀGINA DE SERVEIS

(www.uib.es/hosteleria)

L'Escola d'Hoteleria de la Universitat de les Illes Balears i de la Comunitat Autònoma passa per ser, a pesar de la seva joventut, un dels centres d'ensenyament hotelier i turístic més dinàmics i moderns del món. En aquesta web

els interessats a conèixer el seu funcionament disposen de tota la informació necessària, des de la història del centre, la seva gènesi i situació actual fins a les instal·lacions i els plans d'estudis.

Endemés hi ha enllaços cap a la Universitat i un apartat molt especial sobre l'Escola de Turisme amb què comparteixen el mateix edifici. En definitiva una pàgina imprescindible per saber tot allò que passa en relació a la preparació del futur professional de l'hoteleria de les Illes.

PER ALS CIENTÍFICS I PER ALS AFICIONATS A L'ASTRONOMIA

(www.bitel.es/dir-oam)

És vostè un aficionat a l'astronomia?, és un científic? Tant és: en qualsevol cas aquesta és la seva web, la pàgina del -com diu la presentació - "l'observatori més llevantí d'Espanya: l'observatori

OAM - Observatori Astronòmic de Mallorca

english, español, català, français

astronòmic de Mallorca a Costitx, a l'illa de Mallorca". S'hi ofereixen des de la participació a cursos d'astronomia fins a document gràfics, com són imatges de Júpiter o del cometa Hale-Bopp, imatges obtingudes en el mateix observatori.

És el punt d'encontre per a tots els amats de les estrelles que disposen a través d'aquesta web dels "links" més interessants del món en astronomia, mitjançant un enllaç directe amb l'Astronomical Internet Resources. Una pàgina molt recomanable també per a profans en la matèria.

LA PÀGINA DEL VOLTOR NEGRE

(forem.balears.net/i2/makokis)

Aquesta és una curiosa pàgina, com segurament n'hi ha moltes a la xarxa, que és fruit de l'entusiasme d'un grup d'aficionats a la naturalesa. Conta la història i l'esforç de recuperació d'una espècie que es trobava amenaçada d'extinció a Mallorca, el voltor negre. La web ofereix una informació general sobre el

El Buitre Negro en Mallorca.

voltor, els seus costums, hàbitat... etcètera i, en concret, sobre la població de voltor negre de Mallorca.

La web va ésser realitzada per Paco Agüera i Martín Vich, de malnom Los Makokis, com a projecte de final de curs del Forem sobre Internet. Llàstima que no hi hagi una versió catalana per fer que la pàgina fos completa.

Propostes

per **PASSATEMPS**

Mallorca: Alcúdia, una lliçó d'història

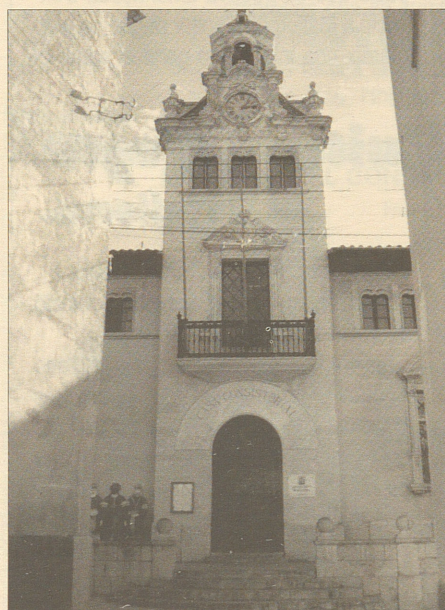
Sens dubte si hi ha una ciutat a Mallorca que és una lliçó d'història, aquesta és Alcúdia, on es poden visitar des de les runes de la ciutat romana de Pollentia a la contemporània ciutat turística. En un perímetre relativament curt, la història de la Mediterrània apareix visualment resumida i, endemés, és per si mateix una demostració de com els mallorquins s'han anat adaptant als temps i de com s'han anat relacionant amb els pobles que han envaït l'illa.

Des de fa alguns anys els successius consistoris d'Alcúdia han mostrat una gran preocupació pel manteniment del seu patrimoni arquitectònic i cultural, la prova la tenim a la ciutat amuradada, un recinte que amb el boom turístic restà oblidat i que ara és objecte d'una acurada restauració: la rehabilitació de les façanes provoca l'aparició de tresors arquitectònics que molts d'alcudienecs havien oblidat i que molts de mallorquins, senzillament, no coneixien.

A la restauració de les murades, han seguit les cases i els carrers -els

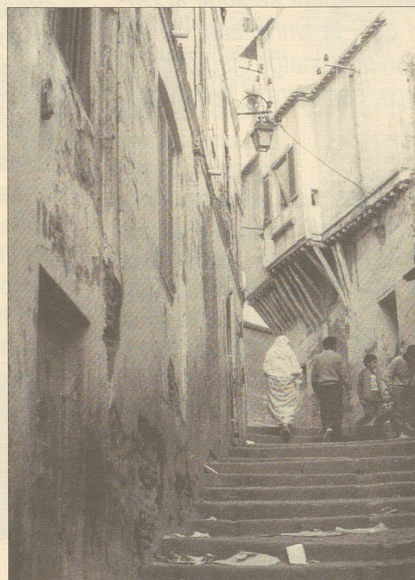
Alcúdia.

més importants s'estan empedrant i s'hi ha prohibit el trànsit de vehicles -de manera que el visitant pot sentir-se traslladat en el temps i ser un observador de la història. D'aquesta manera Alcúdia s'ha convertit en un reclam de l'anomenada oferta cultural que és perfectament compatible amb el turisme de masses i, sobretot, absolutament necessària perquè els illencs comprenguin la necessitat de respectar-se.

La Sala.

Fora Mallorca: Algèria, els nostres veïnats del sud

Alger.

Aquests dies, des de fa mesos i anys, totes les notícies que ens arriben dels nostres veïns del sud vénen tacades de sang, són notícies de les matances que el fanatisme -religiós, polític, social... sigui el que sigui allò que el provoca- causa a un poble que no es mereix aquesta sort. Cap poble no la mereix. I tot això, com va recordar el portaveu del Govern balear a una recent intervenció pública, a només dos-cents quilòmetres de les Illes Balears.

Algèria, com tot el món àrab, acaba de viure el ramadà, un ramadà que enguany ha estat especialment sanguinari, d'una manera incomprensible per a tots aquells que vivim el fet des de les pàgines dels diaris o des de les pantalles de televisió, ignorant la seva proximitat geogràfica i la història comuna que uneix Mallorca amb les terres algerianes. Una història d'emigracions i de comerç que els traumes de la guerra mai no podran oblidar.

El Govern balear, en nom del poble de les Balears, ha demanat la intervenció de la Unió Europea i de tots els països occidentals per intermediar en el conflicte i pacificar un país molt pròxim. És una qüestió de solidaritat, però també una necessitat: les Illes Balears no es podem permetre el luxe de tenir un conflicte armat tan a prop de les seves costes i, sobretot, ni la nostra comunitat ni Europa no es pot permetre una Mediterrània inestable, en permanent conflicte social.

Algèria, les belles terres d'Algèria i el seu poble, mereixen una millor sort, viure en pau, una vida com la que registren aquestes fotografies d'un viatge no massa llunyà quan Algèria era en pau.

Bou Saâda (Argèlia).

10 preguntes i 10 respostes sobre l'èxtasi i altres pastilles

1. Són perilloses?

Pels seus efectes nocius, poden arribar a ser mortals.

6. Creen addicció?

Poden produir tant dependència física com psicològica.

2. Són noves?

Es coneixen des de 1914, amb altres noms.

7. Es poden controlar?

Els seus efectes persisteixen en el temps i són incontrolables.

3. Són afrodisíaques?

Poden produir inhibició del desig sexual i impotència.

8. Es combinen amb altres drogues?

És habitual consumir-les amb alcohol, haixix, cocaïna, etc.

4. Són netes?

Poden contenir qualsevol substància.

9. Es fan servir com a medecines?

Han estat descartades per la seva toxicitat.

5. Són divertides?

Substitueixen la capacitat d'imaginar i innovar.

10. Estan totes prohibides?

Són totes substàncies il·legals.

**No deixis
escapar la vida
a tota pastilla**

GOVERN BALEAR

Conselleria de Presidència

Direcció General de Joventut i Família

Estam al vostre costat

A diari. Dia i nit.
Aplicant tecnologia
innovadora,
competitiva
i respectant
el medi ambient,
amb decisió de servei
a la Comunitat Balear.

Grup
Gesa